

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU

2012-2016

STRATEJİK PLANI

HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU

2012-2016

STRATEJİK PLANI

Adalet gücü bağımsız olmayan bir milletin,
devlet halinde varlığı kabul olunamaz.

Mustafa Kemal ATATÜRK (1881-1938)

Sadullah ERGİN
Adalet Bakanı / HSYK Başkanı

Ahmet HAMSİCİ
HSYK Başkanvekili

Başkanvekilinin Mesajı

Ülkemizde yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının bir teminatı olarak kurulan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, 6087 sayılı Kanun’la idari ve mali yönden bağımsız bir kurul olarak yeniden yapılandırılmıştır. HSYK, Anayasa ve yasalar çerçevesinde kendisine verilen görevleri yerine getirirken, kamu kaynağı kullanan idari bir organ olmanın bilinci içinde; planlı, hesap verebilen, şeffaf, yararlanıcı odaklı, geleceğe dönük bir yönetim anlayışını benimsemiştir. Kurulumuz, daha bağımsız, tarafsız, adil bir yargı sistemin teminatı olarak, görevlerini geniş bir vizyonla yerine getirmeye çalışırken 5018 sayılı Kanun’la öngörülen stratejik plan anlayışını bir fırsat olarak değerlendirmektedir.

HSYK Genel Kurulunun 14 Mart 2012 tarihli oturumunda, 155 sayılı kararı ile kabul edilen ve 2012-2016 yıllarını kapsayan Stratejik Plan, bir bütün olarak yargı sisteminin tüm kurumlarını ve aktörlerini ilgilendirmektedir. Kurulumuz, hazırladığı bu planla, hem yargı camiasının, hem de tüm halkımızın beklentilerine cevap vermeye çalışmıştır. Plana alınan amaç ve hedeflerin eksiksiz bir şekilde yerine getirilmesi ve halkımızın adalete olan güveninin artması, bu planın başarısının göstergesi olacaktır. Bu bağlamda, herkesin güven duyabileceği daha adil bir yargı sistemi için var gücüyle çalışan Kurulumuz, planlanan amaç ve hedeflerin gerçekleşmesi noktasında, adalet için yaşayan herkesin desteklerini beklemektedir.

Genel Kurulumuz vizyonunu “**Bağımsız, Tarafsız, Adil Yargının Teminatı**” olarak benimsemiş olup, bu vizyonun, ülkemizi daha adil ve huzurlu yarınlara götürmesini diler, plan çalışmasında görüş ve düşüncelerini paylaşan, emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Ahmet HAMSİCİ
HSYK Başkanvekili

İçindekiler:

KISALTMALAR	12
KAVRAMLAR	13
GİRİŞ	17
STRATEJİK YÖNETİM VE PLANLAMA	19
Kamuda Stratejik Planlamanın Hukuki Çerçevesi	19
Stratejik Planlama Nedir?	19
Stratejik Planlama Anlayışı Kuruma Ne Kazandırır?	20
STRATEJİK PLAN HAZIRLIK SÜRECİ	22
İç Genelge	22
Planlama Sürecinin Organizasyon Yapısı	22
Araştırma ve İnceleme Çalışmaları	23
Toplantılar ve Çalıştaylar	23
Mülâkatlar ve Anket Çalışmaları	23
DURUM ANALİZİ	25
TARİHİ GELİŞİM	26
Cumhuriyet Öncesi Adalet Yönetimi	26
Cumhuriyet Dönemi Adalet Yönetimi	27
1961 Anayasası Dönemi	28
1982 Anayasası Dönemi	29
Anayasa Referandumundan Önce HSYK'nın Yapısı	29
Anayasa Referandumundan Sonra HSYK'nın Yapısı	29
YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER VE MEVZUAT ANALİZİ	32
Uluslararası Belgeler	32
HSYK'nın Görev Alanı ile İlgili Kanunlar	33
HSYK'nın Görev Alanı ile İlgili Yönetmelikler	33
Genelgeler	35
FAALİYET VE HİZMET ANALİZİ	37
PAYDAŞ ANALİZİ	42
Paydaşların Tespiti ve Önceliklendirilmesi	43
Türkiye Geneli Hâkim ve Savcılar ile İlgili İstatistikler	46
İlk Derece ve Bölge Mahkemelerinde Çalışan Hâkim ve Savcı Sayıları	46
100.000 Kişiye Düşen Hâkim Sayısı	48
Hâkim ve Savcılar ile İlgili Diğer İstatistikler	50
Paydaş Görüşlerinin Alınması ve Değerlendirilmesi	52
Yargıda Durum Analizi Toplantıları	52

İçindekiler:

Yargıda Durum Analizi Değerlendirme Toplantısı	53
Yargıda Durum Analizi Toplantılarının Çıktıları	58
Stratejik Plan Çalıştayları	59
Mülakatlar	61
Anketler	63
KURULUŞ İÇİ ANALİZ	67
Kurulun Örgüt Yapısı	67
HSYK Genel Kurulu	68
Birinci Daire	71
İkinci Daire	72
Üçüncü Daire	73
Genel Sekreterlik	74
Teftiş Kurulu	75
İnsan Kaynakları	78
HSYK Genel Kadro Durumu	78
Hâkim ve Savcı Sınıfı	78
Genel İdari Hizmetler Sınıfı	82
Kurum Kültürü	85
Teknoloji	86
Fiziki Altyapı	86
Mali Durum	86
ÇEVRE ANALİZİ	88
HSYK'nın Faaliyet Alanıyla İlgili Dünyadaki Gelişmeler	88
İlkeler ve Tavsiye Kararları	88
BM Bangalor Yargı Etiği İlkeleri	88
BM Savcılarının Rolüne Dair İlkeler	88
Savcılarının Rolüne Dair Budapeşte İlkeleri	89
BM Yargı Bağımsızlığı İlkeleri	89
Avrupa Konseyi Hâkimlerin Rolü ve Bağımsızlığı Tavsiye Kararı	89
Kurumsal Gelişmeler	89
Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu (CEPEJ- The European Commission for the Efficiency of Justice)	89
Avrupa Yargı Kurulları Ağı (AYKA), (European Network of Councils for the Judiciary-ENCJ)	91
Balkan Ülkeleri Düzenleyici Yargı Kurulları Konferansı, (Regulatory Judicial Authorities of the Balkan Area)	91
Venedik Komisyonu	92
Avrupa Konseyi Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyi (CCJE)	93
Kalkınma Planı ve Sektörel Planlarla Uyum	96

Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013)	96
Yargı Reformu Stratejisi	97
GZFT ANALİZİ	99
Güçlü Yönler	99
Zayıf Yönler	100
Fırsatlar	101
Tehditler	101
GELECEĞE BAKIŞ	103
MİSYON BİLDİRİMİ	104
VİZYON BİLDİRİMİ	106
TEMEL DEĞERLER	108
STRATEJİK AMAÇLAR	110
STRATEJİK HEDEFLER	112
AMAÇLAR VE HEDEFLER	115
Amaç 1: Yargı Bağımsızlığı ve Tarafsızlığını Güçlendirmek	115
Amaç 2: Hâkimlik ve Savcılık Teminatını Güçlendirmek	116
Amaç 3: Yargıya Güveni Artırmak	116
Amaç 4: Yargının Etkinlik ve Verimliliğini Artırmak	117
Amaç 5: Hâkim ve Savcılarının Mesleki Yetkinliğini Geliştirmek	117
Amaç 6: Yargı Teşkilatını Yeniden Yapılandırmak	118
Amaç 7: Mahkeme Yönetimi Sistemini Geliştirmek	118
Amaç 8: Kurumsal Altyapı ve Kapasiteyi Güçlendirmek	119
FAALİYETLER VE PERFORMANS KRİTERLERİ	121
Amaç 1: Yargı Bağımsızlığı ve Tarafsızlığını Güçlendirmek	121
Amaç 2: Hâkimlik ve Savcılık Teminatını Güçlendirmek	127
Amaç 3: Yargıya Güveni Artırmak	133
Amaç 4: Yargının Etkinlik ve Verimliliğini Artırmak	139
Amaç 5: Hâkim ve Savcılarının Mesleki Yetkinliğini Geliştirmek	147
Amaç 6: Yargı Teşkilatını Yeniden Yapılandırmak	152
Amaç 7: Mahkeme Yönetimi Sistemini Geliştirmek	158
Amaç 8: Kurumsal Altyapı ve Kapasiteyi Güçlendirmek	164
STRATEJİLER	172
İZLEME VE DEĞERLENDİRME	173

Kısaltmalar:

AB	Avrupa Birliği
AİHM	Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
ANKÜSEM	Ankara Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi
ARGE	Araştırma Geliştirme
ATGV	Adalet Teşkilatını Güçlendirme Vakfı
AYKA	Avrupa Yargı Kurulları Ağı (ENJC)
BM	Birleşmiş Milletler
CEPEJ	The European Commission for the Efficiency of Justice Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu
CMK	Ceza Muhakemesi Kanunu
DPT	Devlet Planlama Teşkilatı
DYS	Doküman Yönetim Sistemi
ENJC	European Network of Councils for the Judiciary Avrupa Yargı Kurulları Ağı
GiHS	Genel İdari Hizmetler Sınıfı
GZFT	Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler
HSYK	Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
IELTS	International English Language Testing System Uluslararası İngilizce Dili Test Sistemi
KMYKK	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
KPDS	Kamu Personeli Yabancı Dil Sınavı
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
ÖSYM	Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi
PTT	Türkiye Posta Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü
RG	Resmi Gazete
STK	Sivil Toplum Kuruluşları
TOKİ	Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
TAA	Türkiye Adalet Akademisi
TBB	Türkiye Barolar Birliği
TRT	Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
TSE	Türk Standartları Enstitüsü
UHDİGM	Uluslararası Hukuk ve Dış ilişkiler Genel Müdürlüğü
UYAP	Ulusal Yargı Ağı Projesi
YÖK	Yükseköğretim Kurulu

Kavramlar:

Bakanlık	: Adalet Bakanlığı.
Yargı Mensubu	: Hâkimler ve Cumhuriyet savcıları.
Yargı Profesyoneli	: Hâkimler, Cumhuriyet savcıları ve avukatlar.
Yargı Çalışanı	: Hâkimler, Cumhuriyet savcıları ve avukatlar dışında yargı alanında çalışan tüm kişiler.
Yargı Kurumları	: Adalet Bakanlığı, Yüksek Yargı Organları, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Noterler Birliği.
Yargı Hizmetleri	: Hâkim ve Cumhuriyet savcıları tarafından yerine getirilen yargılama ve soruşturmaya ilişkin faaliyetler.
Adalet Hizmetleri	: Adalet Bakanlığı tarafından yerine getirilen mahkemeler, Cumhuriyet başsavcılıkları, cezaevleri ve icra dairelerine ilişkin hizmetler.
Kurul Personeli	: HSYK'da 657 sayılı Kanun'a göre çalışan kişiler.
Kurul Çalışanı	: HSYK'da çalışan tüm kişiler.

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

Misyonumuz

Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkelerini
esas alarak,
yargı hizmetlerinin adil, hızlı ve etkin
bir şekilde yürütülmesini sağlamak
amacıyla;
hâkim ve savcılarla ilgili iş ve işlemlerin;
adalet, tarafsızlık, doğruluk, dürüstlük,
tutarlılık, eşitlik, ehliyet ve liyakat ilkeleri
çerçevesinde
yürütülmesini temin etmektir.

Vizyonumuz

Bağımsız, Tarafsız,
Adil Yargının
Teminatı.

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

Giriş:

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereğince hazırlanması, uygulanması ve izlenmesi zorunlu olan stratejik planlar, kamu kurumlarının belirledikleri amaç ve hedefler doğrultusunda; fiziki, teknolojik, mali ve beşeri kaynaklarını en rasyonel şekilde kullanmalarını öngörmektedir.

HSYK'nın ilk stratejik planı olan ve 2012-2016 yıllarını kapsayan bu Planda, beş yıllık dönem içinde Kurulun varmak istediği amaç ve hedefler ile bu doğrultuda yürüteceği faaliyet ve hizmetler gösterilmiştir. Kürsü hâkim ve savcılarının görüş ve önerileri, yüksek mahkemelerin değerlendirmeleri, Türkiye Adalet Akademisi, Türkiye Barolar Birliği ve üniversitelerin katkıları ve Adalet Bakanlığının desteği ile geniş bir katılımcılık anlayışı içinde hazırlanan bu Planın, ülkemizdeki tüm yargı çalışanları ve kurumları ile paydaşlarını doğrudan veya dolaylı olarak etkileyeceği kuşkusuzdur. Yargının sorunlarının, bireysel ve kurumsal tüm paydaşların katkıları ile çözülebileceğine inanan HSYK, planın uygulama aşamasında da çözüme yönelik her türlü öneriye açık olduğunu ve sorunların işbirliği içinde çözülebileceğini değerlendirmektedir.

Devlet Planlama Teşkilatının yayımladığı *Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu* çerçevesinde hazırlanan 2012-2016 Stratejik Planında öncelikle, Planın hazırlık aşamasında yapılan faaliyetlere değinilmiştir. Planın diğer bölümü olan Durum Analizi başlığı altında ise ülkemizde adalet yönetiminin geçirdiği kritik evreler değerlendirilerek, Kurulun hangi koşullar altında bu günkü şeklini aldığı irdelenmiştir.

Durum Analizi başlığı altında ayrıca, özellikle *Yargıda Durum Analizi Toplantıları* üzerinde durularak Planın hazırlanmasında katılımcılığın hangi düzeyde gerçekleştiği vurgulanmak istenmiştir. Yargı mensuplarının görüş ve önerileri açısından bu denli geniş kapsamlı bir çalışma ilk defa yapılmış olup Planın en önemli kaynaklarının başında, *Yargıda Durum Analizi Toplantılarından* elde edilen veriler gelmektedir.

Geleceğe Bakış bölümünde ise, Kurulun 2016 yılında varmak istediği nokta dikkate alınarak, buna göre amaç ve hedefler belirlenmeye çalışılmıştır. Amaç ve hedefler belirlenirken 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ve diğer ilgili mevzuatla sınırlı kalınmamış; etkin, hızlı, verimli ve güvenilir bir yargı sisteminin geliştirilmesi için gerekli amaç ve hedefler konulmuştur. Ülkenin genel adalet politikasının geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla yargı hizmetlerindeki kalite ve memnuniyeti artırmaya yönelik yapılacak çalışmalara değinilmiştir.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu 2012-2016 Stratejik Planı özelde yargı camiasının, genelde ise tüm vatandaşların beklentilerine cevap verebilecek şekilde hazırlanmaya çalışılmıştır. Doğrudan veya dolaylı olarak toplumun tüm kesimlerini ilgilendiren Planın nihai hedefi, ülkemizin huzur ve güven içinde daha yaşanabilir bir yer olmasına katkı vermektir.

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

STRATEJİK YÖNETİM VE PLANLAMA

Kamuda Stratejik Planlamanın Hukuki Çerçevesi

10/12/2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda (KMYKK) yer alan stratejik planlamaya ilişkin hükümler 01/01/2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 5018 sayılı Kanun'da stratejik plan, *"Kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plan"* olarak tanımlanmıştır.

Kanun'da, kamu idarelerine; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve uygulamanın izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlama görevi verilmiştir.

5018 sayılı KMYKK'nun 9/3 maddesiyle stratejik plan hazırlamakla yükümlü kamu idarelerinin izleyecekleri usul ve esasların belirlenmesi görevi, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığına (DPT) verilmiş olup, DPT tarafından hazırlanan, 26/05/2006 tarih ve 26179 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan *"Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik"* ile stratejik plan hazırlama sürecinde izlenecek yol ve yöntemler belirlenmiştir.⁴

DPT, yayımladığı *Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu* ile hazırlanacak planların kapsamını ve çerçevesini çizmiş olup, HSYK 2012-2016 Stratejik Planı da bu kılavuza göre hazırlanmıştır.

Stratejik Planlama Nedir?

Stratejik planlama, kuruluşun bulunduğu nokta ile ulaşmayı arzu ettiği durum arasındaki yolu tarif eder. Kuruluşun amaçlarını, hedeflerini ve bunlara ulaşmayı mümkün kılacak yöntemleri belirlemesini gerektirir. Uzun vadeli ve geleceğe dönük bir bakış açısı taşır. Kuruluş bütçesinin stratejik planda ortaya konulan amaç ve hedefleri ifade edecek şekilde hazırlanmasına, kaynak tahsisinin önceliklere dayandırılmasına ve hesap verme sorumluluğuna rehberlik eder.

⁴ Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu, 2. Sürüm, Sayfa 3, DPT Yayınları, Haziran 2006.

Stratejik planlama:

- Sonuçların planlanmasıdır,
- Değişimin planlanmasıdır,
- Dinamiktir ve geleceği yönlendirir,
- Gerçekçidir, arzu edilen ve ulaşılabilir bir geleceği resmeder,
- Kaliteli yönetimin aracıdır,
- Hesap verme sorumluluğuna temel oluşturur,
- Katılımcı bir yaklaşımdır,
- Günü kurtarmaya yönelik değildir, uzun vadeli bir yaklaşımdır,
- Bir şablon değildir, kuruluşların farklı yapı ve ihtiyaçlarına uyarlanabilen esnek bir araçtır,
- Salt bir belge değildir, eyleme geçirilmesi gereken bir belgedir,
- Sadece bütçeye dönük değildir.⁵

Stratejik Planlama Anlayışı Kuruma Ne Kazandırır?

Stratejik yönetimin aşamalarından biri olarak gösterilen stratejik planlama anlayışı salt bir belge değil, sürekli kendini sorgulayan ve yenileyen yaşayan bir belgedir. Stratejik planlama sürecinin kurumsal ve bireysel açıdan birçok faydaları vardır.

- Farkındalık ve duyarlılık oluşturur,
- Stratejik yönetim becerilerini artırır,
- Problem çözme kapasitesini geliştirir,
- Kurum kültürünü güçlendirir,
- Çalışanların motivasyonunu artırır,
- Yöneticilere liderlik becerisi kazandırır,
- Kaynakların bir amaç etrafında toplanmasını sağlar,
- Kaynakların etkin ve verimli bir şekilde yönetimini sağlar,
- Hedefe en kısa yoldan götürür,
- Yönetişim ve istişare kültürü kazandırır,
- Katılımcılığı sağlar,
- Kurumun bütün unsurlarını uyum içinde çalıştırır,
- Kurumun tüm kademelerinde koordinasyonu sağlar,

⁵ Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu, 2. Sürüm, Sayfa 8, DPT Yayınları, Haziran 2006.

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

- Belirsizliği ortadan kaldırır,
- Çalışanların geleceğe güvenle bakmasını sağlar,
- Risk ve tehditleri göstererek tedbir alınmasını sağlar,
- Fırsatları kazanca dönüştürür,
- Zayıf yönlerin güçlenmesini sağlar,
- Güçlü yönleri fark ettirir,
- Bütüncül bir bakış açısı verir.

STRATEJİK PLAN HAZIRLIK SÜRECİ

Stratejik plan hazırlama süreci uzun ve belirli aşamalardan geçmesi gereken bir süreçtir. Bu nedenle bir hazırlık takvimi öngörülmüş ve planlama sürecinde mümkün olduğunca katılımcılık en üst düzeyde tutulmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda öncelikle;

- Genel Sekreterlikçe Stratejik Plan hazırlıklarının başladığına dair İç Genelge yayımlanmıştır.
- Stratejik Plan hazırlık çalışmalarında rol alacak olan kişiler için organizasyon şeması belirlenmiştir.
- Stratejik Plan hazırlık çalışmalarında izlenecek yolu göstermek amacıyla hazırlık takvimi oluşturulmuştur.

İç Genelge

Genel Sekreterlik imzası ile 21 Mart 2011 tarihinde duyurulan İç Genelge'de "Demokratik meşruiyet ve geniş tabanlı temsil esasına göre oluşturulmuş olan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Anayasa ve yasalar çerçevesinde kendisine verilen görevleri yerine getirirken kamu kaynağı kullanan idari bir organ olmanın bilinci içinde hesap verebilen, şeffaf, yararlanıcı odaklı, vizyon sahibi bir yönetim anlayışını benimsemiştir. Kurulumuz görevlerini, geleceğe dönük geniş bir vizyonla yerine getirmeye çalışırken 5018 sayılı Kanun'la öngörülen stratejik plan ve iç kontrol anlayışını bir fırsat olarak değerlendirmektedir.

Gelecekte atacağımız adımları şimdiden net bir şekilde görebilmek amacıyla hazırlanacak olan Stratejik Planının başta yakın ve uzak paydaşlar, yararlanıcılar ve çalışanlar olmak üzere geniş bir katılımcılık anlayışı ile hazırlanması ve hazırlanacak planın her seviyede sahiplenilmesi gerekmektedir. Bu itibarla sürdürülecek stratejik plan hazırlık çalışmalarında gerekli hassasiyetin, özverinin ve sahiplenmenin gösterilmesi gerekmektedir." ifadelerine yer verilmiştir.

Planlama Sürecinin Organizasyon Yapısı

Stratejik Plan hazırlık çalışmalarında üç seviyeli bir organizasyon yapısı öngörülmüştür.

1. Kurul Stratejik Plan Ekibi

Stratejik Plan çalışmalarını yürütmek üzere İdari İşlerden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısının başkanlığında 7 tetkik hâkiminden oluşan Kurul Stratejik Plan Ekibi oluşturulmuştur.

2. Stratejik Plan Yönlendirme Kurulu

Kurul Stratejik Plan Ekibinin çalışmalarını değerlendiren Yönlendirme Kurulunun, HSYK Genel Sekreterinin başkanlığında, genel sekreter yardımcılarının oluşması öngörülmüştür. Yönlendirme Kurulu HSYK Genel Kurulu ile koordinasyonu sağlamış ve yapılan çalışmalara yön vermiştir.

3. Strateji Geliştirme Yüksek Kurulu

6087 sayılı Kanun'un 7/2-i maddesinde "Kurulun stratejik plânını onaylamak ve uygulamasını takip etmek" görevi HSYK Genel Kuruluna verilmiştir. Bu nedenle Strateji Geliştirme Yüksek Kurulunun HSYK Genel Kurulu olması öngörülmüştür. Stratejik Plan Taslağının son hali Genel Kurul tarafından değerlendirilmiş olup, Plan Genel Kurulun 14/03/2012 tarihli 155 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.

2012

2016

Araştırma ve İnceleme Çalışmaları

Stratejik Plan hazırlık çalışmaları kapsamında aşağıdaki dokümanlar ve benzeri konular üzerinde araştırma ve inceleme yapılmıştır.

- 9. Kalkınma Planı (2007-2013) ve 9. Kalkınma Planı Adalet Hizmetleri Özel İhtisas Komisyonu Raporu
- Yargı Reformu Stratejisi
- Adalet Bakanlığı, Türkiye Adalet Akademisi, İş Yurtları Kurumu ve Yargıtayın stratejik planları⁶
- Yabancı ülkelerin yüksek yargı konseylerinin yapısı ve işleyişi
- 1985 tarih ve 40/146 sayılı BM Yargı Bağımsızlığı İlkeleri
- Venedik Komisyonu Raporları
- Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Tavsiye Kararları
- Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyinin Görüşleri (CCJE)
- Avrupa Yargı Kurulları Ağının Görüşleri (ENCJ)
- AB İlerleme Raporları
- AB İstisari Ziyaret Raporları

Toplantılar ve Çalıştaylar

6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu yürürlüğe girer girmez Yüksek Kurul ilk iş olarak, yargı camiasının beklentilerine cevap vermek, sorunları geniş bir çerçevede katılımcı bir anlayışla çözmek amacıyla “Yargıda Durum Analizi Toplantıları”nı başlatmıştır.

Ayrıca, Stratejik Plan hazırlık çalışmaları kapsamında paydaş yargı kurumları temsilcilerinin ve kürsü hâkim ve savcılarının katılımı ile 6 ayrı çalıştay gerçekleştirilmiştir.

Mülâkatlar ve Anket Çalışmaları

Stratejik Plan hazırlık çalışmaları kapsamında paydaş kurumlar olan Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Türkiye Adalet Akademisi, Türkiye Barolar Birliği ile Adalet Bakanlığı Birimlerinin yöneticileri ile mülakatlar yapılarak söz konusu kurumların görüş ve önerileri alınmıştır.

Kurul çalışanlarına yönelik çalıştaylar ve toplantılar gerçekleştirilmiş, “Kurum Kültürünün Geliştirilmesi” toplantılarında “Stratejik Yönetim ve Planlama” konusunda sunumlar yapılmıştır.

Çalışanlara yönelik son olarak bir anket yapılmış, çalışanların Kuruldan beklentileri tespit edilmiştir.

Planın Durum Analizi bölümünde toplantı, çalıştay, mülakat ve anket çalışmaları konusunda ayrıntılı bilgi verilecektir.

⁶ Anayasa Mahkemesi ve Danıştay’ın henüz stratejik planları hazır olmadığı için incelenememiştir.

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

DURUM ANALİZİ

Stratejik planlama sürecinin ilk adımı olan durum analizi, kuruluşun “neredeyiz?” sorusuna cevap arama sürecidir. Kuruluşun geleceğe yönelik amaç, hedef ve stratejiler geliştirebilmesi için öncelikle, mevcut durumda hangi kaynaklara sahip olduğunu, hangi yönlerinin iyi ve kötü olduğunu, çevredeki olumlu ve olumsuz gelişmelerin neler olduğunu değerlendirmesi gerekmektedir. Dolayısıyla bu analiz, kuruluşun kendisini ve çevresini daha iyi tanımasına yardımcı olarak, stratejik planın sonraki aşamalarından daha sağlıklı sonuçlar elde edilmesini sağlayacaktır.

Durum analizi kapsamında genel olarak aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır.

- Tarihi gelişim
- Kurulun yasal yükümlülükleri ve mevzuat analizi
- Kurulun faaliyet ve hizmet analizi
- Paydaş analizi
- Kurul içi analiz
- Çevre analizi
- GZFT analizi⁴

⁴ Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu, Sayfa 15, DPT Yayınları, Haziran 2006.

TARİHİ GELİŞİM

Durum analizinin ilk aşaması olan tarihi gelişimin incelenmesinde; Kurulun hangi tarihte, hangi amaçlara hizmet etmek için kurulduğu, Türk adalet yönetiminin tarihi gelişimi, bugüne kadar geçirdiği kritik aşamalar, önemli yapısal dönüşümler analitik bir bakış açısıyla değerlendirilmektedir.

Cumhuriyet Öncesi Adalet Yönetimi

Klasik Osmanlı hukuk sisteminde hukuk, şerî ve örfî hukuk olmak üzere ikiye ayrılmış ve her iki hukuk alanında da yargılama yetkisi kadılarına verilmiştir.

Osmanlı adlî teşkilâtının temel taşı olan kadılar, bulundukları yerlerin hem hâkimi, hem belediye başkanı, hem emniyet amiri olarak görev yapmışlardır. Kadılar aynı zamanda noterlik vazifesi yapar, esnaf loncalarını denetler, ticarî mallara narh koyar ve malların kalite kontrolünü de yaparlardı.

Osmanlı İmparatorluğu, kadıların eğitimine ve yetiştirilmesine çok büyük önem vermiştir. Klasik dönem Osmanlı medreselerinde eğitim öğretim uzun bir süre almaktaydı, 12 basamaklı bir medrese 20 yıl kadar sürmekteydi.⁵ Kadı olabilmek için Medresetül-Kuzât'tan mezun olmak şarttı. Medresetü'l-Kuzât'tan mezun olan kadı adayı, kazasker divanında staj gördükten sonra kadı olarak tayin edilirdi.

Yargı örgütünün başında bulunan ve dolayısı ile ülkenin en yüksek yargıçları sayılan kazaskerler, Divan-ı Hümayun'un doğal üyeleri olarak şer'î davalara bakmakla görevliydi. Kazaskerler ayrıca, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun görevlerine benzer görevler üstlenmeleri nedeniyle adalet yönetimi örgütünün başı kabul edilmektedir. Kadıların atanmaları, denetlenmeleri, görevden alınmaları, yetki ve görevlerinin belirlenmesi, kaza (yargı çevreleri) kurma, kazaların birleştirilmesi, ayrılması ve sınırlarının değiştirilmesi kazaskerlerin görev alanındaydı.⁶

Kadılar "Mevleviyet" denilen büyük kadılıklar ve kaza kadılıkları olmak üzere iki gruba ayrılırdı. Mevleviyet kadıları, büyük ve önemli eyaletlere, vilayetlere ve bazı sancaklara tayin edilirdi. Aldıkları maaş itibarıyla mevleviyet kadıları, üçyüz akçe yevmiyeli ve beşyüz akçe yevmiyeli olmak üzere iki kısma ayrılıyordu.

Osmanlıda kadıların görev süresi devirlerine göre 18 aydan 3 seneye kadar değişmiş ve kadılar sürekli rotasyona tabi tutulmuştur. Sürelerini dolduran kadılar bir üst dereceye yükselmek için sıra beklerlerdi. Bu müddet zarfında İstanbul'a gelirler ve kazasker dairesine devam edip, tecrübe kazanır, sırası gelince derecesine uygun yere tayin olunurdu. Şayet bir kadılığa birden fazla aday çıkarsa sınava tabi tutulurlar ve en ehil olan tercih edilirdi.

Tanzimat döneminde, modern yargı örgütünün temellerinin atılmasıyla birlikte, kadıların görev alanı da daralmaya başlamıştır. Eyalet ve sancak merkezlerinde oluşturulan meclislere şer'î hukuk dışındaki konularda yargılama yetkisi tanınmış; büyük kent merkezlerinde ticaret mahkemeleri

⁵ Doç. Dr. Hamiyet Sezer Feyzioğlu, Yrd. Doç. Dr. Selda Kılıç, Tanzimat Arifesinde Kadılık- Naiplik Kurumu. Sayfa 32, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi, Cilt 24, Sayı 38, 2005.

⁶ Mustafa Şentop, *Osmanlı Yargı Sistemi ve Kazaskerlik*, Klasik Yayın, İstanbul 2005'den aktaran Esra Güzelgözoğlu Kilim, *Türkiye'de Adalet Yönetimi*, Sayfa 82, Ankara Ün. Sos. Bil. Ens. Doktora Tezi.

2012

2016

kurulmuş; evlenme boşanma, nikâh gibi davalar dışındaki anlaşmazlıkların giderilmesi için nizamiye mahkemeleri oluşturulmuş ve kadınların görev alanı, özel hukukla sınırlandırılmıştır.⁷

Tanzimat reformlarıyla gelişmeye başlayan yeni kurum ve oluşumlar kamu yönetimi ile adalet yönetimini de örgütsel açıdan birbirinden ayırmış feodal Osmanlı Devleti'nin klasik dönem adalet yönetimi bürokratik bir yapıya dönüştürülmüştür.

Bu kapsamda Sultan II. Mahmut tarafından 1838 tarihinde kurulan “Meclis-i Valây-ı Ahkâm-ı Adliyye” hem yüksek bir mahkeme, hem de kanun ve nizamnameleri hazırlayan bir meclis olarak çalışmıştır. 1868 tarihinde Sultan Abdülaziz döneminde bu meclis kaldırılarak yerine Yargıtay ve Danıştayın temellerini oluşturan “Divân-ı Ahkâm-ı Adliyye” ile “Şurây-ı Devlet” kurulmuştur. 1870’de Divân-ı Ahkâm-ı Adliyye, Adalet Bakanlığı haline getirilmiştir.

1879 tarihli Mehakim-i Nizamiyenin Teşkilatı Kanun-ı Muvakkatı ile mahkemelerin isimleri “Kaza Bidayet Mahkemesi”, “Merkez Bidayet Mahkemesi”, “Mahkeme-i Temyiz” olarak değiştirilmiş, müdde-i umumilik (savcılık) müessesesi kabul edilmiştir. 1870 tarihli Kanun’la ayrıca adliye müfettişlikleri oluşturulmuş, 1875’te sadece İstanbul için benimsenen avukatlık kurumu bütün ülkeye yayılmıştır. Ayrıca söz konusu mahkemelere yargıç yetiştirmek üzere 1875’te Mekteb-i Hukuk açılmıştır. Cumhuriyetin kuruluşuna kadar mahkemeler bu şekilde teşkilatlanmıştır.

1876 tarihli Kanun-u Esasi’de (1876 Anayasası), hâkimlerin yükselmeleri, meslekleri, görev yerlerinin değiştirilmesi, emeklilikleri ve bir suçtan dolayı mahkûm olma nedeniyle görevden alınmaları ile ilgili düzenlemelerin kanunla belirleneceğine yer verilmiştir. Ayrıca ceza işlerinde kamu hukukunu korumakla görevli savcılarının bulunacağı ve bunların görev ve derecelerinin kanunla belirleneceği ifade edilmiştir.

Cumhuriyet Dönemi Adalet Yönetimi

8 Nisan 1924 tarihli 169 sayılı Mehakimi Şeriyenin İlgasına ve Mehakim Teşkilatına Ait Ahkâmı Muaddil Kanunu ile Osmanlı dönemine ait tüm şer’iye ve nizamiye mahkemeleri kaldırılmış, yerlerine laik mahkemeler kurulmuştur. Bu dönemde 1961 Anayasası ile Yüksek Hâkimler ve Savcılar Kurulu oluşturulana kadar, adalet yönetiminde Adalet Bakanlığı etkin olmuştur.

1924 Anayasası döneminde hâkim ve savcılarının tayin ve terfi işleri Adalet Bakanlığınca yapılmıştır. Bu dönemde Bakanın, bütün hâkim ve savcılar üzerinde denetleme yetkisi bulunmaktaydı. Bu yetki yargıçlara mesleki faaliyetlerini ilgilendiren davranışları gereğince soru sorabilme ve yargıçları sözlü açıklama yapmaları için huzuruna çağırmayı da içeriyordu. Adliye işlerini Adalet Bakanının emri altındaki adliye müfettişleri denetliyordu. Adalet Bakanlığında disiplin (inzibat) komisyonu oluşturulmuş olup, Komisyon üyeleri Adalet Bakanı tarafından belirlenmekteydi. Adalet Bakanı ya da bu komisyon yargıçlara disiplin cezası verebilmekteydi. Yargıçlar hakkında ceza kovuşturması yapılmasına da Bakan karar veriyordu. Mahkeme kurma Bakanın yetkisindeydi. Bakan, asliye mahkemelerini çeşitli dairelere ayırarak her birinin göreceği işi belirleyebiliyor, asliye ve sulh yargıçlıklarını birleştirebiliyordu.⁸

Hâkimlerin statüsü 1926 yılında kabul edilen 766 sayılı Kanun’la düzenlenmiş, daha sonra bu Kanun 4/7/1934 tarihinde 2556 sayılı Hâkimler Kanunu ile yürürlükten kaldırılmıştır.

⁷ Dr. Yasemin Beyazıt, Tanzimat Devri Şeyhülislâmlarından Meşrebzâde Arif Efendi ve Kadılık Kurumundaki İstihdam Sorunu, Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı 54, Yaz 2010.

⁸ Esra Güzelgözoğlu, Türkiye’de Adalet Yönetimi, Sayfa 136, Ankara Ün. Sos. Bil. Ens, Doktora Tezi.

2556 sayılı Hâkimler Kanunu, hâkim ve savcılarının terfi işleri ile görevli olmak üzere bir ayırma meclisi kurulmasını öngörmüştü. Bu meclis Yargıtay Başkanının başkanlığında, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve dört Yargıtay üyesiyle Ceza İşleri Genel Müdürü, Hukuk İşleri Genel Müdürü, Özlük İşleri Genel Müdürü ve Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanından oluşmaktaydı (m.50). Ayırma meclisi denilen yetkili kurul iki grup olarak görev yapmaktaydı. (m.50/1) Yargıtay Başkanının başkanlığındaki birinci grup, hâkimlere ait yükselme defterini, Yargıtay Cumhuriyet başsavcısının başkanlığındaki ikinci grup ise savcılara ait terfi defterini hazırlamaktaydı. Adalet Bakanı bu defterlerdeki sıralamaya göre hâkim ve savcılarını atamaktaydı. Atamalarda tek yetkili Adalet Bakanıydı. Kanun'a göre birinci sınıfa ayrılmış bir hâkim veya savcıyı Yargıtay üyeliğine seçmek yine Adalet Bakanının yetkisindeydi (m.64). Yargıtay daire başkanları ile Cumhuriyet başsavcısının seçimi de Adalet Bakanına aitti. Yargıtay Başkanını ise Bakanlar Kurulu seçmekteydi (m.66).⁹

2556 Sayılı Hâkimler Kanunu'nun yürürlükte olduğu dönemde hâkim yardımcısı olanlar ile 7. dereceye geçmemiş olan hâkimler şeref ve haysiyeti ve itimat ve emniyeti ihlal edici sebeplerden dolayı inzibat meclisinin görüşü alınarak; Bakanlık emrine alınabilirlerdi (m.81). Üçüncü sınıf hâkimliğin 7. derecesine geçmiş hâkimler hâkimlik teminatını kazanmış sayılmaktaydılar (m.79). Bu dereceye gelmemiş hâkimler için hâkimlik teminatı yoktu.

1961 Anayasası Dönemi

1961 Anayasası ile adalet yönetiminde ilk kez “Yüksek Hâkimler Kurulu” ile “Yüksek Savcılar Kurulu” olmak üzere birbirinden ayrı iki kurum oluşturulmuştur. Yüksek Savcılar Kurulu, 1961 Anayasasının 137 nci maddesinde; Yüksek Hâkimler Kurulu ise 143 üncü ve 144 üncü maddelerinde düzenlenmiştir. Bu iki kurulun kanuni düzenlemeleri ise 22/04/1962 tarihli 45 sayılı Yüksek Hâkimler Kurulu Kanunu ile yapılmıştır.

İlk halinde Yüksek Savcılar Kurulu ile ilgili düzenleme bulunmayan 1961 Anayasası'nda, 20/09/1971 tarihli 1488 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikle Yüksek Savcılar Kurulu düzenlenmiştir. Değişik 137 nci maddeye göre Yüksek Savcılar Kurulu, Adalet Bakanının başkanlığında Cumhuriyet Başsavcısı, Adalet Bakanlığı Müsteşarı, Adalet Bakanlığı Özlük İşleri Genel Müdürü ve Yargıtaydan seçilen üç asıl üyeden oluşmaktadır. Savcılarının özlük işleri, disiplin cezaları, mesleğe kabul ve ihraçları hakkında karar verme yetkisi Yüksek Savcılar Kuruluna aittir.

1961 Anayasasının 143 üncü maddesinin ilk halinde Yüksek Hâkimler Kurulu, on sekiz asıl ve beş yedek üyeden oluşacak şekilde kurulmuştur. Bu üyelerden altısı Yargıtay Genel Kurulunca, altısı birinci sınıfa ayrılmış hâkimlerce ve kendi aralarından gizli oyla seçilirdi. Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu yüksek mahkemelerde hâkimlik yapmış kişiler arasından üçer üye seçerlerdi. Adalet Bakanı, Yüksek Hâkimler Kurulu toplantılarına bizzat katılabilir; ancak oylamaya katılamazdı.

Anayasanın 143 üncü maddesi 20/09/1971 tarihli 1488 sayılı Kanun'la değiştirilmiştir. Değişiklikle Yüksek Hâkimler Kuruluna Meclis ve Senato ile hâkimlerin üye seçmesi uygulamasından vazgeçilmiş ve Kurul üyelerinin sadece Yargıtay Genel Kurulu tarafından seçilmesi öngörülmüştür. 1971 değişikliği ile Adalet Bakanına Kurulda oy verme hakkı da getirilmiştir.

45 sayılı Yüksek Hâkimler Kurulu Kanunu'na göre Kurul üç bölümden oluşmaktaydı. Kurulun ayrı bir bütçesi yoktu, bütçe ve sekreteryâ hizmetleri Adalet Bakanlığınca yerine getirilmekteydi.

⁹ Yard. Doç. Dr. Ömer Sever, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Ülkemizde Osmanlı İmparatorluğu ve Cumhuriyet Döneminde Hâkim ve Savcılığın Düzenlenmesi.

2012

2016

1982 Anayasası Dönemi

Anayasa Referandumundan Önce HSYK'nın Yapısı

1982 Anayasası Yüksek Savcılar Kurulu ve Yüksek Hâkimler Kurulu ayrimından vazgeçerek hâkimler ve savcılarla ilgili kurumsal yapıyı tek çatı altında birleştirmiş ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunu oluşturmuştur. 1982 Anayasasının 159 uncu maddesinde düzenlenen Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısı 12 Eylül 2010 tarihinde yapılan Anayasa referandumu ile değiştirilmiştir.

Anayasa referandumundan önceki Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısı aşağıdaki şekildedir.

- Kurulun Başkanı, Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kurulun tabii üyesidir. Müsteşar katılmadığında toplantı yapılamaz.
- Kurulun üç asıl ve üç yedek üyesi Yargıtay Genel Kurulunun, iki asıl ve iki yedek üyesi Danıştay Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından, her üyelik için gösterecekleri üçer aday içinden Cumhurbaşkanınca, dört yıl için seçilir. Süresi biten üyeler yeniden seçilebilirler.
- Kurul, seçimle gelen asıl üyeler arasından bir başkanvekili seçer.
- Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu; adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar. Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin veya bir hâkimin veya savcının kadrosunun kaldırılması veya bir mahkemenin yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlar.
- Kurul kararlarına karşı yargı mercilerine başvurulamaz.
- Kurulun bağımsız bütçesi ve sekreteryası yoktur. Sekreteryası hizmetleri Adalet Bakanlığınca yerine getirilir.
- Hâkim ve savcılarının denetlenmesinden sorumlu Teftiş Kurulu Bakanlığa bağlıdır.

Anayasa Referandumundan Sonra HSYK'nın Yapısı

AB'ne katılım müzakerelerinde yargının bağımsızlığı, tarafsızlığı, etkinlik ve verimliliğinin güçlendirilmesine yönelik bir strateji belgesi benimsenmesi gerektiği vurgulanmış olup, bu amaçla Adalet Bakanlığı tarafından "Yargı Reformu Stratejisi" hazırlanmıştır.

Yargı Reformu Stratejisi çalışmaları kapsamında, 8-10 Haziran 2009 tarihlerinde Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi, Milli Savunma Bakanlığı, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Noterler Birliği ve Yüksek Öğretim kurumu temsilcilerinin katılımıyla yapılan çalıştayda, HSYK'nın demokratik meşruiyete dayalı geniş tabanlı temsil esasına göre yeniden yapılandırılması gerektiği üzerinde görüş birliğine varılmıştır.

12 Eylül 2010 tarihinde yapılan Anayasa referandumu ile HSYK'nın yapısı demokratik meşruiyet ve geniş tabanlı temsil esasına göre yeniden düzenlenmiş, ardından kabul edilen 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile Kurulun çalışma usul ve esasları belirlenmiştir. 6087 sayılı Kanun'da yeni HSYK'nın idari ve mali yönden bağımsız bir kurul olması, kendisine ait bir sekreteryanın bulunması öngörülmüştür.

Anayasa değişikliği ile üye sayısı 7'den 22'ye çıkarılan yeni HSYK'nın üç daire halinde çalışması benimsenmiştir. Buna göre; Birinci Daire, hâkim ve savcılarının atama, nakil, yetki ve izinle ilgili işlemlerinden, İkinci Daire, hâkim ve savcılarının terfi ve disiplin işlemleri ile meslekten çıkarma ile ilgili işlemlerinden, Üçüncü Daire hâkim ve savcılarının mesleğe kabulü ile haklarındaki şikâyetler ile ilgili işlemlerden sorumlu olmuştur. Anayasa değişikliği ve yasal düzenlemeyle hâkim ve savcılarının denetlenmesinden sorumlu Teftiş Kurulu HSYK'ya bağlanmıştır. Teftiş Kurulunun Üçüncü Daire Başkanının gözetiminde Kurul adına görev yapması öngörülmüştür.

Eski ve Yeni HSYK Karşılaştırma Tablosu

No	Eski HSYK
1	7 asıl ve 5 yedek üyeden oluşur.
2	Adalet Bakanlığı içinde bir kurul olup ayrı bir bütçesi yoktur.
3	Ayrı bir binası yoktur, Adalet Bakanlığına ait binada hizmet verir.
4	Bakan ve Müsteşar dışındaki üyeler Yargıtay ve Danıştay Genel Kurulunun kendi aralarından seçtiği üyelerden gelir.
5	Teftiş Kurulu, Adalet Bakanına bağlıdır.
6	Teftiş Kurulu Başkanı, Başkan yardımcıları ve müfettişler Bakan tarafından atanır.
7	Denetim ve soruşturma Bakanın izniyle / oluruyla gerçekleşir.
8	Sekreteryâ Bakanlık tarafından yürütülür.
9	Bakan, Kurulun her toplantısına katılabilir.
10	Müsteşar, Kurulun 7 üyesinden biridir. Müsteşarın katılmadığı toplantı yapılamaz.
11	Kurul, tek kurul şeklinde çalışır, daireleri yoktur.
12	Hâkim ve savcılara yönelik genelge düzenleme yetkisi Adalet Bakanlığına aittir.
13	Disiplin işlemlerine ilişkin Kurul kararları yayınlanmaz.
14	Kararlarına karşı yargı yolu kapalıdır.
15	Etkin iç itiraz sistemi yoktur.

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

No	Yeni HSYK
1	22 asıl 12 yedek üyeden oluşur
2	Adalet Bakanlığından ayrı, kendi bütçesi olan bir kuruldur.
3	Yeni hizmet binası için arsa tahsisi yapılmıştır. Geçici olarak Adalet Bakanlığına ait Gazi Binasının sekiz katında hizmet vermektedir.
4	Üyeler, ilk derece mahkemelerinde görev yapan hâkim ve savcılar, Yargıtay ve Danıştay Genel Kurulunun, Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulunun kendi aralarından seçtiği ve Cumhurbaşkanının hukukçu öğretim üyeleri ve avukatlar arasından seçtiği üyelerden oluşur.
5	Teftiş Kurulu, HSYK'ya bağlıdır.
6	Teftiş Kurulu Başkanı, başkan yardımcıları ve müfettişler HSYK Genel Kurulu tarafından atanır.
7	Denetim ve soruşturma Üçüncü Dairenin teklifi ve Bakanın “Olur”uyla gerçekleşir.
8	Sekreteryâ, Kurula bağlı Genel Sekreterlik tarafından yürütülür. Genel Sekreter, Genel Kurulun teklif ettiği 3 aday içinden Bakan tarafından, 4 Genel Sekreter Yardımcısı doğrudan Kurul tarafından seçilir.
9	Bakan sadece Genel Kurul toplantılarına katılabilir, daire toplantılarına katılamaz. Bakan ayrıca hâkim ve savcılar disiplin işleriyle ilgili Genel Kurul toplantılarına da katılamaz.
10	Müsteşar, 22 Kurul üyesinden biridir, sadece Genel Kurul Toplantıları ile Birinci Dairenin toplantılarına katılabilir. Müsteşar, daire başkanı seçilemez, Müsteşar veya vekili katılmasa da toplantı yapılabilir, karar verilebilir.
11	Kurul, Genel Kurul ve üç daire şeklinde çalışır. Dairelerin başkanları ve dairelerde görev yapacak üyeler Genel Kurul tarafından seçilir.
12	Hâkim ve savcılara yönelik adli işlemlere ilişkin genelge düzenleme yetkisi Kurula aittir.
13	Disiplin işlemlerine ilişkin kararlar, kişisel veriler korunmak kaydıyla, Kurulun internet sayfasında yayınlanır.
14	Meslekten çıkarma cezalarına karşı yargı yolu açıktır.
15	Etkin iç itiraz sistemi vardır. Daire kararlarına karşı Genel Kurula itiraz edilebilir.

YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER VE MEVZUAT ANALİZİ

Durum analizinin bu aşamasında Kurulun mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerinin tespiti yapılmıştır. Kurula görev ve sorumluluklar yükleyen, kuruluşun faaliyet alanını düzenleyen mevzuat gözden geçirilerek yasal yükümlülükler listesi oluşturulmuştur. Yükümlülükler ve mevzuat analizinin çıktıları, Kurulun faaliyet alanlarının ve misyonunun belirlenmesinde dikkate alınmıştır.

Yasal yükümlülükler ve mevzuat analizi aşamasında şu sorulara cevap aranmıştır.

- Yasal yükümlülükler açısından bakıldığında Kurul tarafından verilen hizmetlerin kapsamı nedir? Bunlardan faydalananlar kimlerdir?
- Kurul tarafından sunulan hizmetlerin nitelik ve niceliğine ilişkin ne gibi hükümler vardır?
- Kurulun organizasyonuna, çalışma usullerine ve iş süreçlerine ilişkin hangi düzenlemeler bulunmaktadır?
- Kurulun diğer kamu ve özel sektör kuruluşları ile ilişkilerini düzenleyen hükümler nelerdir?
- Kurulun mevcut yasal yükümlülükleri misyonunu yerine getirmesi için yeterli midir?
- Yasal yükümlülükler ile Kurulun yürütmekte olduğu program ve faaliyetler arasındaki bağlantı nedir?¹⁰

Stratejik Plan çalışmaları kapsamında HSYK'nın görev alanını ilgilendiren tüm mevzuat ve uluslararası belgelerin listesi çıkarılmış ve söz konusu dokümanlar ayrıntılı olarak incelenmiştir. Kurulun görev alanı ile ilgili mevzuattan kaynaklanan sorunlar tespit edilmiştir.

Uluslararası Belgeler

1. BM Genel Kurulu Kararları
 - 3 Aralık 1985 tarih ve 40/146 sayılı BM Yargı Bağımsızlığı İlkeleri
 - BM Savcılarının Rolüne Dair İlkeler.
 - BM Bangalor Yargı Etiği İlkeleri
2. Avrupa Konseyi R(94)12 sayılı Hâkimlerin Bağımsızlığı, Etkinliği ve Rolü Konusunda Tavsiye Kararı.
3. Avrupa Konseyi 29-30 Mayıs 2005 tarihli Savcılar İçin Budapeşte İlkeleri.

¹⁰ Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu, 2. Sürüm. Sayfa 16, DPT Yayınları. Haziran 2006

2012

2016

4. Venedik Komisyonu Tavsiye Kararları ve Raporları
 - Venedik Komisyonunun CDL-AD (2007)028 nolu Yargısal Atamalar Konulu Raporu.
 - Venedik Komisyonunun CDL-AD (2010)004 nolu Yargının Bağımsızlığı Raporu.
5. Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyi (CCJE) Görüşleri
6. CEPEJ Raporları.

HSYK'nın Görev Alanı ile İlgili Kanunlar

1. 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyet Anayasası,
2. 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu,
3. 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu,
4. 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun,
5. 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanunu (Hâkim ve savcı adaylarının eğitimi ile meslek içi eğitim ve üye seçimi yönüyle),
6. 2797 sayılı Yargıtay Kanunu (Üye seçimi yönüyle),
7. 2575 sayılı Danıştay Kanunu (Üye seçimi yönüyle),
8. 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun (Raportörlerin atanması yönüyle),
9. 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun,
10. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu (Hâkim ve savcı adayları ile hâkim ve savcılar için 2802'de atıf yapılan hükümler yönüyle),
11. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu,
12. 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun,
13. 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu,
14. 4787 sayılı Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun,
15. 2577 sayılı İdari Yargılama Usul Kanunu.

HSYK'nın Görev Alanı ile İlgili Yönetmelikler

HSYK Genel Kurulunca onaylanan yönetmelikler;

1. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Teftiş Kurulu Yönetmeliği (RG 09.04.2011/27900)

Mevzuat İşleri Bürosunca üzerinde çalışılan yönetmelikler;

1. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Yönetmelik Taslağı,
2. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Sekreterlik Yönetmelik Taslağı,
3. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Taslağı,
4. Adli ve İdari Yargı Hâkim ve Savcılar Meslek İçi Eğitim Yönetmeliği Taslağı,
5. HSYK Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği Taslağı,
6. HSYK Personeli Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Yönetmeliği Taslağı,
7. HSYK Personeli Memur Sınav, Atama ve Nakil Yönetmeliği Taslağı.

Genelgeler

6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nun 4 üncü maddesi ile "Yargı yetkisinin kullanımına ilişkin hususlar hariç olmak üzere hâkimlerin idarî görevleri ile delilleri değerlendirme ve suçu niteleme yetkisi hariç olmak üzere savcıların adli görevlerine ilişkin konularda genelge düzenlemek." yetkisi Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna verilmiştir.

Daha önce Adalet Bakanlığınca çıkarılan ancak kanun değişikliği nedeniyle Kurulun görev alanına giren genelgelerin güncellenmesi amacıyla Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılan genelgeler Bakanlık temsilcilerinin katılımı ile 11/02/2011 ve 18/02/2011 tarihleri arasında gerçekleştirilen iki toplantıda değerlendirilmiştir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda hangi genelgelerin Kurulun görev alanına, hangilerinin Bakanlığın görev alanına girdiği tespit edilmiştir.

Kurulun görev alanına giren genelgelerin yenilenmesi ve güncellenmesi amacıyla 10-13 Mayıs 2011 tarihlerinde Yargıtay, Adalet Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı temsilcileri ile adli ve idari yargıdan hâkim ve savcılarının katılımıyla altı grup hâlinde toplam 48 kişiden oluşan bir çalıştay yapılmıştır. Bu çalışmalar sonucunda 17/05/2011 tarih ve 168 sayılı Genel Kurul kararı ile aşağıdaki genelgeler çıkarılmıştır.

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

Genelgeler

No	Tarih	Konusu
1	17.5.2011	Hâkim ve Savcıların Yıllık Mazeret, Hastalık, Refakat ile Aylıksız izinleri
2	17.5.2011	Yıllık Ara Verme
3	7.6.2011	Hâkim ve Cumhuriyet Savcılarının Nöbet Hizmetlerinin Yerine Getirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar
4	1.7.2011	Şüpheli-Sanık Karar Takip Formları ile Gıyabi Tutuklama Kararları ve Yakalama Emirlerinin UYAP'ta Düzenlenmesi, İnfaz ve Güncelliklerinin Takibi
5	18.10.2011	Zorla Getirme Kararları
6	18.10.2011	İnfaz ve Denetimli Serbestlik İşlemleri
7	18.10.2011	Adli Kolluğun, Görev Yetki ve Sorumlulukları
8	18.10.2011	İnsan Hakları İhlalleri İle İşkence ve Kötü Muamele İddialarına İlişkin Soruşturmalar
9	18.10.2011	Ölü Muayene ve Otopsi İşlemleri
10	18.10.2011	Soruşturma Usul ve Esasları
11	18.10.2011	Özel Soruşturma Usulleri
12	18.10.2011	Yurtdışına Çıkış Yasağı Konulan Kişilerle İlgili Bilgiler
13	18.10.2011	Suçtan Kaynaklanan Malvarlığı Değerlerinin Aklanmasının Önlenmesi
14	18.10.2011	Yolsuzluk Olaylarına İlişkin Soruşturmalar ve Kovuşturmalar
15	18.10.2011	Resmi Yazışmalar
16	18.10.2011	Hâkim ve Savcılar Hakkındaki Araştırma, İnceleme ve Soruşturma İşlemleri
17	18.10.2011	En Üst Dereceli Kolluk Amirleri Hakkında Yapılan İnceleme, Soruşturma ve Kovuşturma İşlemleri

No	Tarih	Konusu
18	18.10.2011	Ailenin Korunmasına Dair Kanun'un Uygulanması
19	18.10.2011	Harita ve Hava Fotoğrafı Talepleri
20	18.10.2011	Görüş Talepleri
21	18.10.2011	Dosyaların Kanun Yolu İncelemesine Gönderilmesinde Dikkat Edilecek Hususlar
22	18.10.2011	Bölge İdare, İdare ve Vergi Mahkemelerinde Yapılan Tebligat Giderleri ve Diğer Masraflar
23	18.10.2011	Başka Yer Mahkemesine Verilen Dilekçelerin Gönderilmesinde Dikkat Edilecek Hususlar
24	18.10.2011	Havale İşlemleri
25	18.10.2011	Mahkeme Kalemleri ile İcra ve İflas Dairelerinin Denetimi
26	18.10.2011	Fikrî ve Sinaî Hak İhlâllerine İlişkin Suçlarda Cumhuriyet Savcılarının İhtisaslaşması ve Bu Alanda Devletin Vergi Kaybının Önlenmesi
27	18.10.2011	Resmî İlanlar
28	18.10.2011	Ad, Soyadı ve Yaş Düzeltilmesine İlişkin Talepler
29	18.10.2011	İş Cetvelleri, Sicil Fişleri ve Başarı Bildirim Formları
30	18.10.2011	Hâkim ve Savcı Bilgi Formu
31	18.10.2011	Terörle Mücadele Kanunu'nun Uygulanmasında Görev Alan Kamu Görevlilerinin Tanık Olarak Dinlenirken Kimlik ve Görüntülerinin Deşifre Edilmemesi
32	18.10.2011	Gizli Soruşturmacı Görevlendirilmesinde Dikkat Edilecek Hususlar
33	18.10.2011	Soruşturmanın Gizliliği ve Basının Bilgilendirilmesi
34	20.12.2011	Hâkim ve Savcıların Yurt Dışına Gönderilmesine İlişkin Usul ve Esaslar

2012

2016

FAALİYET VE HİZMET ANALİZİ

Durum analizinin bu aşamasında yasal yükümlülükler ve mevzuat analizi çerçevesinde Kurulun verdiği hizmetler ve yaptığı faaliyetler belirlenmiştir. Faaliyet ve hizmetlerin birbirleriyle olan ilişkileri gözetilerek belirli faaliyet alanları bir başlık altında toplanarak organizasyon şeması ve faaliyetler bütüncül bir açıdan gözden geçirilmiştir. Yapılan analizler amaç ve hedeflerin belirlenmesinde dikkate alınmış ayrıca, paydaşların görüş ve önerileri alınırken de faaliyet alanları göz önünde bulundurulmuştur.¹¹

Faaliyet Alanları		Verilen Hizmetler ve Yapılan Faaliyetler
1	Adaylıkla İlgili Faaliyetler	1. Staj mahkemelerini belirlemek
		2. Hâkim ve savcı meslek kurası için görüş bildirme
		3. Hâkim ve Cumhuriyet savcılarının mesleğe kabulünü yapmak
		4. Adayların kura ile atamalarını yapmak
2	Hâkim ve Savcılarla İlgili İşlemler	1. Atama
		2. Nakil
		3. Müstemir yetki
		4. Geçici yetki
		5. Başka kurumlara geçici görevlendirme
		6. Kadro dağıtma
		7. Terfi
		8. İzin işlemlerini yapmak

¹¹ Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu, 2. Sürüm, Sayfa 17, DPT Yayınları, Haziran 2006.

Faaliyet Alanları	Verilen Hizmetler ve Yapılan Faaliyetler
	9. Emeklilik ve meslekten çekilme taleplerini karara bağlamak 10. Meslekten çekilmiş sayılma ve görevin sona ermesi hakkında karar vermek 11. Sicil ile şahsi dosyaları tutmak
3 Disiplin ve Şikâyet İşlemleri	1. Hâkim ve savcılar hakkında ihbar ve şikâyetleri inceleyip gereğini yapmak 2. İnceleme ve soruşturma işlemleri için teklifte bulunmak 3. Hâkim ve savcıların görevlerinden dolayı ve görevleri sırasındaki suç soruşturması hakkında karar vermek 4. Disiplin soruşturma ve kovuşturma sonucu hakkında karar vermek 5. Disiplin veya suç soruşturma ve kovuşturma nedeniyle geçici yetkiyle yer değiştirmesine veya görevden uzaklaştırmasına karar vermek 6. Meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar vermek
4 Teftiş Kurulu ile İlgili Faaliyetler	1. Denetim programı hazırlamak 2. Hâkim ve savcılarını denetlemek 3. Soruşturma işlemlerini yapmak 4. Soruşturma raporlarını hazırlamak 5. Değerlendirme toplantıları yapmak 6. Tavsiyeler listesini hazırlamak

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

Faaliyet Alanları	Verilen Hizmetler ve Yapılan Faaliyetler
5 Meslek İçi Eğitim ile İlgili Faaliyetler	1. Adalet Akademisi ile işbirliği içinde meslek içi eğitim yaptırmak 2. Mesleki yetkinliği artırmak için meslek içi eğitim faaliyetleri düzenlemek 3. Eğitim programlarına katılmaya ilişkin izin verme işlemlerini yapmak
6 Yargıyla İlgili Diğer İşlemler	1. Yargısal faaliyetler yönünden en yakın yargı merciini belirlemek 2. Mahkemelerin kurulması, kaldırılması ve yargı çevresinin değiştirilmesi işlemlerini yapmak 3. Yargıtay ve Danıştaya üye seçmek
7 Kurumsal Faaliyetler	1. Kurulun görev alanı ile ilgili düzenleyici işlemleri yapmak 2. Görev alanı ile ilgili konularda görüş bildirmek 3. Etkin, hızlı, adil ve güvenilir bir yargı sistemine ulaşmak için mevzuat çalışmalarına katılmak 4. Yabancı ülkelerdeki yüksek yargı kurulları ile ilişkileri geliştirmek 5. Görev alanına giren konulardaki uluslararası toplantılara katılmak
8 İdari Faaliyetler	1. Kurulun fiziki alt yapısını geliştirmek 2. Görev alanına giren konularda UYAP'ın kullanılmasını sağlamak 3. Kurulun insan kaynaklarının kapasitesini geliştirmek 4. Kurul üyeleri ile Kurul çalışanlarının özlük işlemlerini yapmak 5. Kurulun bütçe ve planlama çalışmalarını yürütmek

31/3/2011 tarihinde Yargıtay ve Danıştay üyeliğine seçilen üyeler için düzenlenen mazbata töreni.

7-11 Mart 2011 tarihleri arasında Afyonkarahisar'da düzenlenen HSYK Teftiş Kurulu 1. Meslek İçi Eğitim Semineri.

2012

2016

11. Dönem Adli Yargı Hâkim ve Savcı Adaylarının Kura Töreni 29/7/2011.

12-14 Eylül 2011 tarihleri arasında Ankara'da 134 ağır ceza mahkemesi Cumhuriyet başsavcısı ve 8 ilin CMK 250 nci madde ile yetkili ağır ceza mahkemesi Cumhuriyet başsavcıvekillerinin katılımı ile "Türkiye'de Yakalama ve Gözaltı Uygulamalarından Doğan Sorunlar ile Yargının Hızlandırılması Etkinlik ve Verimliliğinin Artırılması" konulu sempozyum düzenlenmiştir.

PAYDAŞ ANALİZİ

Katılımcılık stratejik planlamanın temel unsurlarından biri olup Kurulun etkileşim içinde olduğu paydaşların görüşlerinin alınması stratejik plan konusunda farkındalığın artırılması ve planın sahiplenilmesi açısından önemlidir. Kurulun faaliyet ve hizmetlerindeki kaliteyi ve yararlanıcı memnuniyetini artırmak için paydaşların ve yararlanıcıların görüş ve önerileri ile talepleri dikkate alınmıştır. Bu kapsamda öncelikle paydaşlar tespit edilerek paydaşların önceliklendirilmesi yapılmıştır.

Paydaşlar, Kurulun faaliyet ve hizmetleri ile ilgisi olan, Kuruldan doğrudan veya dolaylı, olumlu ya da olumsuz yönde etkilenen veya Kurulu etkileyen kişi, grup veya kurumlardır. Paydaşlar, iç ve dış paydaşlar ile yararlanıcılar/müşteriler ve tedarikçiler olarak sınıflandırılmaktadır.

İç Paydaşlar: Kuruldan etkilenen veya Kurulu etkileyen Kurul içindeki kişi, grup veya birimlerdir. Kurulda en alt kademede çalışanlar ile en üst yöneticiye kadar herkes Kurulun iç paydaşı sayılır.

Dış Paydaşlar: Kuruldan etkilenen veya Kurulu etkileyen Kurul dışındaki kişi, grup veya kurumlardır.

Yararlanıcılar / Müşteriler: Kurulun faaliyet ve hizmetlerinin muhatabı olan kişi, grup veya kurumlardır.

Tedarikçiler: Kurulun faaliyet ve hizmetleri ile ilgili mali, fiziki, beşeri kaynakları sağlayan kişi, grup ve kurumlardır.

Paydaş analizinin aşamaları şunlardır.

- Paydaşların tespiti
- Paydaşların önceliklendirilmesi
- Paydaşların değerlendirilmesi
- Görüş ve önerilerinin alınması ve değerlendirilmesi

2012

2016

Paydaşların Tespiti ve Önceliklendirilmesi

No	Paydaşlar	İç Paydaş	Dış Paydaş	Yararlanıcı	Tedarikçi
1	Cumhurbaşkanlığı		X		X
2	Anayasa Mahkemesi		X	X	
3	Yargıtay		X	X	X
4	Danıştay		X	X	X
5	Adalet Bakanlığı		X	X	X
6	Türkiye Adalet Akademisi		X	X	X
7	Türkiye Barolar Birliği		X		
8	Hâkimler ve Savcılar		X	X	X
9	Maliye Bakanlığı		X		X
10	İç İşleri Bakanlığı		X		
11	Dış İşleri Bakanlığı		X		
12	Avrupa Birliği Bakanlığı		X		X
13	Kalkınma Bakanlığı		X		X
14	Sayıştay		X		X

No	Paydaşlar	İç Paydaş	Dış Paydaş	Yararlanıcı	Tedarikçi
15	Yüksek Seçim Kurulu		X		X
16	Emniyet Genel Müdürlüğü		X		
17	Jandarma Genel Komutanlığı		X		
18	Devlet Personel Başkanlığı		X		X
19	Noterler Birliği		X		
20	Hukuk Fakülteleri		X		X
21	Sivil Toplum Kuruluşları		X		
22	Medya Organları		X	X	
23	Yargı ile İlgili Uluslararası Kurumlar		X		
24	Kurul Başkan ve Üyeleri	X			
25	Genel Sekreter ve Yardımcıları	X			
26	Teftiş Kurulu Başkanı ve Yardımcıları	X			
27	Kurul Tetkik Hâkimleri	X			
28	Kurul Baş Müfettiş ve Müfettişleri	X			
29	Şube Müdürleri ve Memurlar	X			
30	Teknik ve Yardımcı Personel	X			

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

HSYK'nın faaliyet alanları ve hizmetleri bir bütün olarak değerlendirildiğinde nihai amaç diğer kamu kurum ve kuruluşlarında olduğu gibi vatandaşla hızlı ve etkin bir hizmet sunmaktır. Her ne kadar ülkenin genel adalet politikasından Adalet Bakanlığı sorumlu olsa da, nihai hizmetler bağımsız mahkemelerce verilmektedir. Dolayısıyla Adalet Bakanlığının görevi, mevzuat altyapısı ile fiziki, mali ve beşeri alt yapıyı hazırlayıp bağımsız mahkemelerin hizmetine sunmaktır. Bu nedenle yargı hizmetlerini yerine getiren hâkim ve savcılarının yönetimi HSYK'ya ait olduğu için yargı hizmetlerinin son kullanıcısı olan vatandaşlar, en önemli dış paydaşlar ve yararlanıcılar arasında sayılmıştır.

Etkin bir adalet sisteminin ilk teminatı şüphesiz bağımsız, tarafsız, adil ve yetkin hâkim ve savcılardır. HSYK'nın kuruluş amacı ve varlık nedeni de hâkim ve savcılarının bağımsız ve tarafsız bir şekilde görev yapabilmelerini sağlamak amacıyla; atama, terfi, özlük ve disiplinle ilgili işlemleri yerine getirmektir. Bu anlamda hâkim ve savcılar HSYK'nın en önemli yararlanıcıları arasında sayılmışlardır. Hâkim ve savcılar kendi aralarında yaptığı seçimle HSYK'ya üye seçmekte olup bu yönüyle de tedarikçiler arasında sayılmışlardır.

Adliyelerde ve mahkemelerde görev yapan hâkimler ve savcılarının özlük, disiplin ve eğitimle ilgili işlemleri Kurul tarafından yerine getirildiği için Adalet Bakanlığı dış paydaş ve yararlanıcı olarak değerlendirilmiştir. Yasal düzenlemelerin Adalet Bakanlığı aracılığı ile yapılması nedeniyle de Bakanlık ayrıca tedarikçi olarak değerlendirilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı, Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisi, HSYK üyelerinin atanması ve seçiminde rol aldıkları için tedarikçi olarak değerlendirilmiş olup, Türkiye Adalet Akademisi ayrıca, hâkim ve savcılarının meslek öncesi ve meslek içi eğitim hizmetlerini verdiği için tedarikçiler arasında sayılmıştır.

HSYK üyelerinin seçiminde rol alan Yüksek Seçim Kurulu ise tedarikçi olarak değerlendirilmiştir.

Türkiye Geneli Hâkim ve Savcılar ile İlgili İstatistikler

Ülkemizde 2011 yılı sonu itibariyle toplam 12.040 hâkim ve savcı görev yapmaktadır.

Adalet Bakanlığı, Türkiye Adalet Akademisi (TAA) ve HSYK'da kadrolu olarak çalışanların yanında geçici yetki ile çalışan hâkim ve savcılar da bulunmaktadır. Aşağıdaki tabloda kadrolu olarak bulundukları yer ve fiilen çalıştıkları yer itibariyle hâkim ve savcı sayıları verilmiştir.

Türkiye Geneli Hâkim ve Savcı Sayıları

Bulunduğu Görev	Dolu Kadro Sayısı	Fiilen Çalışan
Adli Yargı ilk derece Mahkemeleri ve BAM	9.456	9.271
İdari Yargı İlk Derece Mahkemeleri ve BİM	862	839
Anayasa Mahkemesi	27	27
Yargıtay	1.008	1.008
Danıştay	348	348
Adalet Bakanlığı	208	356
Türkiye Adalet Akademisi	3	34
Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu	128	157
Toplam	12.040	12.040

İlk Derece ve Bölge Mahkemelerinde Çalışan Hâkim ve Savcı Sayıları

Yıllara göre adli ve idari yargı ilk derece ve bölge mahkemelerinde görev yapan hâkim ve savcı sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Adli yargıda Bölge Adliye Mahkemeleri (BAM) 2011 yılında 15 yerde kurulmuş ancak faaliyete geçmemiştir. Bununla birlikte 15 Bölge Adliye Mahkemesine kuruluş faaliyetleri için Cumhuriyet başsavcısı ataması yapılmıştır.

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

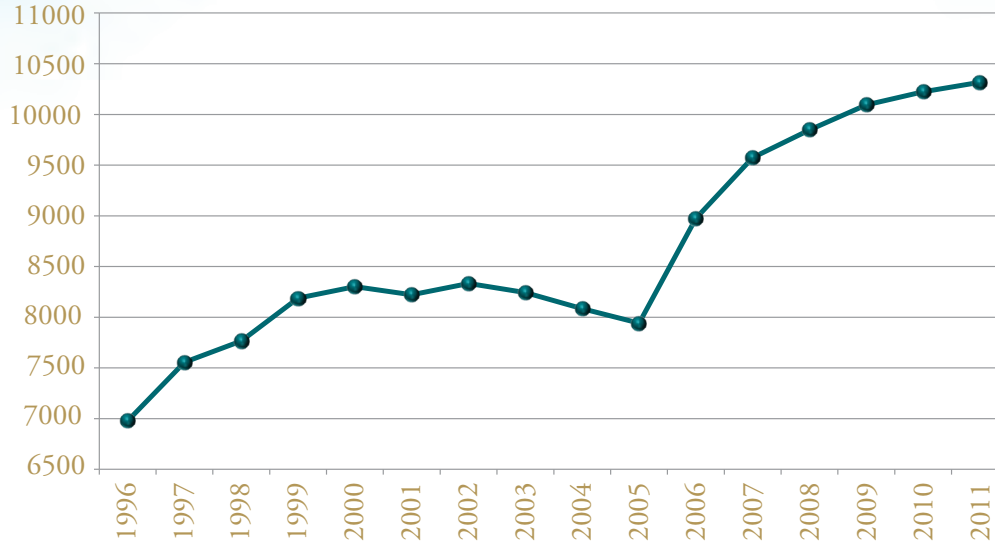
2012

2016

Yıllara Göre İlk Derece ve Bölge Mahkemeleri Hâkim ve Savcı Sayıları

Yıllar	Adli Yargı				İdari Yargı				Genel Toplam
	Hâkim	Savcı	BAM	Toplam	İdari Hâkim	Vergi Hâkimi	BİM	Toplam	
1996	4.015	2.549	-	6.564	174	194	46	414	6.978
1997	4.310	2.741	-	7.051	223	234	48	505	7.556
1998	4.313	2.792	-	7.105	288	315	57	660	7.765
1999	4.561	2.998	-	7.559	280	289	60	629	8.188
2000	4.736	2.967	-	7.703	254	264	81	599	8.302
2001	4.667	3.021	-	7.688	237	207	89	533	8.221
2002	4.666	3.156	-	7.822	232	187	92	511	8.333
2003	4.630	3.065	-	7.695	259	199	90	548	8.243
2004	4.555	3.035	-	7.590	251	166	78	495	8.085
2005	4.464	2.964	-	7.428	266	161	86	513	7.941
2006	4.723	3.408	-	8.131	519	220	105	844	8.975
2007	4.945	3.736	-	8.681	536	242	115	893	9.574
2008	5.117	3.844	-	8.961	530	232	125	887	9.848
2009	5.207	3.924	-	9.131	568	273	123	964	10.095
2010	5.264	4.011	-	9.275	559	269	120	948	10.223
2011	5.343	4.098	15	9.456	475	255	132	862	10.318

Türkiye Geneli İlk Derece Mahkemelerinde Hâkim ve Savcı Sayısındaki Artış

100.000 Kişiyeye Düşen Hâkim Sayısı

Avrupa Konseyi ülkeleri arasında 100.000 kişiye düşen ortalama hâkim sayısı, profesyonel hâkim ve profesyonel olmayan hâkim şeklindeki ayrımlar ve ülkelerin yargı sistemlerindeki farklılıklar nedeniyle değişmektedir. 2008 yılı verileriyle hazırlanan 2010 CEPEJ Raporuna göre 100.000 kişiye düşen profesyonel ve profesyonel olmayan hâkim sayısı; sırasıyla Fransa'da 9,1 - 45,1, İtalya'da 10,2 - 8,0, İspanyada 10,7 - 17,0, İsviçre'de 14,1 - 32,9, Belçika'da 15,2 - 25,4'dür. Sadece profesyonel hâkim çalıştıran ülkelerden Avusturya'da 19,9, Rusya Federasyonunda 24,2, Yunanistan'da 33,3, Bulgaristan'da 28,3'tür.¹² Ülkemizde ise sadece profesyonel hâkim çalıştırılmakta olup bu oran 2011 yılı nüfus sayımına göre 8,30'dur. Bu rakama yüksek mahkemelerde görev yapan hâkim, savcı ve üyeler dâhil edilmemiştir.

¹² Avrupa Yargı Sistemleri, Adaletin Etkinliği ve Kalitesi, Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu (CEPEJ), Adalet Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Yayınları, 2010. Sayfa 129.

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

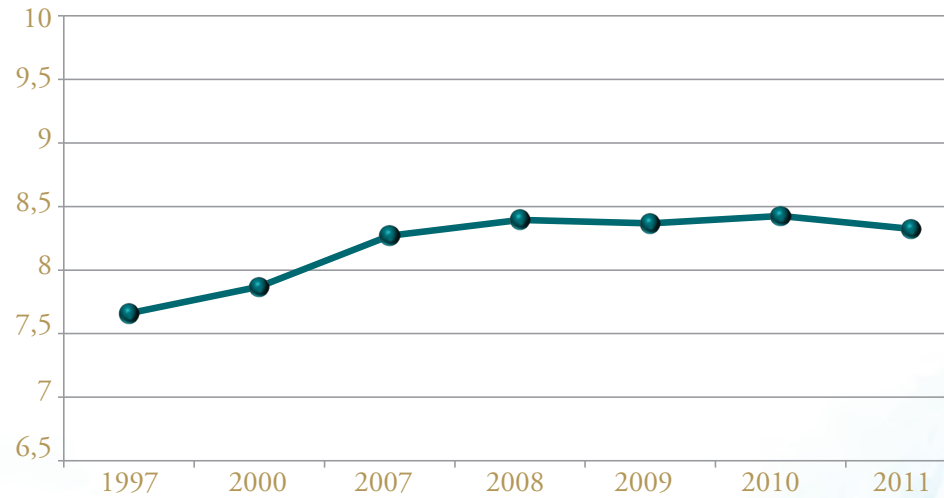
2012

2016

100.000 Kişiyeye Düşen Hâkim Sayısı

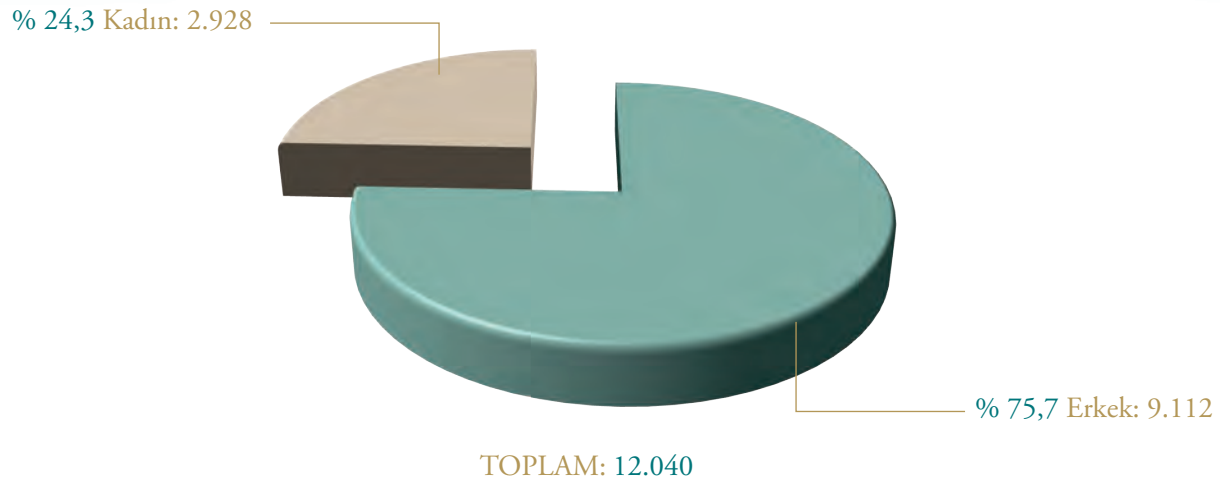
Yıllar	Türkiye Nüfusu	İlk Derece Mahkemeleri Hâkim Sayısı	100.000 Kişiyeye Düşen Hâkim Sayısı
1997	62.865.574	4.815	7,66
2000	67.803.927	5.335	7,87
2007	70.586.256	5.838	8,27
2008	71.517.100	6.004	8,40
2009	72.561.312	6.071	8,37
2010	73.722.988	6.212	8,43
2011	74.727.269	6.205	8,30

Türkiye Geneli Yıllara Göre 100.000 Kişiyeye Düşen Hâkim Sayısı

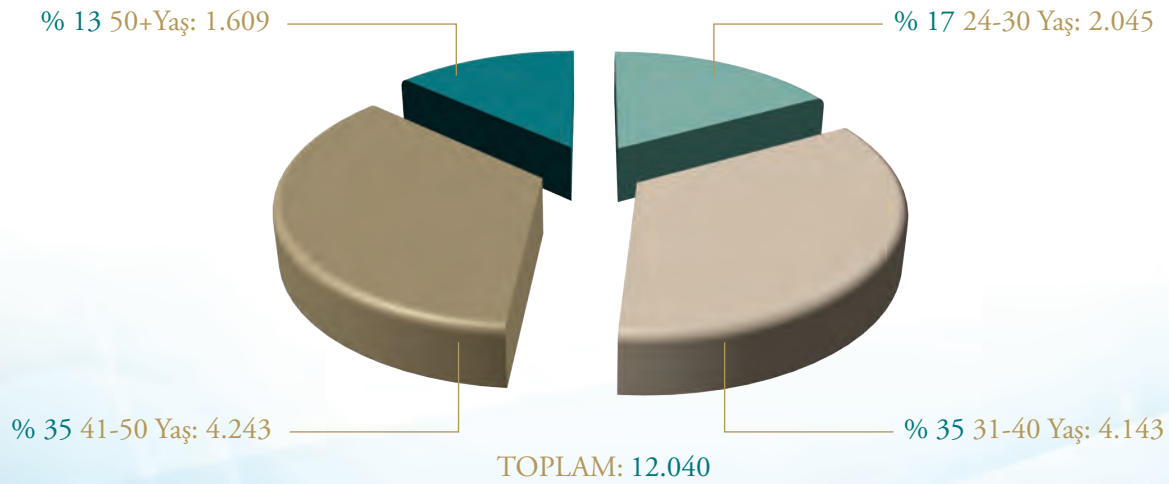

Hâkim ve Savcılar İle İlgili Diğer İstatistikler

Türkiye Geneli Cinsiyet Dağılımına Göre Hâkim ve Savcı Oranları

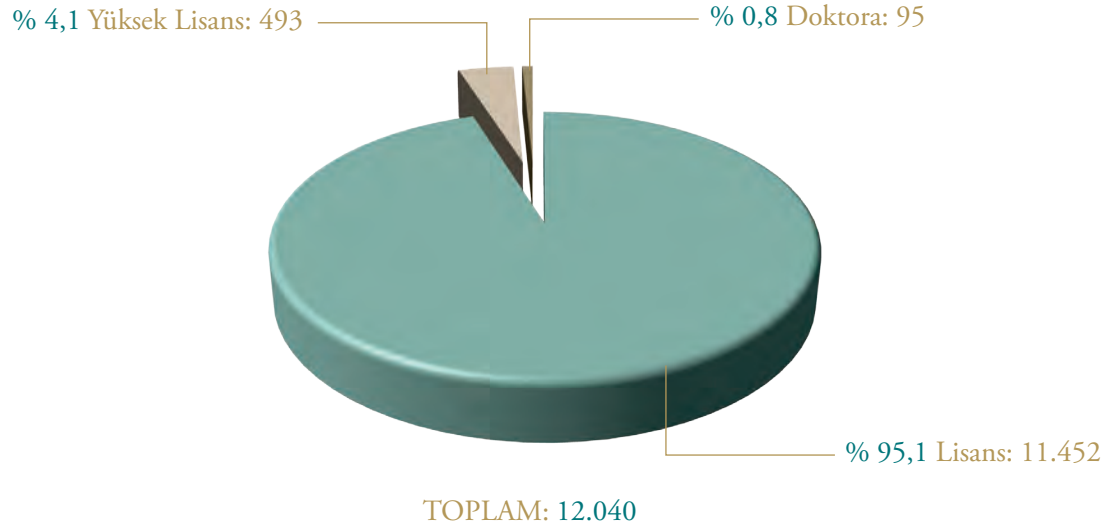
Türkiye Geneli Yaş Aralığına Göre Hâkim ve Savcı Oranları

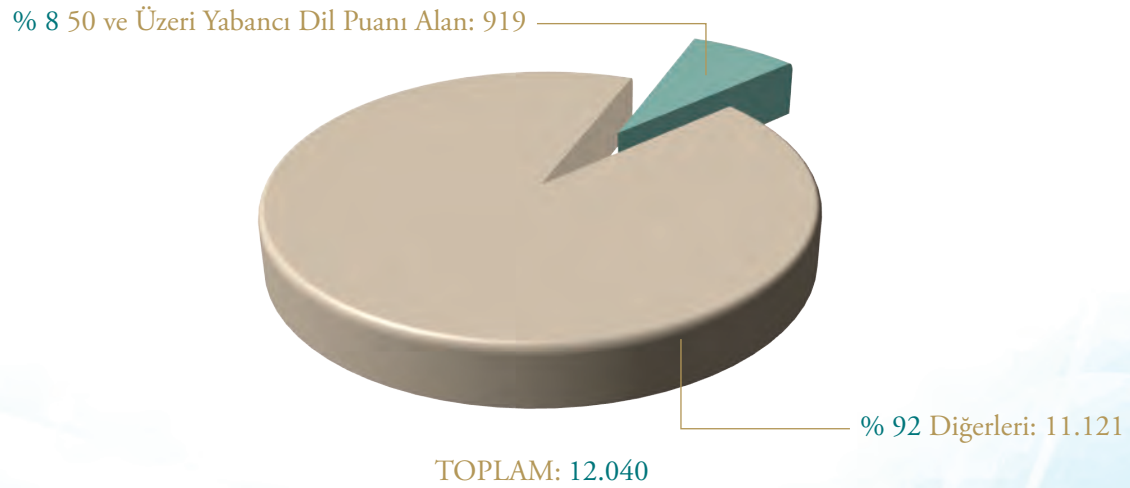
2012

2016

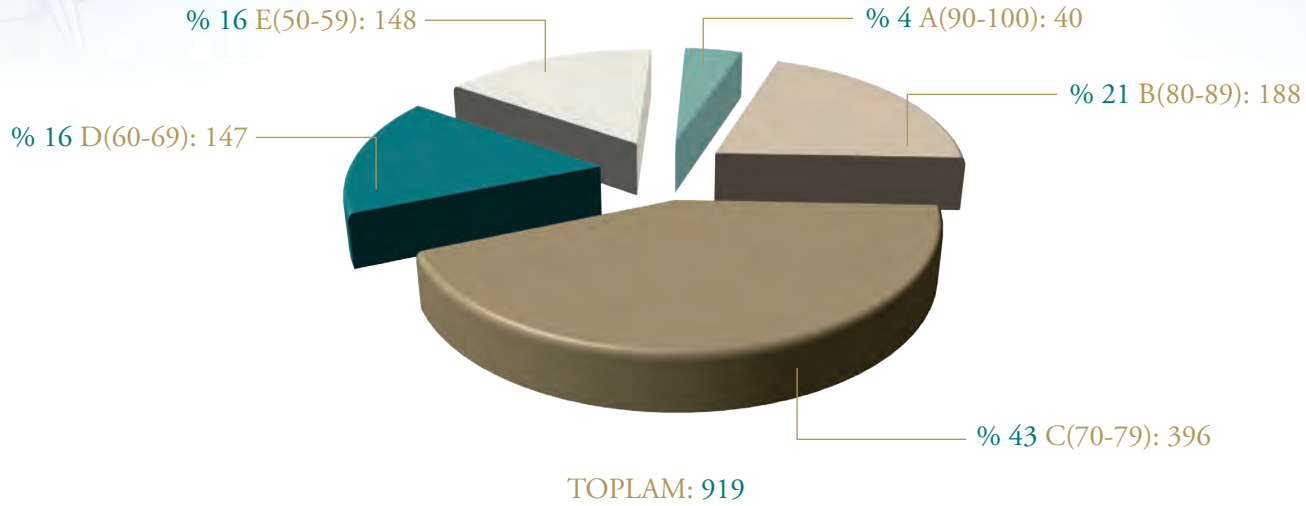
Türkiye Geneli Eğitim Durumuna Göre Hâkim ve Savcı Oranları

Türkiye Geneli Hâkim ve Savcı Yabancı Dil Bilgisi Oranı

Türkiye Geneli Hâkim ve Savcı Yabancı Dil Bilgisi Oranı

Paydaş Görüşlerinin Alınması ve Değerlendirilmesi

Stratejik Plan Hazırlık Çalışmaları başlığında sözü edildiği gibi planın hazırlık sürecinde katılımcılığa son derece önem verilmiştir. Bu kapsamda yapılan faaliyetler şunlardır.

- Yargıda Durum Analizi Toplantıları
- Çalıştaylar
- Mülakatlar
- Anketler

Yargıda Durum Analizi Toplantıları

HSYK, 25 Ekim 2010 tarihindeki ilk Genel Kurul toplantısını yaptıktan sonra hâkim ve savcılarının gözünden yargının işleyişindeki sorunları yerinde görmek amacıyla, ülke genelinde “Yargıda Durum Analizi Toplantıları”nı başlatmıştır. Adana, Afyonkarahisar, Antalya, İzmir, Bursa, Midyat, Edirne,

2012

2016

Erzurum, Kahramanmaraş, Kastamonu, Kayseri, Konya, Sakarya, Samsun, Trabzon ve Van olmak üzere; 16 bölgede gerçekleştirilen ilk toplantılar, 24 Aralık 2010 ile 15 Ocak 2011 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Toplantılarda HSYK üyeleri bölgelere dağılarak, toplantıların yapıldığı komşu il ve ilçelerdeki adliyeleri ziyaret etme imkânı bulmuşlar ve toplantılara katılamayan hâkim ve savcılarının da görüş ve önerilerini almışlardır. Bu ziyaretler sırasında birkaç adliye hariç, hemen hemen tüm adliyeler yerinde görülmüş ve hâkim ve savcılarının görüş ve önerileri alınmıştır.

Toplantılarda her görüşün serbestçe tartışılmasını sağlamak ve objektif bir tartışma ortamı oluşturmak amacıyla HSYK İnternet sitesinden duyuru yapılmış ve toplantılara katılmak isteyen hâkim ve savcılarının isimleri belirlenmiştir. Ancak toplantıların verimliliğini düşürmemek için, oluşturulacak grupların 20 kişiyi geçmemesine özen gösterilmiş ve her bölgede Cumhuriyet savcıları, ceza hâkimleri, hukuk hâkimleri, idari yargı hâkimlerinden oluşan 20 şer kişilik gruplar oluşturulmuştur. Cumhuriyet başsavcıları ile komisyon başkanları her yıl, yıllık değerlendirme toplantıları yaptıkları için bu toplantılara çağırılmamışlar, 19-22 Ocak 2011 tarihleri arasında İzmir Çeşmede yapılan toplantıda benzer bir çalışma yapılarak Cumhuriyet başsavcıları ile komisyon başkanlarının da görüşleri alınmıştır. Toplantılara ayrıca il baro başkanları da davet edilmiş olup yargının etkinlik ve verimliliğinin artırılması konusunda baroların da görüş ve önerileri alınmıştır.

Çalışma gruplarına yargıdaki iş yükünü azaltacak tedbirler ile etkin, hızlı ve adil bir yargı sisteminin oluşturulmasına yönelik örnek konular verilmiş, bunların haricinde tartışılmasında fayda görülen konuların da gündeme alınması istenmiştir. Toplantılarda yargının hızlandırılması, etkinlik ve verimliliğinin artırılması için öne sürülen her görüşe yer verilmiştir. Grupların kendi aralarından seçtikleri başkanlar, sırasıyla herkese söz vererek sorunlu alanları ve çözüm önerilerini almışlardır. Bu öneriler, çalışmanın sonunda 10 üzerinden puanlama yapılarak aciliyet ve önemine göre sıralanmıştır.

Durum Analizi Toplantılarının 17. si ise Ankara ve İstanbul'da görev yapan 149 hâkim ve savcının katılımı ile 28-29 Nisan 2011 tarihlerinde Sapanca'da gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada da yargının etkinlik ve verimliliğinin artırılmasına yönelik grup çalışmaları yapılmıştır.

Yargıda Durum Analizi Değerlendirme Toplantısı

Durum Analizi Toplantılarının 18. si ve sonuncusu “Yargıda Durum Analizi Değerlendirme Toplantısı” adı altında, 3-5 Ekim 2011 tarihlerinde Ankara'da düzenlenmiştir. Değerlendirme Toplantısına sadece yargı mensupları değil, yargı teşkilatının paydaş kurumları da davet edilmiştir. Sorunların bütüncül bir bakış açısıyla ele alınması, çözüm önerilerinin etki ve sonuçlarının önceden öngörülebilmesi amacıyla paydaş kurumların görüş ve önerilerinin alınmasına önem verilmiştir. Söz konusu toplantıya kürsüde görev yapan yaklaşık 90 hâkim ve savcının yanı sıra, Adalet Bakanlığı birimleri, Türkiye Adalet Akademisi, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Türkiye Barolar Birliği ve üniversitelerde görev yapan akademisyenlerle birlikte yaklaşık 150 kişi katılmıştır.

Değerlendirme Toplantısında, Cumhuriyet savcıları, ceza hâkimleri, hukuk hâkimleri ve idari yargı hâkimlerinden oluşan gruplar oluşturulmuş olup; gruplarda, daha önceki durum analizi toplantılarında tartışmaya açılan konular kapsamlı bir şekilde yeniden gündeme alınmıştır. Ayrıca katılımcıların yeni önerileri varsa, bunların da tartışılması sağlanmış ve önerilerin tümü puanlama yapılarak önem sırasına göre sıralanmıştır.

Yargıda Durum Analizi Değerlendirme Toplantısında alınan son öneriler, HSYK tarafından bir rapor haline getirilerek yasal düzenlemeler yapılmak üzere Adalet Bakanlığına iletilmiştir.

Toplantılarda elde edilen çıktılar beş kitapçıkta toplanmış olup, Kurul Stratejik Plan Ekibince değerlendirmeye alınmıştır. Yapılan toplantılar “HSYK 2102-2016 Stratejik Planı”na önemli bir kaynak oluşturmuştur.

Yargıda Durum Analizi Toplantıları

“Yargıda Durum Analizi Değerlendirme Toplantısı” 3-5 Ekim 2011/ Ankara

7-8 Ocak 2011 Adana

30-31 Aralık 2010 Afyonkarahisar

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

14-15 Ocak 2011 Antalya

14-15 Ocak 2011 Bursa

14-15 Ocak 2011 Edirne

24-25 Aralık 2010 Erzurum

HSYK 2012 STRATEJİK PLANI

30-31 Aralık 2010 Kastamonu

30-31 Aralık 2010 Kayseri

30-31 Aralık Konya

24-25 Aralık 2010 Kahramanmaraş

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

24-25 Aralık 2010 Midyat

7-8 Ocak 2011 Sakarya

7-8 Ocak 2011 Samsun

7-8 Ocak 2011 Trabzon

24-25 Aralık 2010 Van

28-29 Nisan 2011 Sapanca

Yargıda Durum Analizi Toplantılarının Çıktıları

Yargıda Durum Analizi Toplantılarında tartışılan konular geniş bir perspektifte ele alındığı için bu konuların sadece Kurulun görev alanını değil başta Adalet Bakanlığı olmak üzere yüksek yargı organları, Türkiye Adalet Akademisi, Türkiye Barolar Birliği gibi diğer kurumları da ilgilendirdiği görülmüştür. Bu sorunların bir kısmı mevzuat değişikliği gerektirirken, bir kısmı da meslek içi eğitim ya da idari tasarrufla çözülebilecek konulardır.

Bu toplantılarda öncelikli olarak yargı hizmetlerinin hızlandırılması konusunda elde edilen çözüm önerileri ele alınmış ve bu öneriler Adalet Bakanlığına iletilmiştir. Söz konusu öneriler ışığında ilk olarak yüksek mahkemelerde daire ve üye sayısını artıran 09/02/2011 tarihli 6110 sayılı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” çıkarılmış ardından da ilk derece mahkemelerinin iş yükünü azaltmak amacıyla 31/03/2011 tarihli 6217 sayılı “Yargı Hizmetlerinin Hızlandırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” yürürlüğe girmiştir.

Gerek Durum Analizi Toplantılarında ve gerekse yüksek mahkeme başkanlıklarınca yüksek mahkemelerde birikmiş iş yükünün eritilmesi bakımından daire ve üye sayısının artırılması yönünde öneri ve taleplerde bulunulmuştur. Özellikle Yargıtay daireleri aşırı iş yükünün altından kalkabilmek için, yasal alt yapısı bulunmamasına ve kanuna uygun olmamasına rağmen, çoğu zaman iki, hatta üç heyet halinde çalışmak durumunda kalmışlardır.

Uzayan yargılama süreçleri nedeniyle bazı sanıkların zamanaşımı nedeniyle cezadan kurtulduğu, bazı sanıkların da bihakkın tahliye tarihi dolduğu hâlde dosyaları incelenemediğinden ceza infaz kurumunda kalmaya devam ettiği görülmüştür. Öte yandan, yargılama süreçlerinin çok fazla uzaması, aşırı iş yoğunluğu nedeniyle yüksek mahkemelerde dosyaların yeterince incelenememesinin bazı hak kayıplarına yol açabildiği de bilinmektedir.

Tüm bu hususlar dikkate alınarak 09/02/2011 tarihli 6110 sayılı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile Yargıtaya iki hukuk ve dört ceza dairesi eklenerek daire sayısı 38’e çıkarılmış, 250 olan üye kadrosuna 137 yeni kadro ilave edilmiştir. Kanun’la ayrıca Danıştaya iki daire eklenerek daire sayısı 15’e çıkarılmış, 95 olan üye kadrosuna 61 kadro ilave edilmiştir.

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

Diğer taraftan ilk derece mahkemelerinin iş yükünü azaltmak amacıyla 31/03/2011 tarihli 6217 sayılı “Yargı Hizmetlerinin Hızlandırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” yürürlüğe girmiş söz konusu Kanun’la bazı eylemler suç olmaktan çıkarılarak idari yaptırıma bağlanmıştır. 6217 sayılı Kanun’la değişiklik yapılan kanunlar şunlardır.

- 1111 sayılı Askerlik Kanunu
- 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu
- 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu
- 5682 sayılı Pasaport Kanunu
- 6831 sayılı Orman Kanunu
- 492 sayılı Harçlar Kanunu
- 1512 sayılı Noterlik Kanunu
- 2575 sayılı Danıştay Kanunu
- 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu
- 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu
- 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu
- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu
- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun
- 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Kanun
- 5326 sayılı Kabahatler Kanunu
- 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu

Stratejik Plan Çalıştayları

Stratejik planın hazırlanması sürecinde altı çalıştay yapılmış olup, bunlardan üçü kürsüde görev yapan hâkim ve savcıların katılımı ile Kızılcahamam Hâkimevi ve Gölbaşı Vilayetler Evinde gerçekleştirilmiştir. Bu toplantılara ayrıca, yakın paydaş kurumlar olan Adalet Bakanlığı birimleri, Türkiye Adalet Akademisi, Yargıtay ve Danıştaydan tetkik hâkimi ve savcılar davet edilmiştir.

Toplantılarda; mevzuat, faaliyet ve paydaş analizi, GZFT analizi, misyon, vizyon ve ilkeler ile stratejik amaç ve hedeflerin tespiti konularında sunumlar yapılmış, ardından grup çalışmaları yapılarak konular ayrı ayrı derinlemesine tartışılmıştır.

Diğer üç çalıştay ise Kurulun kendi içinde yapılmıştır. Son çalıştaylarda Kurulda çalışan tetkik hâkimleri ve müfettişler ile şube müdürleri ve personelin görüşleri alınmıştır.

Çalıştayların beşincisi ise Kurul üyeleri tarafından yapılmış olup misyon ve vizyonun belirlenmesi ile amaç ve hedefler konusunda çalışmalar yapılmıştır.

Bütün çalıştaylara Kurul üyeleri davet edilmiş olup, üyeler çalışmaları yerinde görerek görüş ve önerilerde bulunmuşlardır.

Çalıştaylarda katılımcı sayısının 35–40 civarında olmasına özen gösterilmiş olup kürsüden toplam 61 hâkim ve savcı çalıştaylara katılmıştır.

Stratejik Plan Çalıştayları

11-12 Nisan 2011
I. Çalıştay Kızılcahamam Hâkimevi

3-5 Mayıs 2011
II. Çalıştay Gölbaşı Vilayetler Evi

24-26 Mayıs 2011
III. Çalıştay Gölbaşı Vilayetler Evi

10-11 Haziran 2011
IV. Çalıştay Kızılcahamam Hâkimevi

2012

2016

23-24 Haziran 2011
V. Çalıştay Kızılcahamam Hâkimevi

28-29 Haziran 2011
VI. Çalıştay Kızılcahamam Hâkimevi

Mülakatlar

Paydaş görüşlerinin alınması çalışmaları kapsamında Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Türkiye Adalet Akademisi, Türkiye Barolar Birliği ve Adalet Bakanlığı Birimlerinin üst yöneticileri ile görüşmeler yapılmıştır.

Yapılan ziyaret ve mülakatlarda özetle şu ifadelere yer verilmiştir.

Anayasa Mahkemesi Başkanı Sayın Haşim KILIÇ ile yapılan görüşmede Sayın KILIÇ;

Anayasa Mahkemesinin önünde bekleyen en önemli sorunun, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yolunun açılması ile ilgili kanunun yürürlüğe girmesi durumunda karşılaşılabilecek olan iş yükü olduğunu belirtmiştir. İlk derece, istinaf ve temyiz mercileri için Anayasa'nın 90 ıncı maddesi ile AİHM'nin içtihatlarının önemine dikkat çeken KILIÇ, 90 ıncı madde dikkate alınmadan yapılacak yargılama ve verilecek kararların Anayasa Mahkemesinin önüne yığılma dosya gelmesine neden olacağını, bunun da Mahkemenin tıkanmasına yol açacağını ifade etmiştir. Böyle bir iş yükü altında Anayasa Mahkemesinden etkin bir denetim de beklenemeyeceğine değinen KILIÇ, geniş kapsamlı bir insan hakları eğitime ihtiyaç duyulduğunu, hâkim ve savcıların AİHM içtihatlarını içselleştirmeleri gerektiğini ve bu anlamda HSYK'ya da önemli görevler düştüğünü belirtmiştir.

Yargıtay Başkanı Sayın Nazım KAYNAK ile yapılan görüşmede Sayın KAYNAK;

Yargıtayın önünde bekleyen en büyük sorunun birikmiş dosyalar olduğunu, bu dosyaların bir an önce sonuçlandırılması gerektiğini belirtmiştir. HSYK'nın yargının hızlandırılması, etkinlik ve verimliliğinin artırılmasına yönelik çalışmalarını takdirle karşıladığını belirten KAYNAK, Yargıtayda bekleyen dosyalar için birlikte çözümler üretilebileceğini ifade etmiştir. KAYNAK, Yargıtayın diğer bir önemli sorununun, ilk derece mahkemelerince verilen kararlara ilişkin yüksek orandaki bozma kararları olduğunu, HSYK'nın meslek içi eğitim konusunda üstlendiği misyonun Yargıtayın iş yükünü azaltacağını ve davaların makul sürede çözülmesine de katkı sağlayacağını belirtmiştir.

Yargıtay Başsavcısı Sayın Hasan ERBİL ile yapılan görüşmede Sayın ERBİL;

Yargıtay Başsavcılığı olarak her zaman tüm yargı kurumları ile iletişime ve işbirliğine açık olduklarını ifade ederek, yargı kurumlarının kendilerine ait birçok sorunlarının olduğunu, ancak bu sorunların sadece kendilerini değil diğer yargı kurumlarını da doğrudan ya da dolaylı olarak etkilediğini belirtmiştir. Sayın ERBİL, hızlı ve doğru bir yargılama için kaybedecek zamanı olmayan tüm yargı kurumlarının birlikte ve işbirliği içinde çalışması gerektiğine vurgu yapmıştır.

Danıştay adına, Genel Sekreter Sayın Mustafa KÖKÇAM ile yapılan görüşmede Sayın KÖKÇAM;

Yargı kurumları arasındaki ciddi bir koordinasyon ve iletişim eksikliği olduğuna dikkat çekerek, tüm yargı kurumlarını bir araya getirecek üst bir sekreteryaya ihtiyaç duyulduğunu, böyle bir yapının da ancak yasal bir düzenlemeyle oluşturulabileceğini ifade etmiştir. KÖKÇAM, idari yargıda ilk derece yargı mercilerinde davaların ortalama bir yıl sürdüğünü, ancak Danıştayda davaların bekleme süresinin ortalama 3-4 yılı bulduğunu, bu sürenin de süratle aşağıya çekilmesi gerektiğini belirtmiştir. İdari yargıda istinaf sisteminin etkin hale getirilmesi gerektiğine değinen KÖKÇAM, alternatif uyumazlık çözüm yollarının geliştirilmesinin de idari yargıyı rahatlatacağını ifade etmiştir.

Türkiye Adalet Akademisi Başkanı Sayın Hüseyin YILDIRIM ile yapılan görüşmede Sayın YILDIRIM;

Anayasa referandumundan sonra halkın ve yargı camiasının Kuruldan beklentilerinin çok yüksek olduğunu ancak, bu beklentilerin HSYK'nın tek başına çözebileceği konular olmadığını belirtmiştir. Birikmiş sorunların ancak bütün yargı kurumlarının işbirliği ile çözülebileceğini, bununla birlikte tüm yargı kurumlarının kendi sınırlarını iyi belirlemeleri ve işbirliğine de açık olmaları gerektiğini ifade etmiştir. Bu kapsamda yapılacak yeni yasal değişikliklerde Bakanlığın da kendi görev tanımını yeniden belirlemesi ve Stratejik Planını revize etmesi gerektiğini belirten YILDIRIM, HSYK'nın da kendi stratejik planını hazırlarken hem yasal sınırlarını bilmesi gerektiğini, hem de uluslararası belgelerin ve standartların gereğini yerine getirmesi gerektiğini ifade etmiştir.

2012

2016

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Sayın V. Ahsen COŞAR ile yapılan görüşmede Sayın COŞAR;

Türkiye Barolar Birliğinin yargının üç sacayağından birini temsil etmesi itibarıyla her zaman diğer yargı kurumlarıyla işbirliği içinde olmaya özen gösterdiğini, bununla birlikte bu işbirliği taleplerinin karşılığını yeterince göremediklerini belirtmiştir. Yargı alanında Barolar Birliğinin içinde olmadığı bir çalışmanın beklenen verimi ve çözümü gösteremeyeceğine değinen COŞAR, yargı ile ilgili sorunların tüm kurumların sorumluluğunda olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca, avukatların adalet hizmetlerinin yararlanıcısı gibi gösterilmesi konusunda yanlış bir anlayışın da bulunduğunu belirten COŞAR, yargının asli unsuru olan avukatların, adalet hizmetlerinin yararlanıcısı olmadığını, adalet hizmeti veren bir unsur olduğunu işaret etmiştir.

Adalet Bakanlığı birimlerinin üst yöneticileri ile yapılan mülakatlar.

Stratejik Plan mülakatları kapsamında Adalet Bakanlığı birimlerinden; Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Personel Genel Müdürlüğü, Strateji Geliştirme Başkanlığı, Teftiş Kurulu Başkanlığı ve İç Denetim Birimi Başkanlığının üst yöneticileri ile mülakatlar yapılmıştır. Üst yöneticilerle yapılan görüşmelerde şu konulara işaret edilmiştir.

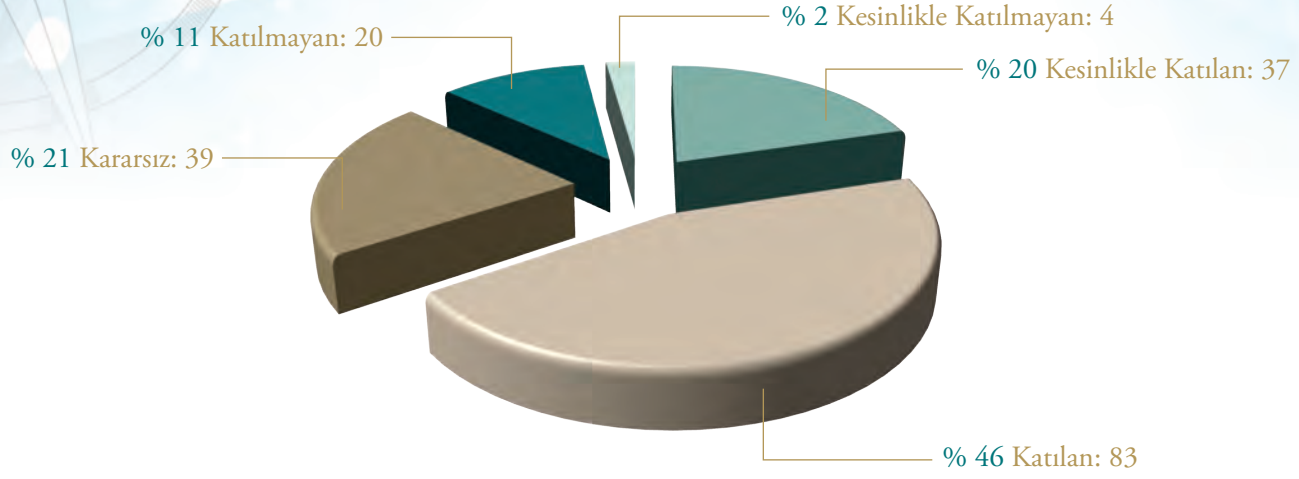
HSYK'nın yeniden yapılandırılması ile birlikte, Adalet Bakanlığına ait olan birçok görev ve sorumluluğun bundan böyle bağımsız ve tarafsız bir Kurul olarak çalışan HSYK tarafından yürütüleceği belirtilmiştir. Yargı camiasının yargının hızlandırılması, etkinlik ve verimliliğinin artırılması noktasında HSYK'dan beklentilerinin yüksek olduğu, bununla beraber özellikle Yargıda Durum Analizi Toplantılarında tartışılan konuların büyük bir kısmının Bakanlığın görev alanına girdiği veya birlikte çözüm üretilmesi gereken konular olduğuna değinilmiştir.

Adalet Bakanlığının yetişmiş insan kaynakları kapasitesi ve bu güne kadar gerçekleştirdiği projelerle ciddi bir bilgi birikimi ve tecrübeye sahip olduğu, yargının sorunları ile ilgili hazırlanmış birçok raporun bulunduğu, özellikle yabancı devletler ve kuruluşlarla ilgili bilgi birikimi ve tecrübenin değerlendirilmesi gerektiğine işaret edilmiştir.

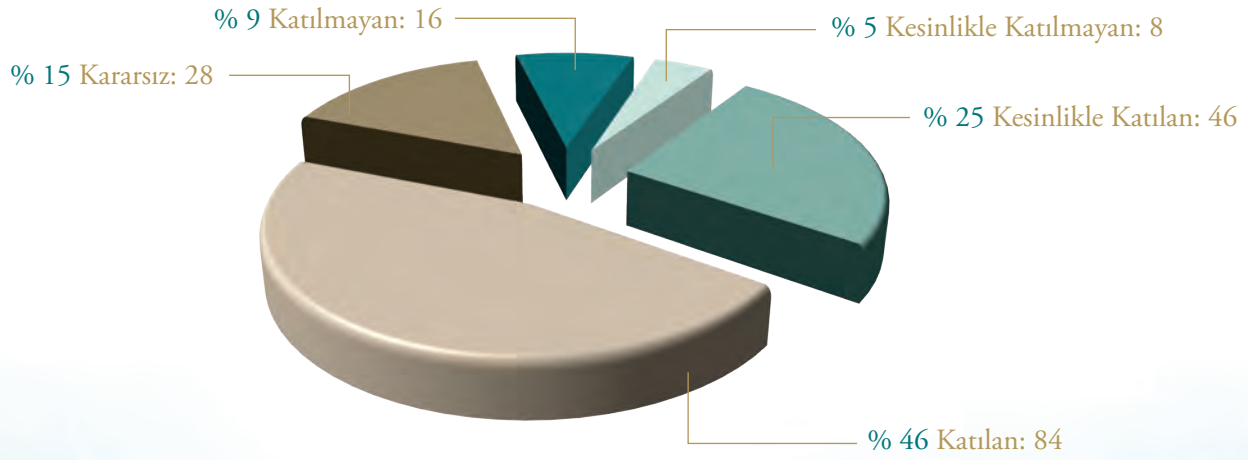
Anketler

Kurul çalışanlarına yönelik olarak yapılan anket çalışmasında personelin Kuruldan beklentileri ve kurumsal aidiyet duygusu belirlenmeye çalışılmıştır. Yapılan anket sonucunda; çalışanların özlük hakları ve çalışma koşulları açısından yeterli imkânlara sahip olmamalarına rağmen, kurumsal aidiyet duygularının oldukça yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Kurul personelinin en çok yakındığı konu özlük hakları ile ilgili sıkıntılar olup, gerçekten de adalet teşkilatının değişik birimlerinden gelen çalışanlarımız, büyük bir özveri ile çalışmalarına rağmen diğer adalet personelinin daha düşük maaş almaktadırlar.

Hâkim, savcı ve vatandaşların Kuruldan beklentilerinin yüksek olmasını tüm çalışanlar açık ve net bir biçimde algılamaktadır.

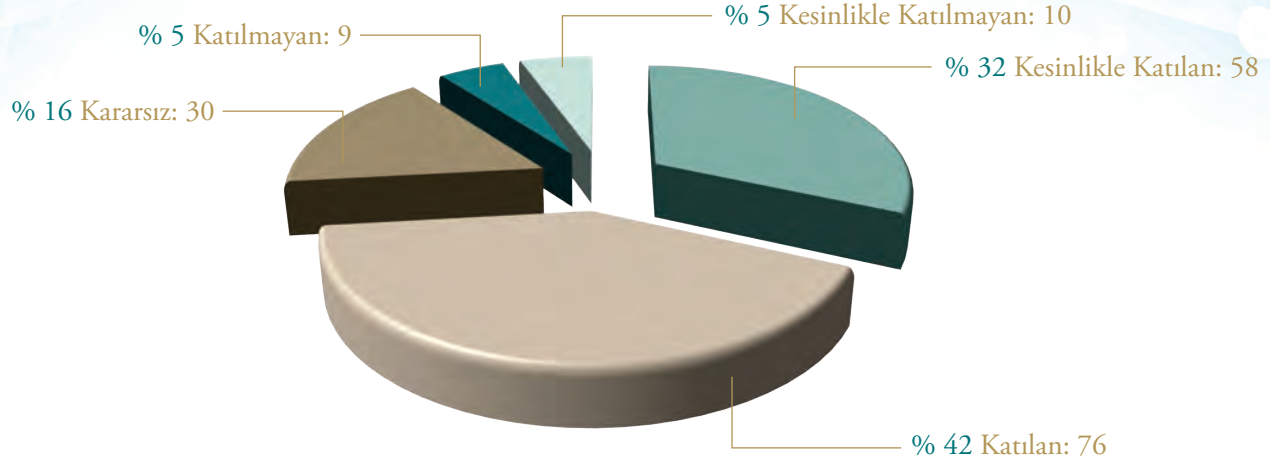

HSYK bir aile, bende kendimi bu ailenin değerli bir üyesi olarak görüyorum.

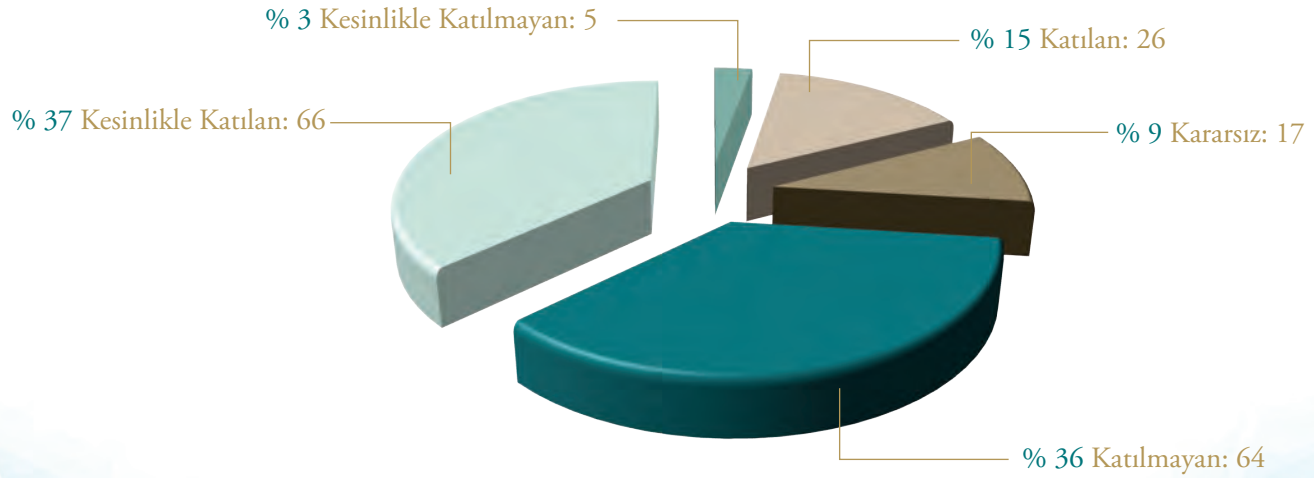
HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

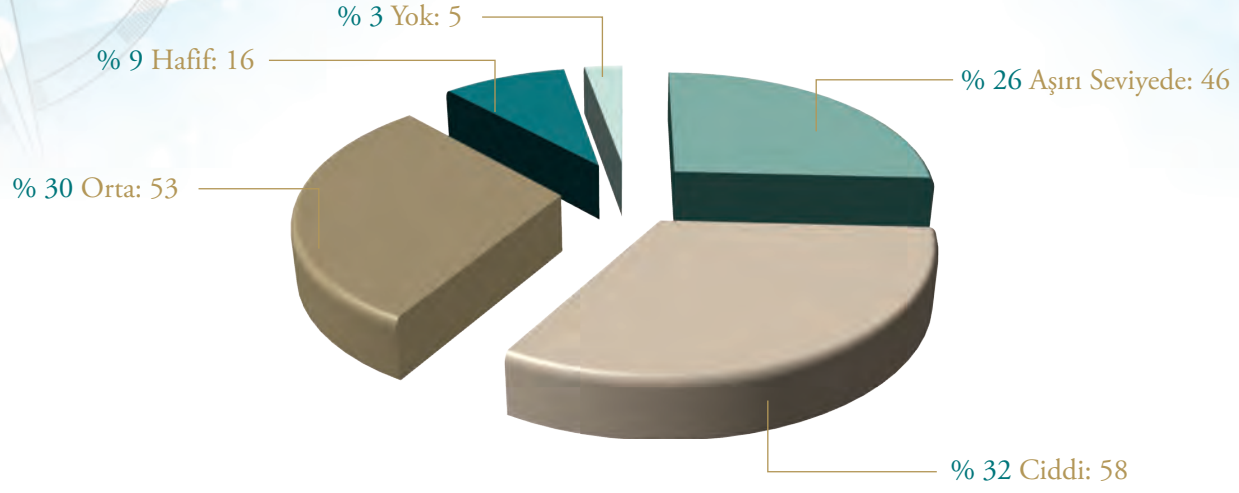
2016

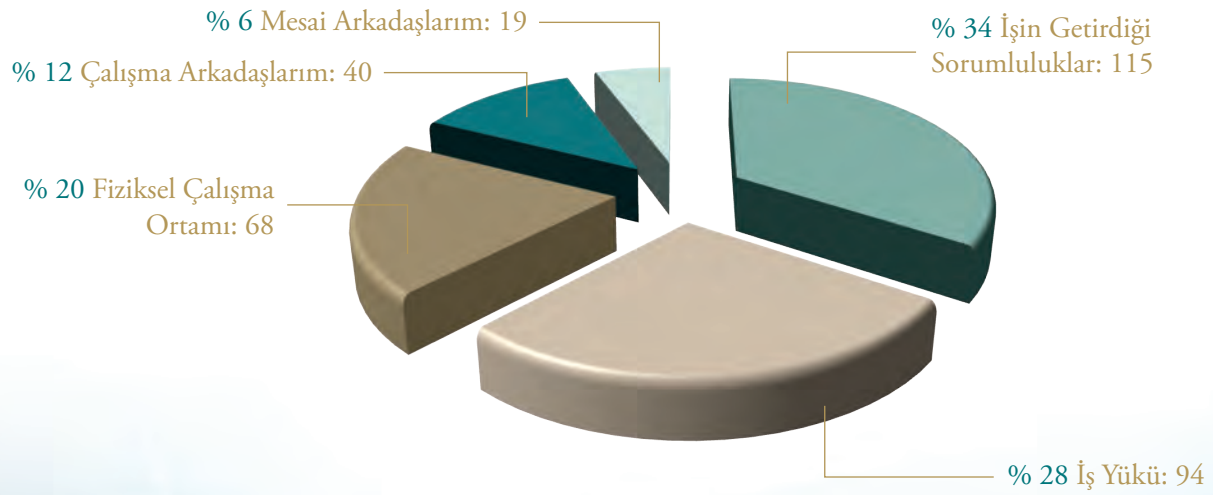
Kurulumuzda işimi severek yapıyorum.

Kurulumuzun binası ve diğer fiziki mekânların yeterli olduğunu düşünüyorum.

İş stres düzeyinizin genel olarak ne derecede olduğunu düşünüyorsunuz?

İş stresinizden ilk üç tanesini önemine göre sıralayınız.

2012

2016

KURULUŞ İÇİ ANALİZ

Kuruluş içi analiz, kuruluşun mevcut durumunu ve geleceğini etkileyebilecek, iç ortamdan kaynaklanan ve kuruluşun kontrol edebildiği koşulların ve eğilimlerin incelenerek değerlendirilmesidir. Bu bölümde Kurulun örgüt yapısı, insan kaynakları, fiziki ve teknolojik alt yapısı ile mali durumu değerlendirilmektedir.

Kurulun Örgüt Yapısı

6087 sayılı Kanun'a göre HSYK, Genel Kurul ve üç daire halinde çalışmaktadır. HSYK'nın sekretery hizmetleri Genel Sekreterlik tarafından yerine getirilmektedir. Teftiş Kurulu ise Üçüncü Daire Başkanının gözetiminde Kurul adına görev yapmaktadır. Genel sekreterliğe bağlı 23, Teftiş Kuruluna bağlı 3 büro bulunmaktadır.

6087 sayılı Kanun'a göre HSYK'nın görevleri şunlardır.

- Bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki Adalet Bakanlığının tekliflerini karara bağlamak.
- Hâkim ve savcılarla ilgili olarak; mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapmak.
- Hâkim ve savcıların görevlerini; kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetlemek; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırmak ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemlerini yürütmek.
- Yargı yetkisinin kullanımına ilişkin hususlar hariç olmak üzere hâkimlerin, idarî görevleri ile delilleri değerlendirme ve suçu niteleme yetkisi hariç olmak üzere savcılarının adlî görevlerine ilişkin konularda genelge düzenlemek.
- Yargıtay ve Danıştaya üye seçmek.
- Hâkim ve savcılarının meslek içi eğitimlerini yaptırmak.
- Türkiye Adalet Akademisi tarafından yapılan plânlamaya ve alınan taleplere uygun olarak hâkim ve savcılarının eğitim programlarına katılmalarına izin vermek.
- Hâkim ve savcılarını yabancı dil, yüksek lisans ve doktora eğitimi için yurtdışına göndermek.

HSYK Genel Kurulu

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

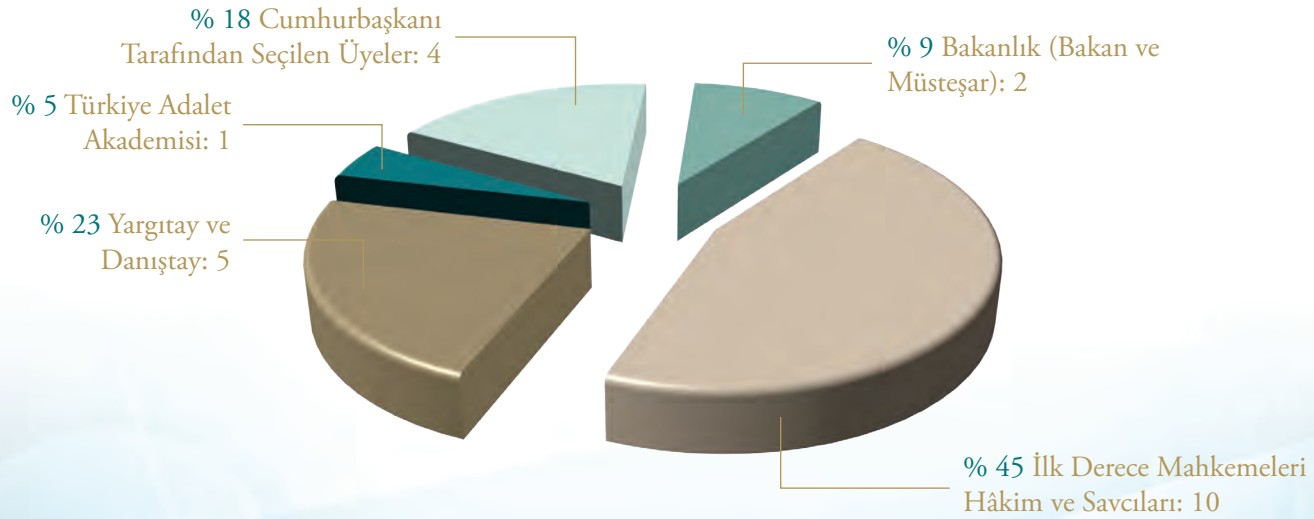
2016

Genel Kurul 22 üyeden oluşmaktadır. Kurulun Başkanı Adalet Bakanı olup, Müsteşar Kurulun tabii üyesidir. Kurul ayrıca, ilk derece adli yargı hâkim ve savcılarının kendi aralarından seçtiği yedi, ilk derece idari yargı hâkim ve savcılarının kendi aralarından seçtiği üç, Yargıtay Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından seçtiği üç, Danıştay Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından seçtiği iki, Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından seçtiği bir ve Cumhurbaşkanının hukukçu öğretim üyeleri ve avukatlar arasından seçtiği dört üyeden oluşur. Genel Kurulun Görevleri şunlardır.

- HSYK Başkanvekilini ve daire başkanlarını seçmek.
- Üyelerin hangi dairede asıl ve tamamlayıcı üye olarak görev yapacağına, seçimle karar vermek.
- Dairelerin kararlarına karşı yapılan itirazları inceleyip karara bağlamak.
- Daireler arasında çıkan görev ve işbölümü uyuşmazlıklarını kesin olarak karara bağlamak.
- Kurulun görevine giren, fakat Genel Kurul veya dairelerin görevleri arasında gösterilmeyen konularda karar merciini belirlemek.
- Dairelerden birine gelen ve olağan çalışmalar ile karşılanamayacak oranda artan işlerden bir kısmını diğer bir daireye vermek.
- Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerini yürütmek ve bu konuda gerekli kararları vermek.
- Bakanlığın, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlamak.
- Yargıtay ve Danıştaya üye seçmek.
- Genel Sekreterin atanması için Başkana üç aday teklif etmek.
- Teftiş Kurulu Başkanını, Teftiş Kurulu başkan yardımcılarını, genel sekreter yardımcılarını, Kurul başmüfettişlerini, Kurul müfettişlerini ve Kurulda geçici veya sürekli olarak görev yapacak tetkik hâkimlerini atamak.
- Kurulun görev alanına ilişkin yönetmelik çıkarmak ve genelge düzenlemek.
- Kurulun stratejik plânını onaylamak ve uygulamasını takip etmek.
- Görev alanını ilgilendiren kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları hakkında görüş bildirmek.

	HSYK Üyelerinin Geldiği Kaynaklar	Sayı
1	Adalet Bakanı	1
2	Birinci sınıf adli yargı hâkim ve savcıları arasından	7
3	Birinci sınıf idari yargı hâkim ve savcıları arasından	3
4	Yargıtay Genel Kurulundan	3
5	Danıştay Genel Kurulundan	2
6	Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulundan	1
7	Hukukçu öğretim üyeleri ve avukatlar arasından Cumhurbaşkanınca seçilen üyelerden	4
8	Adalet Bakanı Müsteşarı	1
	Toplam	22

HSYK Üyelerinin Geldiği Kaynaklar

2012

2016

Birinci Daire

Birinci Daire; Adalet Bakanlığı Müsteşarı, Yargıtaydan seçilen bir, adli yargı hâkim ve savcılar arasında seçilen üç, idari yargı hâkim ve savcılar arasında seçilen bir ve Cumhurbaşkanınca seçilen bir asıl üyeden oluşmaktadır. Birinci Dairenin görevleri şunlardır;

- Hâkim ve savcılarla ilgili olarak; atama ve nakletme, geçici yetki verme, kadro dağıtma, müstemir yetkileri düzenleme, yıllık ve mazeret izinleri dışında her türlü izin vermek.
- Türkiye Adalet Akademisi tarafından yapılan plânlamaya ve alınan taleplere uygun olarak eğitim programlarına katılmaya ilişkin izin verme işlemlerini yapmak.
- Meslek öncesi eğitimde staj mahkemelerini belirlemek.

İkinci Daire

İkinci Daire; Yargıtay ve Danıştaydan seçilen birer, adli yargı hâkim ve savcılar arasında seçilen iki, idarî yargı hâkim ve savcılar arasında seçilen bir ve Cumhurbaşkanınca seçilen iki asıl üyeden oluşmaktadır. İkinci Dairenin görevleri şunlardır;

Hâkim ve savcıların;

- Her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma işlemlerini yapmak.
- Görevlerinden dolayı veya görevleri sırasındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturması sonucu hakkında karar vermek.
- Disiplin veya suç soruşturma ve kovuşturması nedeniyle geçici yetkiyle yer değiştirmesine veya görevden uzaklaştırılmasına karar vermek.
- Meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar vermek.
- Diğer kurumların geçici görevlendirme ve nakil taleplerine ilişkin izin işlemlerini yürütmek.

2012

2016

Üçüncü Daire

Üçüncü Daire; Yargıtay ve Danıştaydan seçilen birer, Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulunca seçilen bir, adli yargı hâkim ve savcıları arasından seçilen iki, idarî yargı hâkim ve savcıları arasından seçilen bir ve Cumhurbaşkanınca seçilen bir asıl üyeden oluşmaktadır. Üçüncü Dairenin görevleri şunlardır;

- Hâkim ve savcı adaylarını mesleğe kabul etmek.
- Hâkim ve savcılarının görevlerini; kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere uygun olarak yapıp yapmadıklarına ilişkin denetleme işlemlerini Teftiş Kuruluna yaptırmak.
- Hâkim ve savcılar hakkındaki ihbar ve şikâyetleri inceleyip gereğini yapmak.
- Hâkim ve savcılarının görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını Teftiş Kurulu eliyle araştırmak ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri için Başkana teklifte bulunmak.
- Hâkimlik ve savcılık görevine tekrar atanma ile diğer hizmetlerden mesleğe atanma talepleri hakkında karar vermek.
- Meslekten çekilme, çekilmiş sayılma ve görevin sona ermesi hakkında karar vermek.
- İlgili kanunlarda verilen görevlerin yerine getirilmesi bakımından en yakın ağır ceza, bölge adliye ve bölge idare mahkemesini belirlemek.

Genel Sekreterlik

Genel Sekreterlik, Kurulun idarî ve malî işleri ile sekreteryâ hizmetlerini yerine getirmek amacıyla kurulmuştur. Genel Sekreterlik; Genel Sekreter, dört genel sekreter yardımcısı ile yeteri kadar tetkik hâkimi ve bürolardan oluşur.

Genel Sekreter, birinci sınıf hâkim ve savcılardan Genel Kurulun teklif ettiği üç aday arasından Başkan tarafından seçilir. Genel sekreter yardımcıları ise birinci sınıfa ayrılmış hâkim ve savcılar arasından, muvafakatleri alınarak, Genel Kurul tarafından atanmaktadır.

Genel Sekreterlikte ayrıca, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile Kurul hizmetlerinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından Genel Kurul tarafından seçilen tetkik hâkimleri görev yapar. Kurul personeli, Genel Sekreterin teklifi üzerine Başkanvekili tarafından atanır.

Genel Sekreterliğin görevleri şunlardır;

- Kurulun büro işlemlerini yürütmek.
- Kurulun taraf olduğu adlî ve idarî davalar ile icra takiplerinde avukatlar vasıtasıyla Kurulu temsil etmek, davaları takip etmek, ettirmek, hukukî hizmetleri yürütmek.
- Hâkim ve savcıların sicilleri ile şahsî dosyalarını tutmak.
- Kurulun arşiv hizmetlerini yürütmek.
- Kanunlarla malî hizmet ve strateji geliştirme birimlerine verilen görevleri yapmak.
- Hâkim ve savcıların izin ve emeklilik işlemlerini yürütmek.
- Kurul üyeleri ile Kurulda görev yapanların özlük işlemlerini yürütmek.
- Kurulun görev alanıyla ilgili hususlarda Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sisteminin (UYAP) kullanılmasını sağlamak.
- Kurul stratejik plânına, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun bir çalışma ortamı oluşturmak.
- Genel Sekreterliğin verimli, uyumlu ve düzenli bir şekilde çalışmasını sağlamak.

2012

2016

Teftiş Kurulu

Teftiş Kurulu Başkanı, iki başkan yardımcısı, başmüfettiş ve müfettişlerden oluşan Teftiş Kurulu, Üçüncü Daire Başkanının gözetiminde Kurul adına görev yapmaktadır. Kurul müfettişleri, görevlerini yerine getirirken Teftiş Kurulu Başkanına; Teftiş Kurulu Başkanı ise Kurula karşı sorumludur.

Atanma usulleri:

Teftiş Kurulu Başkanı ve başkan yardımcıları, birinci sınıf hâkim ve savcılar arasından.

- Kurul başmüfettişleri, Teftiş Kurulunda fiilen beş yılını doldurmuş, birinci sınıfa ayrılmış ve birinci sınıfa ayrılma niteliklerini yitirmemiş olan müfettişler arasından, kıdem sırasına göre.
- Kurul müfettişleri, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile Kurul müfettişliği hizmetinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından muvafakatleri alınarak Genel Kurul tarafından atanır.

Teftiş Kurulu;

- Adlî ve idarî yargı hâkim ve savcılarının görevlerini kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetlemek; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırmak ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemlerini yapmak.
- Görev alanına giren konularda, uygulamada ortaya çıkan mevzuat yetersizliği ve aksaklıklar ile ilgili hususlarda gerekli inceleme ve araştırmaları yaparak alınması gerekli kanunî ve idarî tedbirler konusunda Kurula teklifte bulunmakla görevlidir.

Sadullah ERGİN

Adalet Bakanı / HSYK Başkanı

Ahmet HAMSİCİ

HSYK Başkanvekili

GENEL KURUL

1. Daire

İbrahim OKUR

Daire Başkanı

- › Z. Nilgün HACİMAHMUTOĞLU
- › Birol ERDEM
Müsteşar
- › İsmail AYDIN
- › Prof. Dr. Bülent ÇİÇEKLİ
- › Dr. Teoman GÖKÇE
- › Ahmet BERBEROĞLU

2. Daire

Nesibe ÖZER

Daire Başkanı

- › Ali Suat ERTOSUN
- › Prof. Dr. Ahmet GÖKCEN
- › Ziya ÖZCAN
- › Hüseyin SERTER
- › Ali AYDIN
- › Halil KOÇ

3. Daire

Ahmet HAMSİCİ

Daire Başkanı

- › Ahmet KARAYİĞİT
- › Zeynep KAVLAK
- › Ömer KÖROĞLU
- › Ahmet KAYA
- › Rasim AYDIN
- › Resül YILDIRIM

TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

- › Selim YILDIZ
Başkan
- › İlhan ÖNKAL
Başkan Yardımcısı
- › Adem KARTAL
Başkan Yardımcısı

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

GENEL SEKRETERLİK

Muzaffer BAYRAM
Genel Sekreter

GENEL SEKRETER YARDIMCILARI

Neslihan EKİNCİ	Engin DURNAGÖL	Bülent ALBAYRAK	Havva GÜRGEN
Hâkim ve Savcı Şikayet Bürosu	İşlemler Bürosu	Strateji Geliştirme Bürosu	Disiplin Bürosu
Mevzuat İşleri Bürosu	Gizli Sicil Bürosu	İdari ve Mali İşler Bürosu	Terfi Bürosu
Kolluk Amirleri Bürosu	Kararname Bürosu	İnsan Kaynakları Bürosu	Açık Sicil Bürosu
Mesleğe Kabul ve Meslekten Çekilme Bürosu	Müstemir Yetki Bürosu	Gelen Giden Evrak Bürosu	Dava İşleri Bürosu
Basın ve Halkla İlişkiler Bürosu	Genel Kurul Bürosu	Bilgi İşlem Bürosu	
	Dış İlişkiler ve Proje Bürosu	Bilgi Edinme Bürosu	
	Meslek İçi Eğitim Bürosu	Arşiv ve Dosya Bürosu	

Teftiş Kurulu Büroları

Denetim Bürosu

Teftiş Evrak Bürosu

İnceleme ve Soruşturma Bürosu

İnsan Kaynakları

HSYK Genel Kadro Durumu

HSYK Genel Kadro Durumu				
	Genel Sekreterlik (Hâkim)	Teftiş Kurulu	Genel İdari Hizmetler Sınıfı	Toplam
Kadro	45	160	387	592
Dolu	19	102	229	350
Boş	26	58	158	242
Geçici	29	-	27	56
Toplam Çalışan	48	102	256	406

Hâkim ve Savcı Sınıfı

Genel Sekreterlik Hâkim ve Savcı Sınıfı Kadro Durumu				
	Yasal Kadro	Dolu	Boş	Geçici Görevli
Genel Sekreter	1	1	-	-
Genel Sekreter Yardımcısı	4	4	-	-
Tetkik Hâkimi	40	14	26	29
Toplam	45	19	26	29

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

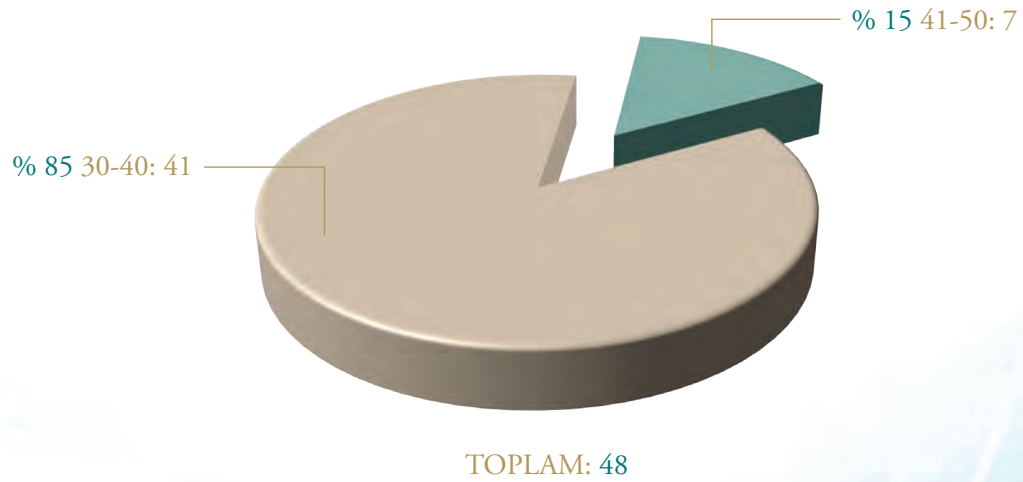
2012

2016

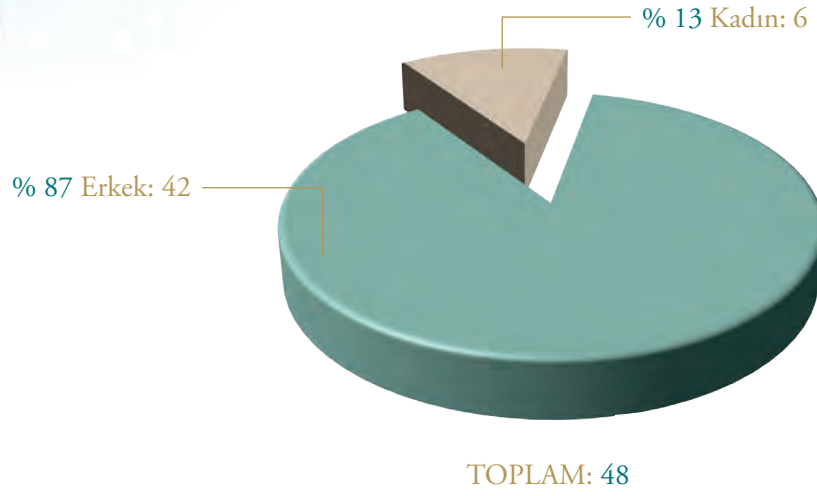
Teftiş Kurulu Kadro Durumu

	Yasal Kadro	Dolu	Boş
Başkan	1	1	-
Başkan Yardımcısı	2	2	-
Baş Müfettiş	72	56	16
Müfettiş	85	43	42
Toplam	160	102	58

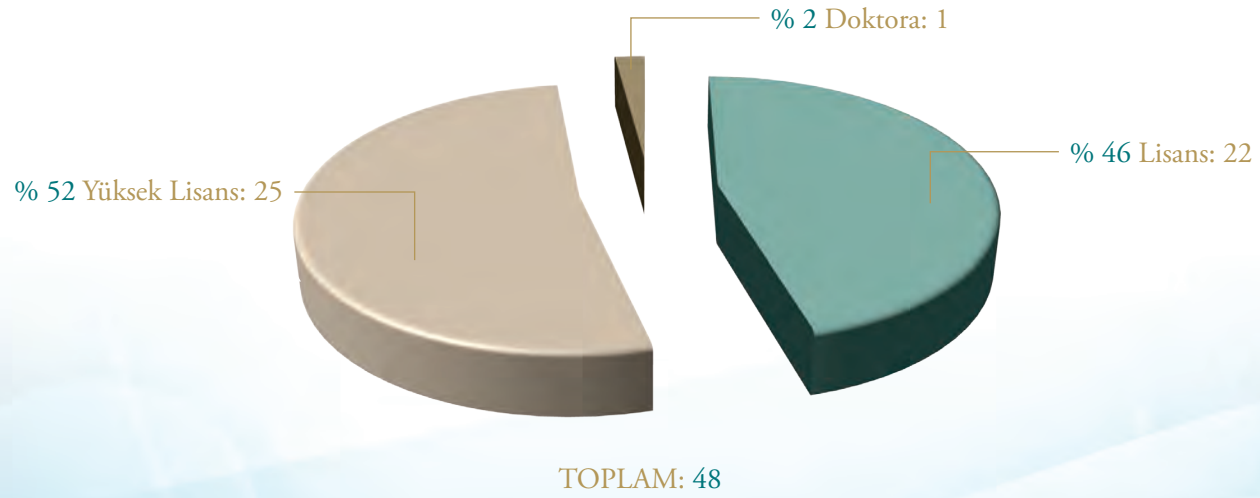
Genel Sekreterlik Hâkim ve Savcı Sınıfı Yaş Aralıkları

Genel Sekreterlik Hâkim ve Savcı Sınıfı Cinsiyet Dağılımı

Genel Sekreterlik Hâkim ve Savcı Sınıfı Eğitim Durumu

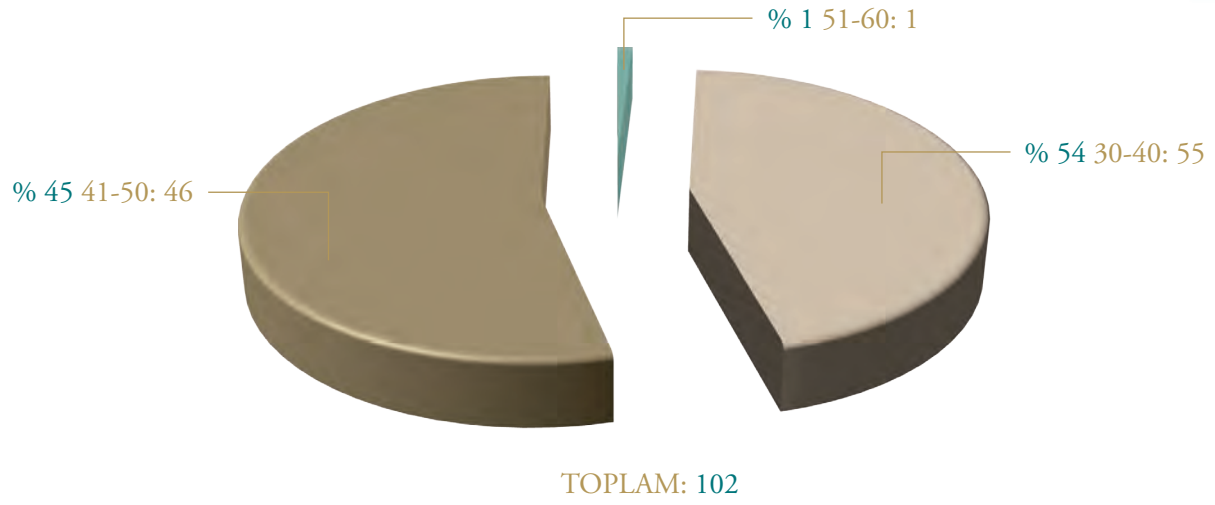

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

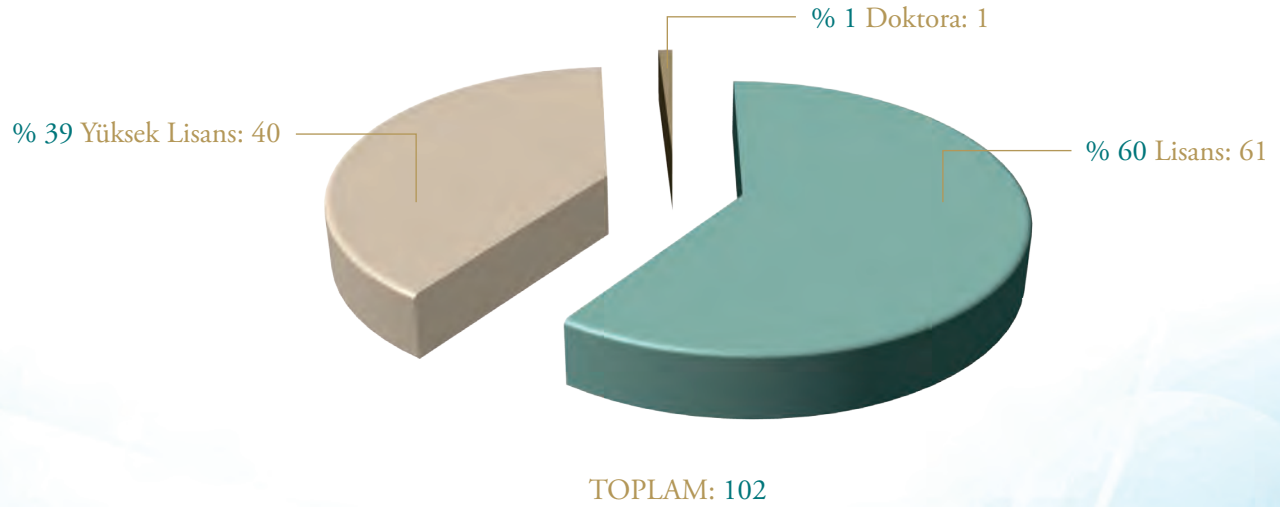
2012

2016

Teftiş Kurulu Hâkim ve Savcı Sınıfı Yaş Aralıkları

Teftiş Kurulu Hâkim ve Savcı Sınıfı Eğitim Durumu

Genel İdari Hizmetler Sınıfı

Genel İdari Hizmetler Sınıfı Kadro Durumu

	Yasal Kadro	Dolu	Boş	Geçici	Toplam Çalışan
Avukat	5	2	3	-	2
Şube Müdürü	20	18	2	1	19
Bilgi İşlem Müdürü	1	-	1	-	-
Şef	25	5	20	-	5
Bilgisayar İşletmeni	54	43	11	-	43
V.H.K.İ.	147	125	22	4	129
Sekreter	24	-	24	2	2
Programcı	2	-	2	-	-
Mali Hizmet Uzmanı	2	-	2	-	-
Mali Hizmet Uzman Yardımcısı	1	-	1	-	-
Uzman	2	-	2	-	-
Mütercim	3	1	2	-	1
Şoför	35	15	20	19	34
Mühendis	3	-	3	-	-
Teknisyen	7	2	5	-	2
İstatistikçi	3	-	3	-	-

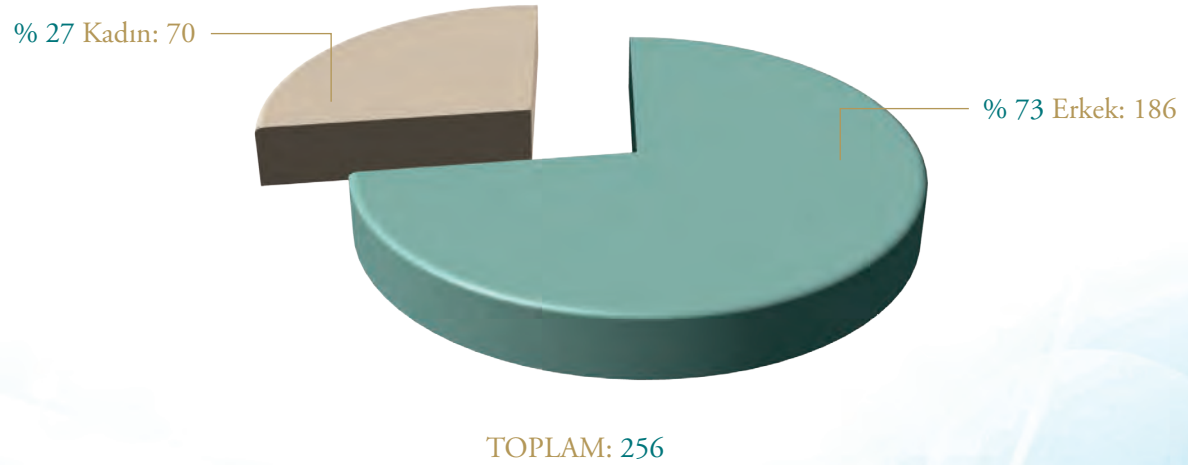
HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

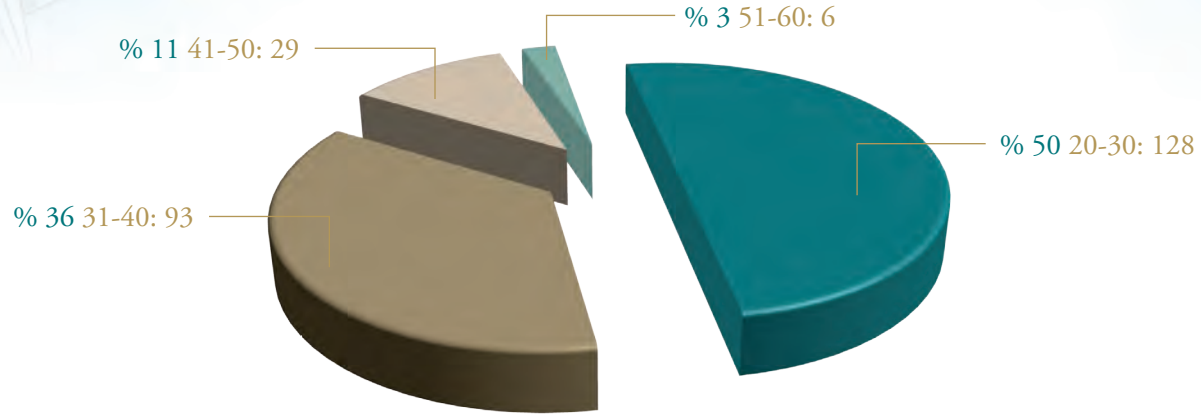
2016

	Yasal Kadro	Dolu	Boş	Geçici	Toplam Çalışan
Hizmetli	26	14	12	1	15
Kaloriferci	3	-	3	--	-
Bekçi	4	-	4	-	-
Dağıtıcı	11	4	7	-	4
Çözümleyici	2	-	2	-	-
Psikolog	1	-	1	-	-
Sosyolog	1	-	1	-	-
Teknisyen Yrd.	5	-	5	-	-
Toplam	387	229	158	27	256

Genel Sekreterlik Personel Sınıfı Cinsiyet Dağılımı

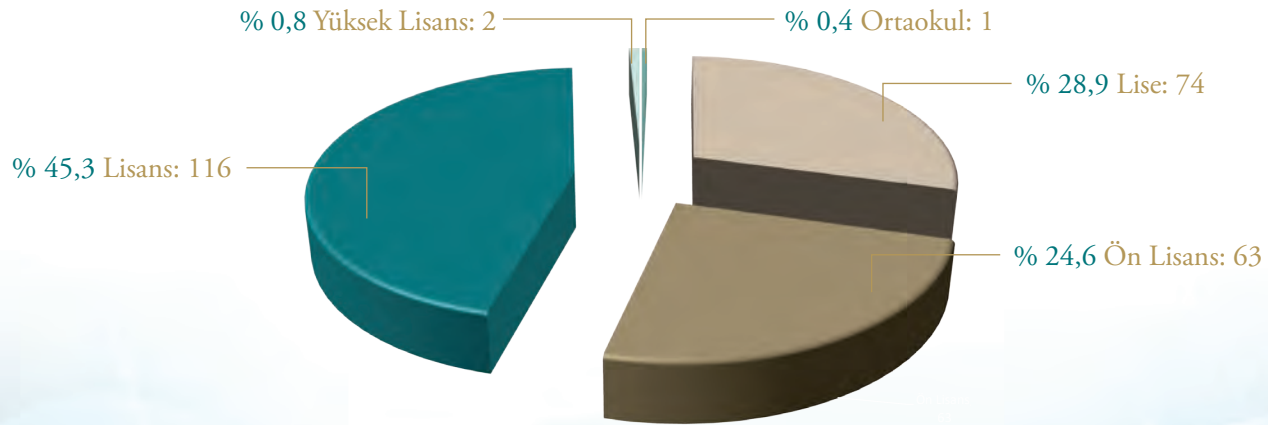

Genel İdari Hizmetler Yaş Aralığına Göre Sınıflandırma

TOPLAM: 256

Genel Sekreterlik Personel Sınıfı Eğitim Durumu

TOPLAM: 256

2012

2016

Kurum Kültürü

Farklı kurumlardan gelen üye, tetkik hâkimi, müfettiş ve personelden oluşan yeni HSYK'da kurumsal kültür, gelişim aşamasında bulunmaktadır. Kurum kültürünün kısa sürede oluşturulması amacıyla Ankara Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (ANKÜSEM) ile çalışmalara başlanmış ve Kurul çalışanlarına yönelik kurum içinde ve dışında seminerler düzenlenmiştir.

HSYK personeline 17-18-19 Haziran 2011 tarihlerinde ANKÜSEM'den Prof. Dr. İsmail ÜSTEL tarafından "Kurum Kültürünün Oluşturulması" konusunda seminer verilmiştir.

HSYK'nın yeni logosu hâkim ve savcılar arasında yapılan anketle belirlenmiştir.

Teknoloji

HSYK faaliyete geçer geçmez UYAP sistemi ile entegrasyonunu tamamlamış ve UYAP'ın sunduğu hizmetlerden faydalanmaya başlamıştır. Ancak eğitim konusunda yeterli istatistikî bilgi olmadığı için kapsamlı bir eğitim planı da hazırlanamamaktadır. Bu eksikliği gidermek amacıyla UYAP ortamında meslek içi eğitim analizi yapabilmek için yazılım çalışmalarına başlanması hedeflenmektedir.

Kurum içi yazışmalar DYS ortamında e-imza yöntemiyle yapılmakta olup kâğıtsız ofis ortamı yaygınlaştırılmaya çalışılmaktadır.

Teknolojiyi kullanma düzeyinin geliştirilmesi için Kurul çalışanlarına yönelik meslek içi eğitimler düzenlenmesi hedeflenmektedir.

Fiziki Altyapı

HSYK'nın henüz müstakil bir binası bulunmamaktadır. Halen Adalet Bakanlığının Konya Yolu üzerindeki zemin artı 16 katlı Gazi Ek Binasının boşaltılan 8 katında hizmet vermektedir. Mevcut binanın 28.938 m² kapalı alanı, 10.803 m² açık alanı bulunmaktadır.

HSYK için yeni bir hizmet binası inşa edilinceye kadar Adalet Bakanlığına ait mevcut binada hizmet verilmeye devam edilecektir. Mevcut binanın halen 3,5 katını Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğü, 1,5 katını Strateji Geliştirme Başkanlığı, 1 katını Bakanlık Teftiş Kurulu ve İç Denetim Birimi kullanmaktadır.

27 Haziran 2011 tarihinde HSYK ile TOKİ arasında bir protokol imzalanmış olup, Eskişehir Yolu üzerinde TOKİ'ye ait bir arsa üzerinde HSYK için yeni bir hizmet binasının inşası konusunda mutabakata varılmıştır.

Mali Durum

6087 sayılı Kanun HSYK'nın genel bütçe içinde kendisine ait bütçesinin olmasını öngörmüştür. Kurul faaliyete geçer geçmez geçici bütçe için kapsamlı bir ihtiyaç analizi yapılmış ve Maliye Bakanlığından bütçe talebinde bulunulmuştur. Kurul 1 Nisan 2011 tarihi itibarıyla kendisine ait bütçesini kullanmaya başlamıştır.

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

Tertip	Giderler	2011 Bütçesi	2012 Bütçesi
23.02.00.00-03.3.9.00-1-01.1	Personel giderleri	17.915.000	10.899.000
23.02.00.00-03.3.9.00-1-01.5	Yurtdışı öğrenim aylıkları	1.000	350.000
23.02.00.00-03.3.9.00-1-02.1	Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri	1.087.000	1.363.000
23.02.00.00-03.3.9.00-1-03.2	Tüketime yönelik mal ve malzeme alımları	1.400.000	1.022.000
23.02.00.00-03.3.9.00-1-03.3	Yolluklar	3.500.000	8.175.000
23.02.00.00-03.3.9.00-1-03.4	Görev giderleri	100.000	100.000
23.02.00.00-03.3.9.00-1-03.5	Hizmet alımları	6.098.000	9.500.000
23.02.00.00-03.3.9.00-1-03.6	Temsil ve tanıtma giderleri	250.000	500.000
23.02.00.00-03.3.9.00-1-03.7	Menkul mal, gayrimaddi hak alım, bakım ve onarım giderleri	300.000	283.000
23.02.00.00-03.3.9.00-1-03.8	Gayrimenkul mal bakım ve onarım giderleri	150.000	120.000
23.02.00.00-03.3.9.00-1-05.3	Cari transferler	98.000	200.000
23.02.00.00-03.3.9.00-1-06.1	Mamul mal alımları	3.000.000	2.500.000
23.02.00.00-03.3.9.00-1-06.3	Gayri maddi hak alımları	2.000.000	500.000
Toplam		35.899.000	35.512.000

ÇEVRE ANALİZİ

Çevre analizi, kuruluşun kontrolü dışındaki koşulların ve eğilimlerin incelenerek, kuruluş için kritik olan gelişmelerin belirlenmesidir.

Çevre analizinde; kuruluşu etkileyebilecek dışsal değişimler ve eğilimler değerlendirilir. Analiz kapsamında, ekonomik, sosyal, demografik, kültürel, politik, çevresel ve teknolojiye yönelik etkenlerin belirlenmesi gerekmektedir.¹³

Çevre analizinde, HSYK'nın faaliyet alanı ile ilgili olarak öncelikle dünyada ve Avrupa'da kaydedilen gelişmeler ele alınmıştır. İkinci alt bölümde ise yargı alanında ülkemizdeki gelişmeler ele alınmış ve 2007-2013 Dokuzuncu Kalkınma Planı ile Yargı Reformu Stratejisine dikkat çekilmiştir.

HSYK'nın Faaliyet Alanıyla İlgili Dünyadaki Gelişmeler

HSYK'nın görev alanıyla ilgili olarak dünyadaki gelişmeler Kurul tarafından yakından takip edilmeye çalışılmaktadır. Bu konudaki uluslararası kuruluşların ortaya koyduğu bazı ilkeler ile kurumsal gelişmeler şu şekilde sıralanabilir.

İlkeler ve Tavsiye Kararları

BM Bangalor Yargı Etiği İlkeleri

Bangalor Yargı Etiği İlkeleri Birleşmiş Milletler'in 2000 yılı Nisan ayında Viyana'da gerçekleştirilen toplantısından sonra Şubat 2001 tarihinde Hindistan'ın Bangalor şehrinde gerçekleştirilen ikinci toplantıda, Yargısal Tutarlılığın Kuvvetlendirilmesi Hakkındaki Yargı Grubu tarafından taslak olarak hazırlanmıştır.

25-26 Kasım 2002 tarihlerinde Lahey Barış Sarayında yapılan Adalet Bakanları Yuvarlak Masa Toplantısında, Yargısal Tutarlılığın Kuvvetlendirilmesi Hakkındaki Yargı Grubu tarafından ilk taslak gözden geçirilmiş ve taslak üzerinde anlaşma sağlanmıştır. Bangalor Yargı Etiği İlkeleri, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'nun 23 Nisan 2003 tarihli oturumunda kabul edilmiştir.

Avrupa Konseyi'nin Avrupa Hâkimleri Danışma Komitesi de bu ilkeleri, 13 Kasım 2000 tarihli oturumunda (ilkeler henüz BM tarafından onaylanmadan) Bakanlar Komitesi'ne bu konuda tavsiye kararı vazetmek üzere önermiştir.

HSYK 27/06/2006 tarih ve 315 sayılı kararla bu ilkelerin benimsenmesine karar vermiştir.

BM Savcılarının Rolüne Dair İlkeler

27 Ağustos - 7 Eylül 1990 tarihleri arasında Küba'nın Havana şehrinde yapılan 8. Birleşmiş Milletler Suçun Önlenmesi ve Suçluların Islahı Konferansında Savcılarının Rolüne Dair İlkeler kabul edilmiştir.

¹³ Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu, 2. Sürüm, Sayfa 24, DPT Yayınları, Haziran 2006.

2012

2016

Savcıların Rolüne Dair Budapeşte İlkeleri

Savcılar İçin Etik ve Davranış Biçimlerine İlişkin Avrupa Esasları “Budapeşte İlkeleri” Macaristan savcıları işbirliği ile Avrupa Konseyi tarafından düzenlenmiş olan 29-30 Mayıs 2005 tarihlerinde Budapeşte kentinde toplanan Avrupa Savcılar Konferansının 6. Oturumundan sonra 31 Mayıs 2005 tarihinde kabul edilmiştir. HSYK 10/10/2006 tarih ve 424 sayılı kararı ile Savcılar İçin Budapeşte İlkeleri’nin benimsenmesine karar vermiştir.

BM Yargı Bağımsızlığı İlkeleri

BM Genel Kurulu 3 Aralık 1985 tarih ve 40/146 sayılı kararıyla BM Yargı Bağımsızlığı İlkelerini onaylamıştır.

Avrupa Konseyi Hâkimlerin Rolü ve Bağımsızlığı Tavsiye Kararı

“Avrupa Konseyi, Üye Devletler Bakanlar Komitesi’nin, 13 Ekim 1994 tarihli 516. toplantısında alınan R (94) 12 sayılı Hâkimlerin Bağımsızlığı, Etkinliği ve Rolü Konusunda Tavsiye Kararı bulunmaktadır.

Kurumsal Gelişmeler

Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu (CEPEJ- The European Commission for the Efficiency of Justice)

CEPEJ (Avrupa Adaletin Etkinliği Komisyonu), Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi’nin 2002/12 sayılı kararı ile 12 Eylül 2002 tarihinde oluşturulmuştur.

CEPEJ, Avrupa Konseyinin 47 üye devletine ilişkin olarak yargı sistemlerinin kalitesi ve etkililiğini değerlendirmekte, vatandaşlara daha etkin bir adalet hizmetinin sunulması için pratik araçlar ve tedbirler önermektedir. Bu alanda tüm Avrupa devletlerine yönelik olarak faaliyet gösteren tek organdır.

10 Mayıs 2011 tarihinde CEPEJ heyeti, yargının kalitesi ve etkililiği konusunda yaptığı çalışmalara esas olmak üzere Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna çalışma ziyaretinde bulunmuştur.

Ziyaret, Türk yargı sistemini daha yakından tanımak, iki yılda bir yayınlanmakta olan “Avrupa Yargı Sistemleri Raporu”na temel teşkil eden Değerlendirme Formu konusunda görüş alışverişinde bulunmak ve yargı teşkilatında yararlanılan bilgi teknolojileri hakkında bilgi almak amacıyla yapılmıştır.

HSYK 2012 STRATEJİK PLANI 2016

“Yüksek Yargı Kurumlarının Avrupa Standartları Bakımından Rollerinin Güçlendirilmesi Ortak Projesi” kapsamında 25 Mart 2011 tarihinde “Yargıda Performans Değerlendirmesi” konulu konferans düzenlenmiştir.

Almanya Büyükelçiliği ve IRZ Vakfı yetkilileri çalışma ziyareti. 20 Haziran 2011

Fransız Büyükelçiliği çalışma ziyareti. 28 Haziran 2011

2012

2016

Avrupa Yargı Kurulları Ağı (AYKA), (European Network of Councils for the Judiciary - ENCJ)

2004 yılında Belçika hukukuna göre kurulmuş olan AYKA, sadece AB üyesi ülkelerin üye olabildiği uluslararası bir organizasyondur. HSYK AYKA'nın çalışmalarına gözlemci statüsüyle katılmaktadır.

AYKA Genel Kurulu her yıl belirli bir konuyu tartışmak üzere toplanmakta ve belirlenen konular üzerinde çalışma grupları oluşturmaktadır.

AYKA'nın 2011 yılı toplantısı 8-10 Haziran 2011 tarihlerinde Litvanya-Vilnius'da yapılmış olup toplantının konusu "Günümüz Ekonomik Krizinde Yargıyla İlgili Fırsatlar ve Engeller" (Challenges and opportunities for the Judiciary in the current economic climate) olmuştur. Toplantıya Kurulumuzdan iki üye katılmıştır.

AYKA, yüksek yargı kurullarının faaliyetleri ile ilgili raporlar ve bildirimler yayınlamakta, değişik konularda çalışma grupları oluşturmaktadır. AYKA'nın bu güne kadar yaptığı çalışmalar ve yayınların çevirileri yapılmaya devam edilmektedir.

Balkan Ülkeleri Düzenleyici Yargı Kurulları Konferansı, (Regulatory Judicial Authorities of the Balkan Area)

2006 yılının Ekim ayında Bosna Hersek Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Amerika Birleşik Devletlerinin desteği ile Bosna Hersek'te Yargı Sektörünün Geliştirilmesi Projesi kapsamında Saraybosna'da "Demokratik Yönetimlerde Yargı Bağımsızlığı Bağlamında Balkan Ülkeleri Düzenleyici Yargı Kurullarının Rolü" konulu bir konferans düzenlenmiştir.

2007 yılında Budapeşte'de yapılan toplantıda, Konferansa süreklilik kazandırmak ve yargı bağımsızlığını güçlendirmek amacıyla ülkeler tarafından Konferansa katılım bildirisi imzalanmıştır. Türkiye, 2009 yılında Karadağ'da yapılan Dördüncü Konferansta katılım bildirgesini imzalamıştır.

Balkan Ülkeleri Düzenleyici Yargı Kurulları Konferanslarının altıncısı 2-3 Haziran 2011 tarihlerinde Bulgaristan'da gerçekleşmiş olup, Konferansa HSYK Başkanvekili, Birinci Daire Başkanı, bir Genel Sekreter Yardımcısı ve bir Tetkik Hâkimi katılmıştır.

2012 yılında gerçekleştirilecek Yedinci Konferansın Türkiye'de yapılmasına karar verilmiştir. Konferansın konusunun Türkiye'nin talebi doğrultusunda "Yargının etkinliği ve verimliliği çerçevesinde bilişim teknolojilerinin kullanımı" ile "yürütme ve yasama organları karşısında yüksek yargı kurullarının bağımsızlığı" konusu olmasına karar verilmiştir.

HSYK'nın yeni yapısı ile ilgili bilgi alış verişinde bulunmak üzere 13-16 Temmuz 2011 tarihleri arasında Kosova Yargı Konseyi Başkanı, Yargıtay Başkan ve üyelerinden oluşan heyetin ziyareti.

Yüksek Yargı Kurumlarının Avrupa Standartları Bakımından Rollerinin Güçlendirilmesi Projesi Lüksemburg ziyareti.

Venedik Komisyonu

Hukuk Yoluyla Demokrasi Komisyonu olarak da anılan Venedik Komisyonu Avrupa Konseyinin anayasa hukuku konularında danışma organı olarak çalışmaktadır. Venedik komisyonu 1990 yılında 18 Avrupa Konseyi üyesi devlet tarafından kurulmuş olup, Şubat 2002 de komisyon genişleme kararı alarak Avrupa Kitası dışındaki devletlerden de katılımı üye sayısı 52'ye ulaşmıştır.

Komisyon Mart, Haziran, Ekim ve Aralık aylarında olmak üzere yılda dört kez toplanmaktadır. Komisyon, anayasa hukuku ve uluslararası hukuk alanlarında uzmanlaşmış akademisyenler, yüksek mahkeme üyeleri ile ulusal parlamentolardaki milletvekillerinden oluşmaktadır. Komisyona Türkiye'den Bilkent Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr Ergun Özbudun ile Ankara Üniversitesinden Doç Dr. Erdal Onar üyedir.

Anayasa hukuku ve uluslararası hukuk konularında bağımsız bir düşünce kuruluşu olarak faaliyet gösteren komisyon, özellikle anayasa reformunu gerçekleştirmeye çalışan devletler tarafından yeni anayasa metinlerinin yapımında önemli rol oynamaktadır.

2012

2016

Avrupa Konseyi Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyi (CCJE)

Avrupa Konseyinin bir danışma birimi olarak görev yapan Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyi, 2000 yılında Bakanlar Komitesinin kararıyla kurulmuştur. Sadece yargılardan oluşan Konsey, yargı bağımsızlığı, tarafsızlığı ve hâkimlerin yetkinliği konusunda tavsiye kararları vermektedir. Konsey bu güne kadar 13 adet tavsiye kararı vermiştir. Konseyin tavsiye kararları HSYK'nın faaliyet ve hizmet alanları ile doğrudan ilgili olduğu için Konseyin çalışmaları yakından takip edilmektedir.

Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyi 10/2007 sayılı Görüşünde; bağımsız ve tarafsız mahkemelerin, hukukun üstünlüğü ilkesi üzerine kurulmuş olan bir devlet için zorunluluk olduğu belirtilmekte, yargı kurulu veya konseylerinin yargı sisteminin ve hâkimlerin bağımsızlığının güvencesi olabileceğine vurgu yapılmaktadır. Bu detaylı çalışmada toplam 96 paragraf altında yargı kurullarının oluşumu, yetkisi, kararların hukuki niteliği vb. konular incelenirken, bağımsız yargı için sahip olduğu önem bakımından yargı kurullarının yazılı anayasası olan ülkelerde anayasal bir statüye kavuşturulması, diğer ülkelerde ise benzer bir güvence ile düzenlenmesi önerilmektedir.

Konseyin aynı sayılı görüşünde yargı kurullarının salt yargı mensubu kişilerden ya da yargı mensupları ile diğer meslek mensuplarının karışımından teşekkül edebileceği ortaya konulmaktadır. Karma bir oluşum tercih edildiğinde üyelerin sayısal dengesinin yargı mensubu kişiler lehinde olması üzerinde durulmaktadır. Her iki halde de yargı kurulu üyelerinin aktif politikadan uzak olması gerekliliği üzerinde hassasiyetle durulmakta ve bu bağlamda parlamento ve hükümet üyelerinin kurulda yer almaması önerilmektedir. Aynı hassasiyet kurulun yargıdan gelen üyelerinin seçiminde yasama ve yürütme organlarının etkisinin olmaması yönünde de gösterilmektedir. Daha da ileri giderek kurullarda karma üye yapısının tercih edilmesi durumunda, yargı dışından gelecek üyelerin seçiminde yürütmenin hiçbir şekilde rolünün olmaması, bu yetkinin yasama organına bırakılmasının tercih edilmesi durumunda da seçimlerin nitelikli oy çokluğu esasına göre yapılmak suretiyle tek bir partinin etkisinin olabildiğince önüne geçilmek istenmiştir. Kurul üyelerinin seçiminde bir diğer önemli husus ise kurulda görev alan yargı mensubu kişilerin meslektaşlarınınca, yargının tüm birim ya da kademelerini en geniş ölçüde temsil edecek şekilde seçilmiş olmaları gerekliliğidir.¹⁴

¹⁴ Celalettin DÖNMEZ, Adalet Bakanlığı, Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü Tetkik Hâkimi, Uluslararası Belgelerde Yüksek Yargı Kurulları, Ülke Örnekleri ve Avrupa Birliği Belgelerinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu. Adalet Dergisi, Sayı 36 Ocak 2010, Sayfa 3,4.

HSYK 2012 STRATEJİK PLANI

Avrupa Konseyi İnsan Hakları ve Hukuki İşler Genel Müdürü Philippe Boillat ve beraberindeki heyetin çalışma ziyareti. 16 Kasım 2011

Avrupa Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyonu çalışma ziyareti. 11 Kasım 2011

BM İnsan Hakları Konseyi Hâkimlerin Bağımsızlığı Özel Raportörü Gabriela Knaul'un HSYK ziyareti.

Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Thomas Hammerg'in HSYK ziyareti.

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

Kazakistan Savcılık Enstitüsünün
HSYK ziyareti.

Bölge Adliye Mahkemeleri Başsavcılarının İsveç çalışma
ziyareti. 5-8 Nisan 2011

Yüksek Yargı Kurumlarının Avrupa Standartları Bakımından Rollerinin Güçlendirilmesi Projesi Lüksemburg ziyareti.

Kalkınma Planı ve Sektörel Planlarla Uyum

Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013)

HSYK'nın 2012-2016 Stratejik Planının Dokuzuncu Kalkınma Planı ile uyumlu olmasına özen gösterilmiştir.

Dokuzuncu Kalkınma Planının "7.5.5. Adalet Sisteminin İyileştirilmesi" başlığı altında adalet sektörü ile ilgili şu hedeflere yer verilmiştir.

- 712.** Yargılamanın işleyişinde ve temel unsurlarında hizmet kalitesini artırıcı çabalar sürdürülecek; hukukun üstünlüğü yargılama sürecinin hızlı, adil, güvenli ve isabetli şekilde işlenmesini sağlayacak hukuksal ve kurumsal düzenlemeler yapılacaktır.
- 713.** Ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı hızlandırmak amacıyla uygun hukuksal ortam sağlanacaktır.
- 714.** Uyuşmazlıkların hızlı, basit, az giderle ve etkin bir biçimde çözülmesini sağlamak ve bunun sonucu olarak yargı organlarının iş yükünü azaltmak amacıyla alternatif uyuşmazlık çözüm yollarının hukuk sistemimizde etkin bir biçimde yer alması sağlanacaktır.
- 715.** Yargı mensuplarının uyması gereken meslek ahlakı kurallarını içeren yasal düzenlemeler yapılacaktır.
- 716.** Hukuk eğitimi ve öğretiminin, öğrencilere metodolojik ve analitik düşünme yeteneğini kazandıracak biçimde yeniden düzenlenmesi sağlanacaktır.
- 717.** Mağdur haklarını çağdaş ölçütler çerçevesinde koruyacak düzenlemeler yapılacak, adli yardım hizmetlerinin yeterli bir seviyeye çıkartılması sağlanacaktır.
- 718.** Ceza infaz sistemi ve kurumlarının uluslararası standartlara kavuşturulması sağlanacaktır.
- 719.** İdari yargılama usulünde uygulanacak kurallar idari yargının işleyişine uygun hale getirilecektir.
- 720.** Yargılama sürecini hızlandırmak amacıyla hâkim ve yardımcı adalet personeli sayısı artırılacaktır.
- 721.** Adli süreç, hizmetlerin elektronik ortama taşınması ve adli kurumlar ile diğer kamu kurumları arasında bilgi paylaşımı yoluyla hızlandırılarak adalet hizmetlerinden etkin bir şekilde yararlanılması sağlanacaktır.
- 722.** İhtiyaç bulunan alanlarda yeni ihtisas mahkemelerinin kurulması yönünde gerekli çalışmalar yapılacaktır.

2012

2016

Yargı Reformu Stratejisi

Yargı Reformu Stratejisi Türkiye'deki tüm yargı kurumlarını ve sektörünü kapsayan bir plan olarak Adalet Bakanlığı Stratejik Planından farklı bir düzenlemeye ve yaklaşıma sahiptir.

AB ile müzakerelerde 23. Fesıl "Yargı ve Temel Haklar" başlığı altında düzenlenen "tarama sonu raporu"nda Türkiye'nin bir yargı reformu strateji belgesi hazırlaması gerektiğı üzerinde tavsiyelerde bulunulmuştur. Bu kapsamda tüm yargı kurumlarının katılımı ile Bakanlık tarafından hazırlanan Yargı Reformu Stratejisi 24 Ağustos 2009 tarihinde Bakanlar Kurulunca benimsenmiş ve AB Komisyonuna sunulmuştur.

Yargı Reformu Stratejisi hazırlandığı dönemde HSYK, sekreteryaya hizmetleri henüz Bakanlık tarafından yerine getirilen bir Kurul olduğu için bu gün Kurulun görev alanına girmesi gereken konular o dönemde Bakanlığın görev alanındaki konular arasında sayılmıştır.

HSYK'nın bu gün itibariyle görev alanına giren konular Yargı Reformu Stratejisinde aşağıdaki şekilde gösterilmiştir.

- HSYK'nın objektiflik, tarafsızlık ve şeffaflık temelinde uluslararası belgeler ışığında geniş tabanlı temsil esasına göre yeniden yapılandırılması, kararlarına karşı etkili bir itiraz sisteminin getirilmesi ve yargı yolunun açılması
- HSYK'nın yeniden yapılandırılmasına paralel olarak Kurulun sekreteryasının ve denetim sisteminin yeniden düzenlenmesi
- HSYK'nın yeniden yapılandırılması ve istinaf kanun yolunun faaliyete geçirilmesi ile birlikte not sistemi dâhil olmak üzere terfi sisteminin yeniden değerlendirilmesi
- Dernek kurma hakkı sınırlanmaksızın, örgütlenme özgürlüğü çerçevesinde hâkimler ve savcılar birliğinin kurulması
- Kamuoyunun ve yargı profesyonellerinin yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusundaki bilinçlerinin güçlendirilmesi için çalışmalar yapılması
- Yargı mensupları için etik ilkelerin belirlenmesi amacıyla yüksek mahkemeler ve HSYK ile birlikte çalışma yapılması
- Yargı tarafsızlığı konusunda medya mensuplarının bilinçlendirilmesi
- Kişisel verilerin korunması çerçevesinde HSYK'nın disipline ilişkin kararlarının tamamına ulaşılabilmesi
- Yargı mensupları ile ilgili 2802 sayılı Kanun'da yer alan disiplin hükümlerinin yeniden ele alınarak nesnel ölçütler getirilmesi
- Adli yargıda istinaf mahkemelerinin faaliyete geçirilmesi
- İdari yargıda istinaf mahkemelerinin kurulması ve faaliyete geçirilmesi

- Hâkim ve savcı adaylarının mesleğe alımında denetime elverişli ve nesnel ölçütler belirlenmesi, hâkim, savcı ile yargı çalışanı sayısının yeterli seviyeye getirilmesi
- Birbirine yakın veya iş sayısı az olan adliyelerin en yakın adliyeler ile birleştirilmesi için çalışmaların yapılması
- Uluslararası uygulamalar ve ihtiyaç durumu da gözetilerek ihtisas mahkemelerinin yaygınlaştırılması
- Uluslararası belgeler ışığında çocuk adalet sisteminin iyileştirilmesine yönelik çalışmalara devam edilmesi
- Hukuk eğitimi ve öğretiminin etkin hale getirilmesine yönelik Milli Eğitim Bakanlığı Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) ve hukuk fakülteleri ile birlikte çalışmalar yapılması
- Yargı mensubu ve çalışanlarına meslekî yetkinliğin artırılması ve kişisel gelişim konularında verilen eğitime devam edilmesi üniversiteler ve diğer kurum ve kuruluşların katılımı ile bilimsel toplantılar (şûra, seminer, sempozyum) düzenlenmesi
- Hâkim ve Cumhuriyet savcıları ile bir kısım yargı çalışanlarına yabancı dil eğitimi verilmesine devam edilmesi
- AİHM kararları ile yargıyı ilgilendiren uluslararası belgelerin Türkçeye çevrilmesi ve bunlara erişimin sağlanmasına devam edilmesi
- Hâkimlerle Cumhuriyet savcılarının idarî ve mali konulardaki görev ve sorumluluklarının azaltılması
- Yargı çalışanlarının görev tanımlarının yapılması, iş standartlarının belirlenmesi ve yükseltilmesi
- Toplum nezdinde yargıya güveni etkileyen unsurların belirlenmesi için çalışmalar yapılması
- Yargı mensubu ve çalışanlarına yolsuzlukla mücadele konusunda verilen eğitimlere devam edilmesi
- Yargının, medya ve halkla ilişkilerinin ilgili meslek örgütleriyle işbirliği halinde geliştirilmesi
- Yüksek yargıda ve belirlenen adliyelerde etkin basın ve halkla ilişkiler birimlerinin kurulması veya geliştirilmesi

2012

2016

GZFT ANALİZİ

Güçlü ve zayıf yönler Kuruluş İçi Analizin, fırsat ve tehditler ise Çevre Analizinin altında değerlendirilmesi gerekirken, konunun bütünlüğünü sağlamak amacıyla GZFT analizi ayrı bir başlık altında incelenmiştir.

GZFT analizi kısaca Kuruluşun güçlü ve zayıf yönleri ile kendisine yönelik fırsat ve tehditleri ifade etmektedir. Güçlü yönler kuruluşun amaçlarına ulaşması için yararlanabileceği olumlu hususlardır. Zayıf yönler ise kuruluşun başarılı olmasına engel teşkil edebilecek eksiklikler, diğer bir ifadeyle, aşılması gereken olumsuz hususlardır. Kuruluşun zayıf yönlerinin güçlendirilmesi için amaçlar, hedefler ve stratejiler belirlenmesi gerekmektedir.¹⁵

Fırsatlar, kuruluşun kontrolü dışında gerçekleşen ve kuruluşa avantaj sağlaması muhtemel olan dış etkenler ya da durumlardır. Tehditler ise, kuruluşun kontrolü dışında gerçekleşen dış unsurları ifade etmektedir.

Stratejik Plan hazırlık çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen toplantılar, çalıştaylar, mülakatlar ve anketlerden elde edilen veriler ışığında Kurulun güçlü ve zayıf yönleri ile kendisine yönelik fırsat ve tehditleri aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir.

Güçlü Yönler	
1	Anayasal bir kurul olması,
2	İdari ve mali yönden bağımsız olması,
3	Kendine ait sekreteryası ve bütçesinin bulunması,
4	Teftiş Kurulunun HSYK'ya bağlı olması,
5	Görevleri belirlenmiş daireler biçiminde çalışması,
6	Geniş tabanlı temsil esasına göre oluşturulması.
7	Denetlenebilir, yenilenebilir ve hesap verebilir olması,
8	Dinamik, gelişmeye açık, yeni bir kurul olması,
9	Kurulun yetişmiş insan kaynağının bulunması,
10	Teknolojiyi etkin kullanması.

¹⁵ Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu, 2. Sürüm, Sayfa 23, DPT Yayınları, Haziran 2006.

Zayıf Yönler

1	Kurulun müstakil hizmet binasının olmaması,
2	Fiziki kapasite ve teknik altyapının henüz istenilen düzeyde olmaması,
3	Kurulun görev alanları itibariyle kısmen mevzuat karmaşasının olması,
4	Kurulun bağımsızlığı, yapısı ve işlevi hakkında kamuoyunun yeterli bilgiye sahip olmaması,
5	Basın ve halkla ilişkilerin istenen düzeyde olmaması,
6	Kurulun yeni yapısı itibariyle kurumsal kültürün gelişim aşamasında olması,
7	İkincil mevzuatın tamamlanmamış olması,
8	Kurul personelinin özlük haklarının yetersiz olması,
9	Mevcut bölge sisteminin bazı adaletsiz uygulamalara neden olması,
10	Kurulun uluslararası ilişkilerini yürütecek üst düzeyde yabancı dil bilen personel sayısının yetersiz olması,
11	Kurulun hâkim ve savcı adayı alım sürecinde yer almaması,
12	Meslek etiği ilkelerinin belirlenmemiş olması,
13	Meslekte ihtisaslaşmanın sağlanamaması,
14	Hâkim ve savcıların mesleki yetkinliğinin istenen düzeyde olmaması.

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

Fırsatlar

1	Toplumdaki değişim arzusu ve Kuruldan beklentilerin yüksek olması,
2	Yasama ve yürütmenin yargı reformuna destek vermesi,
3	E-devlet uygulamalarının yaygınlaşması, teknolojik gelişmeler ve bilgiye erişimin kolaylaşması,
4	Uluslararası kuruluşlarla işbirliği imkânının geliştiren olması,
5	Avrupa Birliği'ne katılım süreci.

Tehditler

1	Kamuoyunda yargıya güvenin yeterli düzeyde olmaması,
2	Kurulun yetkisinde olmayan birçok hususun da Kuruldan bekleniyor olması,
3	Mahkemelerdeki iş yükünün giderek artması,
4	Hâkim ve savcı sayısının yetersiz olması, içtihat hukukunun yeterince gelişmemiş olması,
5	Adaylık sürecinin yetersiz ve verimsiz geçmesi,
6	Hukuk öğreniminin yetersizliği.

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

GELECEĞE BAKIŞ

Geleceğe Bakış, Kurulun geleceğini daha iyi ve gerçekçi bir şekilde planlayabilmesi için misyon, vizyon ve ilkeleri ile amaç ve hedeflerini belirlemesini ifade etmektedir.

Misyon, vizyon ve ilkeler bir kuruluşun kurumsal kimliğine de katkıda bulunan öğelerdir. Kuruluş sadece isim, amblem ve iş akışı ile tanımlanamaz. Kuruluşun oluşturduğu bilgi birikimi, tecrübesi, uzmanlığı ve geliştirdiği kurumsal tavrı belli bir kurumsal kimlik yaratır. Stratejik planlamanın bir işlevi de kuruluşun kurumsal kimliği ile sunduğu hizmetler arasında daha güçlü bir ilişki kurmaktır.

Kamuda, görevlilerin önemli bir kısmı çalıştığı birimin kimliği hakkında fikir sahibi olmakla birlikte, misyon, vizyon ve ilkeler çerçevesinde kuruluşun tamamını kapsayan bir kurumsal kimliği algılamakta güçlük çekmektedir. Stratejik planlama anlayışı, çalışanların ve paydaşların bu bütünlüğü algılamasını sağlamaktadır.¹⁶

¹⁶ Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu, 2. Sürüm, Sayfa 27, DPT Yayınları, Haziran 2006.

MİSYON BİLDİRİMİ

Misyon bir kuruluşun varlık sebebidir; kuruluşun ne yaptığını, nasıl yaptığını ve kimin için yaptığını açıkça ifade eder. Misyon bildirimi stratejik planın diğer kısımlarına da temel oluşturmaktadır. Misyon bildirimi, kuruluşun sunduğu tüm hizmet ve faaliyetleri kapsayan bir şemsiye kavramdır.¹⁷

Stratejik Plan Hazırlık çalıştaylarında özellikle üzerinde durulan konulardan biri misyon ve vizyon bildirimi olmuştur. Bu çalıştaylarda katılımcı bir anlayışla misyon ve vizyon bildirimi tespit edilmeye çalışılmıştır.

Misyon bildirimi üzerinde çalışılırken şu sorulara cevap aranmaya çalışılmıştır.

- Kurulun var oluş nedeni nedir?
- Kurul kimlere hizmet sunuyor?
- Kurul hangi alanda çalışıyor?
- Kurul hangi ihtiyaçları karşılıyor?

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun varlık sebebi yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının temin etmek ve buna bağlı olarak yargı hizmetlerinin etkin, hızlı ve adil bir şekilde yürütülebilmesine imkân sağlamaktır.

Kurulun hizmet ve faaliyetlerine bakıldığında, birincil görevinin hâkim ve savcılarının atama, nakil, terfi, disiplin ve eğitim ile ilgili işlemlerini yerine getirmek olduğu görülmektedir. Bu anlamda Kurul, hizmet ve faaliyetlerini hâkim ve savcılara yönelik yaptığı için birincil hedef kitlesi hâkim ve savcılardır.

İkinci olarak Kurulun, paydaş kurumlara yönelik iş ve işlemleri vardır ki bunlar; Yargıtay ve Danıştay üyeliğine seçim işlemleri ile Adalet Bakanlığı ile ilgili olarak mahkemelerin kurulması ve faaliyete geçirilmesine ilişkin iş ve işlemlerdir.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yerine getirilen tüm bu hizmet ve faaliyetler, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının temin edilmesi, yargı hizmetlerinin etkin, hızlı ve adil bir şekilde yürütülebilmesine imkân sağlamak amacıyla yapılmaktadır. Bu bakımdan Kurulun yürüttüğü hizmet ve faaliyetlerde nihai hedef kitle, yargı hizmetlerinin son kullanıcısı olan vatandaşlardır.

Tüm bu hususlar dikkate alınarak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun misyonu şu şekilde belirlenmiştir.

¹⁷ Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu, 2. Sürüm, Sayfa 27, DPT Yayınları.

2012

2016

Misyonumuz

Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkelerini
esas alarak,
yargı hizmetlerinin adil, hızlı ve etkin
bir şekilde yürütülmesini sağlamak
amacıyla;
hâkim ve savcılarla ilgili iş ve işlemlerin;
adalet, tarafsızlık, doğruluk, dürüstlük,
tutarlılık, eşitlik, ehliyet ve liyakat ilkeleri
çerçevesinde
yürütülmesini temin etmektir.

VİZYON BİLDİRİMİ

Stratejik planların önemli bir unsurunu oluşturan *vizyon bildirimi* kuruluşun ideal geleceğini sembolize eder. Kuruluşun uzun vadede neleri yapmak istediğinin güçlü bir anlatımıdır. Vizyon bir kuruluşun farklı birimleri arasında birleştirici bir unsurdur. Bundan dolayı, birçok işlevi yerine getiren kuruluşlarda daha da önemli bir role sahiptir.

Vizyon bildirimi kuruluşun ulaşmayı arzu ettiği geleceğin iddialı ve gerçekçi bir ifadesidir. Bu ifade, bir yandan çalışanları ve karar alıcıları ilerlemeye teşvik etmeli, diğer yandan da ulaşılabilir olmalıdır. Vizyon bildirimi, misyon bildirimi ile birlikte kuruluş planının çatısını oluşturur.

Güçlü bir vizyon aşağıdaki özelliklere sahip olmalıdır:

- İdealisttir; yürekten gelmesi, hissedilmesi gerekir.
- Özgündür; kuruluşun vizyonunu diğerlerinden ayırt edici özelliğe sahiptir.
- Çekicidir; kuruluş çalışanları kadar diğer paydaşların da ilgisini çeker.
- Kısa ve akılda kalıcıdır.
- İlham verici ve iddialıdır.
- Gelecekteki başarıları ve ideal olanı tanımlayıcıdır.
- Hizmetin yerine getirilme sürecini değil, amacını tanımlar.¹⁸

HSYK'nın vizyon bildirimi belirlenmeye çalışılırken, yargı mensupları ve çalışanları ile halkımızın beklentileri dikkate alınarak, hedef kitlenin yakın gelecekte nasıl bir HSYK görmek istediği sorusuna cevap aranmıştır.

Bu kapsamda vizyon bildiriminde Kurulun varlık nedeni olan “bağımsızlık ve tarafsızlık” kavramlarına yer verilmiş olup, söz konusu kavramların vizyon cümlesine alınmasıyla, hem algı, hem de olgu yönüyle yargı sisteminin gerçekten bağımsız ve tarafsız olması yönünde atılması gereken adımlara işaret edilmiştir. Bu noktada bağımsızlık ve tarafsızlık kavramlarının sadece Kurulun değil, bir bütün olarak yargının *bağımsızlık ve tarafsızlığına* işaret ettiğini belirtmek gerekir.

Yargı erkinin *bağımsız ve tarafsız* olmasının yanında, mevzuat hükümleri ve uygulamanın da halkın adalet duygusunu tatmin etmesi gerekmektedir. Zira, hâkim ve savcılar önlerine gelen mevzuat hükümleri çerçevesinde vicdanlarına göre hüküm vermekte olup, verilen kararların da halkın adalet beklentisine cevap verebilmesi gerekmektedir. Bu nedenle vizyon bildiriminde *adil yargının teminatı* olma idealine de yer verilmiş; adil, hızlı, etkin ve verimli bir yargı sisteminin oluşturulmasında HSYK'ya da görevler düştüğü vurgulanmıştır.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında HSYK'nın vizyon bildirimi şu şekilde belirlenmiştir.

¹⁸ Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu, 2. Sürüm, Sayfa 29, DPT Yayınları, Haziran 2006.

2012

2016

Vizyonumuz

Bağımsız, Tarafsız,
Adil Yargının
Teminatı.

TEMEL DEĞERLER

Temel değerler kuruluşun kurumsal ilkeleri ve davranış kuralları ile yönetim biçimini ifade eder. Bir kuruluşun temel değerlerini ortaya koymak stratejik planlama için önemlidir; çünkü kuruluşun vizyon, misyon ve kurumsal kimliğinin gerisinde temel değerler ve inançlar bulunur. Temel değerler kuruluşun kararlarına, seçimlerine ve stratejilerinin belirlenmesine rehberlik eder. Hayata geçirilen değerler, kuruluş kimliğinin değişiminde ve çalışanların motive edilmesinde güçlü araçlardır.

Temel değerler aşağıdaki nitelikleri taşımalıdır:

- Temel ilkeleri ve inançları açık ve kesin bir dille ortaya koymalıdır.
- Çalışanların işlerini en iyi şekilde yapacakları şartlara ilişkin temel düşünceyi belirtmelidir.
- Kuruluşun vizyonunu gerçekleştirmesini sağlayacak sistem ve süreçleri belirtmelidir.

Değerler üç temel alana ilişkin olabilir:

- Kişiler: Kuruluş çalışanlarına ve paydaşlarla ilişkilere yönelik değerler
- Süreçler: Kuruluşun yönetim, karar alma ve hizmet üretimi sürecine ilişkin değerler
- Performans: Kuruluşun ürettiği hizmet ve/veya ürünlerin kalitesine yönelik beklentiler

Temel değerler için cevaplanması gereken sorular şunlardır.

- Kurulun çalışma felsefesi nedir?
- Kurulun çalışmalarına temel teşkil eden ilkeler, standartlar ve idealler nelerdir?
- Kurulun personeli tarafından benimsenen değerler ve inançlar nelerdir?¹⁹

¹⁹ Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu, 2. Sürüm, Sayfa 30, DPT Yayınları, Haziran 2006.

2012

2016

İlke ve Değerlerimiz

Adalet

İnsan haklarına bağlılık

Bağımsızlık ve tarafsızlık

Doğruluk ve dürüstlük

Ehliyet ve Liyakat

Tutarlılık

Objektiflik

Eşitlik

Katılımcılık

Erişilebilirlik

Şeffaflık ve hesap verebilirlik

Meslek etiği ilkelerine bağlılık

STRATEJİK AMAÇLAR

Stratejik amaçlar kuruluşun ulaşmayı hedeflediği sonuçların kavramsal ifadesidir. Amaçlar, kuruluşun hizmetlerine ilişkin politikaların uygulanması ile elde edilecek sonuçları ifade eder.

Amaçların özellikleri:

- Kuruluşun misyonunu gerçekleştirmesine katkıda bulunmalıdır.
- Misyon, vizyon ve temel değerlerle uyumlu olmalıdır.
- İddialı, ama gerçekçi ve ulaşılabilir olmalıdır.
- Ulaşılmak istenen sonuçları açık bir şekilde ifade etmeli, ancak bunlara nasıl ulaşılacağını ayrıntılı olarak açıklamamalıdır.
- Hedefler için bir çerçeve çizmelidir.
- Durum analizi sonuçlarına göre şekillenmelidir.
- Orta vadeli bir zaman dilimini kapsamalıdır.
- Önemli dışsal değişiklikler olmadığı sürece değiştirilmemelidir.

Amaçların oluşturulması için cevaplanması gereken sorular.

- Kurul misyonunu yerine getirmek için neler yapmalıdır?
- Kurul orta vadede neleri başarmayı amaçlamaktadır?
- Kurul faaliyetleri dış çevre ile uyumlu mudur, değilse ne değişmelidir?²⁰

²⁰ Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu, 2. Sürüm, Sayfa 32, DPT Yayınları, Haziran 2006.

2012

2016

Amaçlarımız

1. Yargı Bağımsızlığı ve Tarafsızlığını Güçlendirmek
2. Hâkimlik ve Savcılık Teminatını Güçlendirmek
3. Yargıya Güveni Artırmak
4. Yargının Etkinlik ve Verimliliğini Artırmak
5. Hâkim ve Savcıların Mesleki Yetkinliğini Geliştirmek
6. Yargı Teşkilatını Yeniden Yapılandırmak
7. Mahkeme Yönetim Sistemini Geliştirmek
8. Kurumsal Altyapı ve Kapasiteyi Güçlendirmek

STRATEJİK HEDEFLER

Hedefler, amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik özellikli ve ölçülebilir alt amaçlardır. Hedefler ulaşılması öngörülen çıktı ve sonuçların tanımlanmış bir zaman dilimi içinde nitelik ve nicelik olarak ifadesidir. Hedeflerin miktar, maliyet, kalite ve zaman cinsinden ifade edilebilir olması gerekmektedir. Bir amacı gerçekleştirmeye yönelik olarak birden fazla hedef belirlenebilir.

Hedefler,

- Yeterince açık ve anlaşılabilir ayrıntıda olmalıdır.
- Ölçülebilir olmalıdır.
- İddialı olmalı, fakat imkânsız olmamalıdır.
- Sonuca odaklanmış olmalıdır.
- Zaman çerçevesi belli olmalıdır.

Hedeflerin oluşturulması için cevaplanması gereken sorular şunlardır.

- Hedefler, kurulun misyon, vizyon, temel değerler ve amaçları ile tutarlı mı?
- Hangi spesifik sonuçlara ulaşmaya çalışılıyor? Sonucu etkileyen etkenler nelerdir?
- Bir amaca ilişkin hedeflerin tümü gerçekleştirildiğinde o amaca ne ölçüde ulaşılabilir?
- İstenilen sonuçlara ne kadar zamanda ulaşılabilir?
- Bu hedeflere ulaşmak için sağlanan gelişme nasıl ölçülür?
- Ölçme için hangi verilerin ne şekilde temin edilmesi gerekir?
- Kıyas noktaları nelerdir? Ne kadar gelişme sağlanabilir?²¹

²¹ Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu, 2. Sürüm, Sayfa 34, DPT Yayınları, Haziran 2006.

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

HSYK

BAĞIMSIZ, TARAFSIZ, ADİL YARGININ TEMİNATI

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu “Bağımsız, Tarafsız, Adil Yargının Teminatı” vizyonuna ulaşmak için 2012-2016 Stratejik Planında 8 amaç, 39 hedef ve 137 faaliyet öngörmüştür.

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

AMAÇLAR VE HEDEFLER

Amaç 1

YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE TARAFSIZLIĞINI GÜÇLENDİRMEK

HEDEF 1.1.	Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile ilgili bilimsel çalışmalar yapılması.	2012
HEDEF 1.2.	Adalet Bakanlığı, üniversiteler ve STK'lar ile birlikte yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığını güçlendirmek amacıyla çalışmalar yapılması.	2012 2013
HEDEF 1.3.	Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının içselleştirilmesine yönelik çalışmalar yapılması.	2012 2016
HEDEF 1.4.	Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda kamuoyunda farkındalığı artırmak amacıyla çalışmalar yapılması.	2012 2016

Amaç 2

HÂKİMLİK VE SAVCILIK TEMİNATINI GÜÇLENDİRMEK

HEDEF 2.1.	Hâkim ve savcıların atama ve nakilleri ile ilgili sistemin yeniden düzenlenmesi.	2012 2013
HEDEF 2.2.	Hâkim ve savcıların terfi ve kariyer sisteminin geliştirilmesi için çalışmalar yapılması.	2013
HEDEF 2.3.	Hâkim ve savcılara ilişkin disiplin sistemi ve mevzuatının yeniden düzenlenmesi.	2012 2016
HEDEF 2.4.	Hâkim ve savcıların özlük hakları ile ilgili teminatların güçlendirilmesi için çalışmalar yapılması.	2012 2014

Amaç 3

YARGIYA GÜVENİ ARTIRMAK

HEDEF 3.1.	Yargıya güveni olumsuz yönde etkileyen unsurların belirlenmesi için çalışmalar yapılması.	2012 2016
HEDEF 3.2.	Yargıya güveni artırmak amacıyla çalışmalar yapılması.	2012 2016
HEDEF 3.3.	Yargı mensupları için mesleki etik kuralları oluşturmak üzere çalışmalar yapılması.	2012 2016
HEDEF 3.4.	Yargı etiğinin içselleştirilmesi ve kamuoyunda farkındalığın artırılması amacıyla çalışmalar yapılması.	2012 2016
HEDEF 3.5.	Hâkim ve savcılara yönelik şikâyetlerin azaltılması amacıyla çalışmalar yapılması.	2012 2016

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

Amaç 4

YARGININ ETKİNLİK VE VERİMLİLİĞİNİ ARTIRMAK

HEDEF 4.1.	Yargının etkinlik ve verimliliğini artırmak amacıyla sistem geliştirilmesi.	2012 2013
HEDEF 4.2.	Dava süreçlerini belirli standartlara bağlamak üzere dava çeşitlerine göre iş ve süreç analizleri ile görev tanımlarının belirlenmesi.	2012 2016
HEDEF 4.3.	Hâkim ve savcılar ile mahkemelerin iş yükünün hafifletilmesine yönelik çalışmalar yapılması.	2012 2016
HEDEF 4.4.	Yargının işleyişinde sıklıkla ortaya çıkan sorunların tespit edilerek ortadan kaldırılmasına yönelik çalışmalar yapılması.	2013 2014
HEDEF 4.5.	Hâkim ve savcılar ile mahkemelerin verimliliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılması.	2012 2016
HEDEF 4.6.	Duruşmalarda etkinlik ve verimliliğin artırılması.	2012 2016
HEDEF 4.7.	Yargı kurumları arasındaki koordinasyonu güçlendirmek için çalışmalar yapılması.	2012 2016

Amaç 5

HÂKİM VE SAVCILARIN MESLEKİ YETKİNLİĞİNİ GELİŞTİRMEK

HEDEF 5.1.	Hâkim ve savcılarının mesleki ve kişisel yetkinliklerinin geliştirilmesine yönelik bilimsel çalışmalar yapılması.	2012 2016
HEDEF 5.2.	Türkiye Adalet Akademisi ile işbirliği yapılarak her yıl eğitim planı hazırlanması.	2012 2016
HEDEF 5.3.	Hukuk eğitiminin uygulamayla bütünleştirilmesi, hâkim ve savcılarının yurt içi ve dışında akademik kariyer yapmalarının kolaylaştırılması için çalışmalar yapılması.	2012 2016
HEDEF 5.4.	Hâkim ve savcılarının mesleki kapasiteleri ile bilgi ve tecrübelerinin artırılması için çalışmalar yapılması.	2012 2016

Amaç 6

YARGI TEŞKİLATINI YENİDEN YAPILANDIRMAK

HEDEF 6.1.	Fiziki altyapı, hâkim, savcı ve personel yetersizliği gibi sorunlar giderildiğinde, adli yargı istinaf mahkemelerinin faaliyete geçirilmesi.	2012 2016
HEDEF 6.2.	Adalet Bakanlığı ile işbirliği yapılarak işi az olan veya coğrafi olarak birbirine yakın olan adliyelerin merkezi adliyelerle birleştirilmesi, ağır ceza merkezlerinin yeniden belirlenmesi.	2012
HEDEF 6.3.	Adalet Bakanlığı ile işbirliği yapılarak idari yargıda istinaf mahkemeleri kurulup, idari yargı teşkilatının yeniden yapılandırılması.	2014 2016
HEDEF 6.4.	Asliye ve sulh mahkemesi ayrımının kaldırılması için çalışmalar yapılması.	2014

Amaç 7

MAHKEME YÖNETİM SİSTEMİNİ GELİŞTİRMEK

HEDEF 7.1.	Adalet Bakanlığı ile işbirliği yapılarak hâkim ve savcılarının idari görevlerinin azaltılması.	2014
HEDEF 7.2.	Adalet Bakanlığı ile işbirliği yapılarak komisyonların yetki ve görevlerinin yeniden düzenlenmesi.	2013
HEDEF 7.3.	Adalet Bakanlığı ile işbirliği içinde savcılık ve mahkeme teşkilatlarının fiziksel mekanlarının yeniden yapılandırılmasına yönelik çalışmalar yapılması.	2013 2014
HEDEF 7.4.	Adalet Bakanlığı ile işbirliği yapılarak Mahkeme Yönetim Sisteminin geliştirilmesi için çalışmalar yapılması.	2012 2016
HEDEF 7.5.	Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı ile işbirliği yapılarak yeni bir adliye bütçe sistemi oluşturulması için çalışmalar yapılması.	2013 2014

2012

2016

Amaç 8

KURUMSAL ALTYAPI VE KAPASİTEYİ GÜÇLENDİRMEK

HEDEF 8.1.	Kurulun faaliyet ve hizmet alanları ile ilgili mevzuat çalışmalarının tamamlanması.	2012
HEDEF 8.2.	Kurul personelinin etkinlik ve verimliliğini artırmak amacıyla çalışmalar yapılması.	2012 2016
HEDEF 8.3.	Teftiş sisteminin etkinlik ve verimliliğini artırmak amacıyla çalışmalar yapılması.	2012 2016
HEDEF 8.4.	Kurulun görev alanı ile ilgili olarak uluslararası kurumlar ve yabancı ülkelerle ilişkilerin geliştirilmesi.	2012 2016
HEDEF 8.5.	Medya ve halkla ilişkilerin etkin bir şekilde yürütülmesi.	2012 2016
HEDEF 8.6.	HSYK'nın fiziki ve teknolojik altyapısının geliştirilmesi.	2012 2016

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

FAALİYETLER VE PERFORMANS KRİTERLERİ

Amaç 1: Yargı Bağımsızlığı ve Tarafsızlığını Güçlendirmek

“Bağımsızlık”, yargının herhangi bir kişi, kurum, ya da örgüte bağlı olmaksızın, görevini ifa edebilmesini ifade ederken; “tarafsızlık”, hâkim ve savcının kişisel duygu ve düşünceleri ile inanç ve değerlerinden, her türlü önyargı ve peşin hükümden sıyrılarak yürürlükteki mevzuata ve vicdanına göre karar verebilmesini ifade etmektedir.

Yargı bağımsızlığı “iç ve dış bağımsızlık” ile “kurumsal ve bireysel bağımsızlık” olarak iki ayrı başlıkta ele alınmaktadır.

“Dış bağımsızlık” öncelikle yargı organının, yasama ve yürütme organlarına karşı bağımsızlığını ifade etmektedir. Bunun yanında yargı mensupları ve organlarının diğer kişi, kurum ve örgütlerden, örneğin siyasal partilerden, sivil toplum örgütlerinden, medyadan, davanın taraflarından veya davayla ilgili menfaati olan kişilerden de bağımsız olmaları gerekmektedir.

“İç bağımsızlık” ise, yargı mensupları ve organlarının kendi içlerinden gelebilecek müdahalelere karşı korunmalarını ifade etmektedir. Örneğin, hâkim ve savcıların meslektaşlarından, istinaf veya temyiz mercilerinden gelecek her türlü müdahale, telkin ve talimata karşı kendilerini güvende hissetmeleri, yargı bağımsızlığı adına önemli görülmektedir.

“Bireysel bağımsızlık”, hâkim ve savcıların bireysel olarak baskı, müdahale ve telkinlere maruz kalmaması gerektiğini ifade ederken; “kurumsal bağımsızlık”, yargı organlarının, örneğin mahkemelerin ve savcılıkların her türlü müdahaleden uzak kalmasını ifade etmektedir.²²

Ülkemizde yargı bağımsızlığı, gerek Anayasa ile gerek yasalarla önemli ölçüde güvence altına alınmıştır. Ancak yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının tam anlamıyla sağlanabilmesi için mevzuatta ve uygulamada bazı değişikliklerin yapılması da gerekmektedir.

“Yargı Bağımsızlığı ve Tarafsızlığının Güçlendirilmesi” amacı altında; hâkim ve savcılarının bağımsızlık ve tarafsızlık kavramlarını içselleştirmeleri ile diğer kurum ve kuruluşların duyarlılık ve farkındalıklarının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılması planlanmıştır. Ayrıca bu amaç altında kamuoyu duyarlılığının artırılmasına yönelik bazı faaliyetlerin de yapılması hedeflenmiştir.

²² Prof. Dr. Levent GÖNENÇ, Yargının Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı, TEPAV Anayasa Çalışma Metinleri, 2011, Sayfa 2.

Hedef 1.1

HEDEF 1.1.

Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile ilgili bilimsel çalışmalar yapılması.

2012

Açıklamalar

Bu hedef altında öncelikle yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının tam anlamıyla sağlanmasına engel oluşturan unsurların anket, mülakat, proje ve çalıştay gibi bilimsel yöntemlerle belirlenmesi ve çözüm önerileri geliştirilmesi hedeflenmiştir. Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının sağlanmasında ortaya çıkan engeller bilerek veya bilmeyerek yargının kendi içinden veya dışından gelebilmektedir. İç ve dış tehditler şeklinde ortaya çıkan bu engellerin bilimsel çalışmalarla ortaya konması ve elde edilen veriler ışığında bu engellerin giderilmesine yönelik çalışmalar yapılması planlanmıştır.

Faaliyetler	Takvim	Birim
1.1.1. Üniversiteler ve STK'lar ile işbirliği yapılarak yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığına yönelik algıyı ölçmek, bağımsızlık ve tarafsızlığı etkileyen unsurları belirlemek amacıyla anket ve mülakatlar yapılacaktır.	2012	Strateji Geliştirme Bürosu Dış İlişkiler ve Proje Bürosu
1.1.2. Karşılaştırmalı hukukta yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığını incelemek ve yabancı ülke uygulamalarını değerlendirmek üzere projeler hazırlanacaktır.	2012	
1.1.3. Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının güçlendirilmesine yönelik çözüm önerileri geliştirmek üzere paydaş kurum temsilcileri, hâkim ve savcılarının katılımı ile çalıştaylar yapılacaktır.	2012	

Performans Göstergeleri

- Yapılan anket ve mülakat sayısı
- Yapılan proje sayısı
- Yapılan çalıştay sayısı
- Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda memnuniyet oranları

2012

2016

HEDEF 1.2.

Adalet Bakanlığı, üniversiteler ve STK'lar ile birlikte yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığını güçlendirmek amacıyla çalışmalar yapılması.

2012

2013

Açıklamalar

Birinci hedef altında yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının tam anlamıyla sağlanmasına engel oluşturan unsurlar belirlendikten sonra, bu hedef altında yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığını güçlendirmek amacıyla çalışmalar yapılması planlanmıştır.

Mevzuattan kaynaklanan sorunlar

Bu hedef altında öncelikle mevzuattan kaynaklanan sorunlarla ilgili olarak Adalet Bakanlığı ile birlikte çalışmalar yapılması hedeflenmektedir. Hâkim ve savcılarla ilgili görev ve yetkiler Anayasa değişikliğinden sonra HSYK'ya geçmiş olmakla birlikte, hâkim ve savcıların idari yönden Adalet Bakanlığına bağlı olduklarına dair Anayasanın 140/6. maddesi muhafaza edilmiştir. Bu hükmün açıklığa kavuşturularak hâkim ve savcılarının hangi görevleri nedeniyle Bakanlığa bağlı olduklarının açıkça belirlenmesi gerekmektedir. Ayrıca, 2802 sayılı Kanun'un 5/3 ve diğer bazı maddelerinde yeniden düzenlenmesi gereken hükümler bulunmaktadır.

Bakanın "OLUR" yetkisi

6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nun 6 ncı maddesinin 2 nci fıkrasının (ç) bendinde ilgili dairenin teklifi üzerine, hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerine "OLUR" verme yetkisi, Başkan sıfatıyla Adalet Bakanına verilmiştir. Aynı maddenin 3 üncü fıkrasında ise Başkanın disiplin işlemleriyle ilgili Genel Kurul toplantılarına ve daire çalışmalarına katılamayacağı hükmüne yer verilmiştir. Bu hükme göre disiplin işlemleri ile ilgili çalışmalara katılmaması öngörülen Bakanın, disiplin işlemlerinin başlangıcı olan denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma işlemlerine "OLUR" vermesi, çelişki oluşturmaktadır. Bu husus yargı bağımsızlığı açısından değerlendirildiğinde, üçüncü fıkra hükmüne paralel olarak, ikinci fıkra da yer alan "OLUR" yetkisinin kaldırılmasının daha yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

Hâkim ve Savcı Adaylığı Mülakat Komisyonu

Hâkim ve savcı adayı alımında oluşturulan Mülakat Kurulunda; Adalet Bakanlığı Müsteşarı veya görevlendireceği bir Müsteşar Yardımcısı başkanlığında, Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanı, Ceza İşleri Genel Müdürü, Hukuk İşleri Genel Müdürü ve Personel Genel Müdürü ile Adalet Akademisi Yönetim Kurulunun kendi üyeleri arasından belirleyeceği iki üye olmak üzere, toplam yedi üye bulunmaktadır. (2802 SK. Madde 9/A, 6 ncı fıkra).

2007 yılı AB Türkiye İlerleme Raporunda "Yargı bağımsızlığı konusunda, hâkim ve savcı adaylarının seçimi için Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nda öngörülen usule ilişkin kaygılar devam etmektedir." ifadesine yer verilirken, 2005 yılı İstisari Ziyaret Raporunda yargının bağımsızlığına dair BM Temel Prensiplerinin 10 uncu ilkesi ve Hâkimlerin Bağımsızlığına Dair Avrupa Konseyi Tavsiyesinin 21 (2) (c) ilkesi uyarınca; Adalet Bakanlığının hâkim adaylarını seçme sürecindeki rolünün kaldırılması, bu konunun Adalet Akademisi ya da HSYK uhdesine bırakılması tavsiye edilmektedir.

Hedef 1.2

Anayasanın hâkimlik ve savcılık mesleğine verdiği özel önem dikkate alınarak, bu mesleğe gireceklerin adaylığa alınıp ve adaylık dönemlerinin de güvenceye kavuşturulması gerekmektedir. Dolayısıyla hâkimlik ve savcılık mesleğine girmek isteyenlerin, yürütmenin etkili olamayacağı, tümünün Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu mensuplarından oluşacağı ya da bu Kurulun ağırlıklı olarak temsil edileceği bir mülakat kurulu tarafından, objektif ölçme ve değerlendirme esaslarına göre yapılacak bir sınava tabi tutulması yargı bağımsızlığı açısından zorunlu görülmektedir.

Dahası, hâkim ve savcılarının mesleğe kabul ile birlikte bütün özlük işlerine dair görevleri uhdesinde bulunduran Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun, sürecin başında yer almaması, aynı şekilde ihtiyaç duyulan hâkim ve savcı kaynağının belirlenmesinde yetkisinin olmaması, yargısal faaliyetlerin etkili ve verimli bir şekilde yürütülebilmesine de engel teşkil edebilmektedir.

UYAP Yönetimin Yeniden Yapılandırılması

Gelişen teknoloji karşısında kendini sürekli yenileyen ve örnekleri arasında önemli bir yere sahip olan ve yargısal faaliyet alanlarında verimliliği artıran Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) hali hazırda Adalet Bakanlığı bünyesinde bir daire başkanlığı olarak örgütlenmiştir.

Ancak geline nokta özellikle yüksek yargı organlarını kapsamına alan, HSYK ile de bu bağlamda hem mevzuat hem de uygulama açısından yakın çalışma ilişkisi içerisinde olan bu yapının, tüm yargı paydaşlarının temsiline imkân verecek şekilde yeniden yapılandırılması gerekmektedir. Bu durum özellikle yargı bağımsızlığı açısından önem arz ettiği gibi, yargısal faaliyetlerin etkin, hızlı ve kaliteli bir şekilde yürütülmesi için de önemli görülmektedir.

Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının güçlendirilmesi açısından, yapısal değişikliklere ilişkin yapılması düşünülen tüm faaliyetlerin ve mevzuat çalışmalarının, yargının tüm paydaş kurumlarını ilgilendirdiği göz önünde bulundurularak yüksek mahkemeler, TBB, TAA, üniversiteler ve STK'lar ile işbirliği içinde çalışmalar yapılması planlanmıştır.

Faaliyetler	Takvim	Birim
1.2.1. Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığına ilişkin engellerin giderilmesine yönelik; yüksek mahkemeler, TBB, TAA ve STK'lar ile işbirliği halinde proje, konferans, sempozyum vs. gibi etkinlikler yapılacaktır.	2012 2013	Mevzuat İşleri Bürosu
1.2.2. Mevzuatta yargı bağımsızlığını olumsuz yönde etkileyen hükümler tespit edilerek, Adalet Bakanlığı ile birlikte mevzuat değişikliğine yönelik çalışmalar yapılacaktır.	2013	Strateji Geliştirme Bürosu

Performans Göstergeleri

- Değiştirilen mevzuat sayısı
- Paydaş kurumlarla birlikte düzenlenen proje ve etkinlik sayısı

2012

2016

HEDEF 1.3.

Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının içselleştirilmesine yönelik çalışmalar yapılması.

2012
2016

Açıklamalar

“Hâkimin tarafsız olduğu kadar tarafsız da görünmesi gerekir.” ilkesinden hareketle yargılama sürecinde oluşan istenmeyen durumlar nedeniyle bazen tarafsızlığa gölge de düşebilmektedir. Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda hâkim ve savcılara yönelik yapılan meslek öncesi ve meslek içi eğitimlerin içeriğinin zenginleştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Öte yandan hâkim ve savcıların devleti koruyup kollama görevi olup olmadığına dair kamuoyunda bazı tartışmalar yaşanmakta olup, devletin ve toplumun güvenliği ile kişi özgürlüğü arasındaki hassas dengenin bilinçli bir şekilde sağlanabilmesi için yargı mensuplarının insan hakları konusunda donanımlarının geliştirilmesi gerekmektedir. AİHM’nin verdiği ihlal kararlarının bir kısmının, yargının tarafsızlığı ile ilgili olması göz önüne alındığında AİHM içtihatlarının içselleştirilmesi ile ilgili çalışmalar yapılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Hedef 1.3

Faaliyetler	Takvim	Birim
1.3.1. TAA ve üniversiteler ile işbirliği yapılarak meslek öncesi ve meslek içi eğitimlerde uygulanmak üzere yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda müfredat hazırlanacaktır.	2012 2016	Meslek içi Eğitim Bürosu
1.3.2. Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı için hazırlanan müfredata uygun olarak kitap, CD, uzaktan eğitim programları gibi materyaller geliştirilecektir.	2012 2016	Dış İlişkiler ve Proje Bürosu
1.3.3. Yargının tarafsızlığı ile ilgili AİHM içtihatlarının içselleştirilmesi ile ilgili olarak Adalet Bakanlığı UHDİGM İnsan Hakları Daire Başkanlığı ile işbirliği yapılarak projeler yapılacaktır.	2012 2016	

Performans Göstergeleri

- Müfredat hazırlanması, hazırlanan eğitim materyali sayısı
- Seminer alan kişi sayısı
- Yapılan proje sayısı
- Anket ve mülakatlara göre yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusundaki duyarlılık ve farkındalık oranı

HEDEF 1.4.

Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda kamuoyunda farkındalığı artırmak amacıyla çalışmalar yapılması.

2012
2016

Açıklamalar

Kamuoyunda yargının bağımsız ve tarafsız bir şekilde görev yapmadığı konusunda yanlış algılar bulunmaktadır. Bu konuda her ne kadar uygulamada bazı sorunlar yaşansa da bu durum tüm yargı teşkilatını kapsayacak kadar yaygın değildir. Hâkim ve savcılarının tarafsız ve bağımsız bir şekilde görev yapabilmeleri için hangi zorluklarla karşılaştıklarının kamuoyuna değişik yollarla anlatılması gerektiği düşünülmektedir. Diğer taraftan halkın da yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda farkındalık ve duyarlılığının artırılması gerekmektedir. Hâkim ve savcılara yönelik haksız ve ağır eleştiriler yargının kamuoyundaki itibarına zarar vermektedir.

Ayrıca bazı paydaş kurumlarda da yargı organları ve mensuplarının konuları konusunda bilgi ve tecrübe eksikliklerinin olduğu görülmektedir. Bu ve benzeri sorunların giderilmesi için çok yönlü bir çalışma yapılması gerekmektedir.

Hedef 1.4

Faaliyetler	Takvim	Birim
1.4.1. Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda hâkim ve savcılarının karşılaştığı sorunları ele alan bir belgesel hazırlanmak üzere prodüksiyon şirketleri ile çalışmalar yapılacaktır.	2012	
1.4.2. MEB ve üniversiteler ile işbirliği yapılarak yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda okullarda farkındalığı artırmak için konferanslar düzenlenecektir.	2012 2016	Basın ve Halkla İlişkiler Bürosu
1.4.3. Adliyelerde dağıtılmak üzere yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile ilgili broşürler ve kitapçıklar hazırlanacaktır.	2012 2016	Meslek İçi Eğitim Bürosu
1.4.4. Medyada yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığını olumsuz yönde etkileyen yanlış bilgilendirmelere yönelik kamuoyunu aydınlatıcı çalışmalar yapılacaktır.	2013 2016	

Performans Göstergeleri

- Belgesel hazırlanması
- Düzenlenen konferans sayısı
- Dağıtılan broşür ve kitapçık sayısı
- Medya organlarına yönelik yapılan çalışmaların sayısı

2012

2016

Amaç 2: Hâkimlik ve Savcılık Teminatını Güçlendirmek

Yargı bağımsızlığının tamamlayıcı unsurlarından biri olan hâkimlik ve savcılık teminatı, hâkim ve savcılarının her türlü endişeden ve korkudan emin olarak görevlerini yapabilmelerine imkân sağlayan güvencelerdir. Anayasanın 139 uncu maddesinde hâkimlik ve savcılık teminatı açıkça düzenlenmiş olup, Anayasada ve ilgili diğer mevzuatta verilen güvenceler şu şekilde sıralanabilir.

- Hâkim ve savcılarının azlolunamaması.
- Kendileri istemedikçe 65 yaşından önce emekliye sevk edilememeleri.
- Bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa aylık ve ödeneklerinden yoksun bırakılamamaları.
- Rızaları olmadan Bakanlık, TAA ve HSYK gibi idari birimlerde görevlendirilememeleri.

Yargıda Durum Analizi Toplantılarında bu hükümlerin dışında hâkimlik ve savcılık teminatının güçlendirilmesine yönelik yeni öneriler ortaya konulmuştur. Bu önerilerin en başında; coğrafi teminat olarak adlandırılan hâkim ve savcılarının istekleri dışında yükselme suretiyle de olsa görev yerlerinin değiştirilememesi gelmektedir.

2802 sayılı Kanun'un 35 inci maddesinde hâkim ve savcılarının HSYK'nın hazırlayacağı yönetmeliğe uygun olarak atama ve nakillerinin yapılacağı belirtilmiş olup, ilgili yönetmelikler gereğince; adalet teşkilâtı bulunan yerler, coğrafi ve ekonomik şartları ile mahrumiyet derecelerine göre adli yargıda beş, idari yargıda üç bölgeye ayrılmıştır. Bu yönetmeliklerdeki istisnai hükümler dışında, adli yargıda en az hizmet süresi beşinci bölgede iki, dördüncü bölgede üç, üçüncü bölgede üç, ikinci bölgede beş, birinci bölgede yedi yıl; idari yargıda üçüncü bölgede beş, ikinci bölgede yedi, birinci bölgede on yıl olarak düzenlenmiştir.

Hâkim veya savcılarının uzun süre aynı yerde görev yapmaları bazı sakıncalar doğurabilmektedir. Uzun süre görev yapılan yerlerde o yerin halkı ve ileri gelenleri ile isteyerek veya istemeyerek gelişen ilişkilerin zaman içinde tarafsızlığa gölge düşürebileceği düşünülmektedir.

Öte yandan ülkemizin sosyal, ekonomik ve coğrafi yönden dezavantajlı olan bölgelerinde, hâkim ve savcılar uzun süre görev yapmak istememektedirler. Bu nedenle zorunlu olarak bu bölgelerde görev süreleri kısa tutulmaktadır.

Hâkimlik ve savcılık teminatının gerekleri ile ülkemizin koşulları dikkate alınarak bölge sisteminin ve buna bağlı olan terfi sisteminin yeniden düzenlenmesi için çalışmalar yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Hedef 2.1

HEDEF 2.1.

Hâkim ve savcılarının atama ve nakilleri ile ilgili sistemin yeniden düzenlenmesi.

2012
2013

Açıklamalar

Atama ve nakil sisteminin daha işlevsel hale getirilebilmesi için öncelikle bölge sisteminin hâkim ve savcılık teminatı ile ülkenin farklı bölgelerindeki sosyal, ekonomik ve coğrafi farklılıklar dikkate alınarak bilimsel verilerle yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak bu düzenlemelerin bölge adliye mahkemeleri ile paralel bir şekilde hayata geçirilmesi uygun olacaktır.

Faaliyetler	Takvim	Birim
2.1.1. Üniversiteler ve diğer araştırma merkezleriyle iş birliği yapılarak hâkim ve savcılarının atama ve nakillerine ilişkin sistem üzerine bilimsel araştırmalar yapılacaktır.	2012	Kararname Bürosu
2.1.2. Atama ve nakil sisteminin yeniden düzenlenmesi amacıyla diğer ülke uygulama ve deneyimleri incelenip bir rapor hazırlanacaktır.	2012	
2.1.3. Elde edilen veriler ışığında hâkim ve savcılarının katılımı ile bir çalıştay yapılacaktır.	2013	
2.1.4. Bölge sistemi ile atama ve nakil sistemini nesnel ölçütlere bağlayan mevzuat değişiklikleri için Adalet Bakanlığı ile birlikte çalışmalar yapılacaktır.	2013	
2.1.5. Mevzuat değişikliklerinden sonra yönetmelik, genelge ve ilke kararları yeniden düzenlenecektir.	2013	

Performans Göstergeleri

- Yapılan bilimsel çalışma sayısı
- İncelenen ülke sayısı
- Çalıştay yapılması
- Atama ve nakil sisteminin değiştirecek düzenleyici işlemlerin yapılması
- Yapılan anket ve mülakatlara göre atama ve nakil sistemi konusundaki memnuniyet oranı

2012

2016

HEDEF 2.2.

Hakim ve savcılarının terfi ve kariyer sisteminin geliştirilmesi için çalışmalar yapılması.

2013

Açıklamalar

Durum analizi toplantılarından sonra, yargının etkinlik ve verimliliğini artıracak acil önlemler kapsamında 650 sayılı KHK ile 2802 sayılı Kanun'da değişiklik yapılarak yüksek mahkemelerin hâkim ve savcılara not vermesi uygulamasına son verilmiştir. Böylece terfi etmesi için gerekli olan dosya sayısını tutturmak amacıyla lüzumsuz yere yaptırılan temyizlerin önüne geçilmek istenmiştir. Ancak bu durum mevcut terfi sisteminde boşluklar oluşturmuş olup terfi ve kariyer sisteminin kapsamlı bir çalışmayla ele alınarak yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Hedef 2.2

Faaliyetler	Takvim	Birim
2.2.1. Üniversiteler ve diğer araştırma merkezleriyle iş birliği yapılarak hâkim ve savcılarının terfi ve kariyer sistemine ilişkin bilimsel araştırmalar yapılacaktır.	2013	Terfi Bürosu Teftiş Kurulu Başkanlığı
2.2.2. Terfi ve kariyer sisteminin yeniden düzenlenmesi amacıyla diğer ülke uygulama ve deneyimleri incelenip bir rapor hazırlanacaktır.	2013	
2.2.3. Elde edilen veriler ışığında hâkim ve savcılarının katılımı ile bir çalıştay yapılacaktır.	2013	
2.2.4. Terfi ve kariyer sistemini nesnel ölçütlere bağlayan mevzuat değişiklikleri için Adalet Bakanlığı ile birlikte çalışmalar yapılacaktır.	2013	
2.2.5. Mevzuat değişikliklerinden sonra yönetmelik, genelge ve ilke kararları yeniden düzenlenecektir.	2013	

Performans Göstergeleri

- Yapılan bilimsel çalışma sayısı
- İncelenen ülke sayısı
- Çalıştay yapılması
- Atama ve nakil sisteminin değiştirecek düzenleyici işlemlerin yapılması

HEDEF 2.3.

Hâkim ve savcılara ilişkin disiplin sistemi ve mevzuatının yeniden düzenlenmesi.

2012
2016

Açıklamalar

Yargı Reformu Stratejisi ve Adalet Bakanlığı Stratejik Planında hâkim ve savcıların disiplin işlemleri ile ilgili eylem ve yaptırımların daha somut hale getirilmesi yönünde çalışmalar yapılacağı belirtilmiştir. Hâkim ve savcılarının denetlenmesi ve disiplin işlemleri ile ilgili görev ve yetkiler Anayasa değişikliğinden sonra tamamen HSYK'ya geçmiştir. Disiplin işlemleri ile ilgili eylem ve yaptırımların daha nesnel ölçütlere bağlanması hâkimlik ve savcılık teminatını güçlendireceği düşünülmektedir.

Hedef 2.3

Faaliyetler	Takvim	Birim
2.3.1. Üniversiteler ve diğer araştırma merkezleriyle iş birliği yapılarak hâkim ve savcılarla ilgili disiplin sistemi üzerine bilimsel araştırmalar yapılacaktır.	2013 2016	Hâkim ve Savcı Şikâyet Bürosu
2.3.2. Disiplin sisteminin yeniden düzenlenmesi amacıyla diğer ülke uygulama ve deneyimleri incelenip bir rapor hazırlanacaktır.	2012	Disiplin Bürosu
2.3.3. Elde edilen veriler ışığında hâkim ve savcılarının katılımı ile bir çalıştay yapılacaktır.	2012	Teftiş Kurulu Başkanlığı
2.3.4. Disiplin işlemleri ile ilgili eylem ve yaptırımların daha somut hale getirilmesine yönelik mevzuat değişiklikleri için Adalet Bakanlığı ile birlikte çalışmalar yapılacaktır.	2016	Mevzuat İşleri Bürosu

Performans Göstergeleri

- Yapılan bilimsel çalışma sayısı
- İncelenen ülke sayısı
- Çalıştay yapılması
- Disiplin sistemini değiştirecek mevzuat değişiklikleri ve düzenleyici işlemlerin yapılması

2012

2016

HEDEF 2.4.

Hâkim ve savcılarının özlük hakları ile ilgili teminatların güçlendirilmesi için çalışmalar yapılması.

2012

2014

Açıklamalar

Anayasasının başlangıç kısmında, yasama, yürütme ve yargı erkinden oluşan kuvvetler ayrılığı ilkesi benimsenmiş olup, yargı yetkisinin, Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı belirtilmiştir. Yargı yetkisi, bağımsız mahkemelerde yine yasama ve yürütme gücünden bağımsız, meslekten hâkim ve savcılar eliyle kullanılmaktadır. Nitekim bu husus Anayasamızın 140 ıncı maddesinde de, hâkim ve savcılarının adli ve idari yargı hâkim ve savcıları olarak görev yapacakları, bu görevlerin de meslekten hâkim ve savcılar eliyle yürütüleceği vurgulanmıştır.

2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nda belirlenen usule göre yapılan yarışma sınavı ile hâkim adaylığına başlandıktan sonra iki yıllık süre sonunda yapılan yeterlilik sınavında başarılı olanlar Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca mesleğe kabul edilerek "Hâkim" ve "Savcı" sıfatını kazanmaktadır.

Anayasamız ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'na göre kanunlarda belirtilenlerden başka, resmi ve özel hiçbir görev alamayan, kazanç getirici faaliyetlerde bulunamayan hâkim ve savcılarının hakları ve ödevleri, aylık ve ödenekleri ile diğer özlük işleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre ancak kanunla düzenlenir.

Yoğun bir iş yükü altında çalışmakta olan hâkim ve savcılar, durum analizi toplantılarında özellikle mesleğin yıpratıcı ve stresli ortamı nedeniyle özlük haklarında bazı düzenlemelerin yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Hâkim ve savcılarının maaşları en son 8 Temmuz 2006 yılında RG'de yayınlanan 2802 sayılı Kanun'da değişiklik yapan 5536 sayılı Kanun ile yeniden düzenlenmiş ve günün şartlarına göre iyileştirilmiştir.

Anılan 5536 sayılı Kanun'un gerekçesinde şu ifadeler yer verilmiştir.

"Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına göre Devletin üç bağımsız erkenden biri olan yargının temel unsurunu hâkim ve savcılar oluşturmaktadır. Kariyer meslek olması nedeniyle hâkimlik ve savcılık, teorik ve pratik bakımdan yoğun bir bilgi birikimini gerektirmektedir. Hâkim ve savcılarının aylık ve ödeneklerinin, yüklendikleri görev ve sorumlulukla uyumlu hale getirilmesi, hem yargı organlarının verimliliğini artıracak, hem de daha nitelikli kişilerin hâkimlik ve savcılık mesleğini seçmeleri özendirilmiş olacaktır. Bu suretle yargılama faaliyetlerinin etkin bir biçimde sürdürülerek sonuçlandırılması sağlanacaktır.

Avrupa Birliği ile yürütülen müzakere sürecinde, ülkemize ilişkin hazırlanan raporlarda hâkim ve savcılarının özlük haklarının artırılmasına ilişkin tavsiyeler yer almakta olup, mevcut iş yükü nedeniyle Türkiye'de adli sistemin verimliliği ve işlevinin artırılması gerektiği belirtilmektedir."

5536 sayılı Kanun ile yapılan iyileştirmelere rağmen daha sonradan yapılan çeşitli yasal düzenlemelerle diğer devlet görevlileri için yapılan artışlar nedeniyle yargı mensuplarının maaşlarında reel anlamda düşüşler olmuştur. Bunun yanında eşit işe eşit ücret politikasına rağmen yargı teşkilatı içindeki adaletsiz ücret dağılımının da giderek arttığı ve bu durumun çalışma barışını bozduğu gözlemlenmiştir.

Hedef 2.4

<i>Faaliyetler</i>	<i>Takvim</i>	<i>Birim</i>
2.4.1. Hâkim ve savcılık mesleğinin konumu ile ülkenin içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik koşullar çerçevesinde hâkim ve savcılarının maaş ve özlük hakları ile ilgili çalışmalar yapılacaktır.	2013	Strateji Geliştirme Bürosu
2.4.2. Maaş ve özlük haklarının yeniden düzenlenmesi amacıyla diğer ülke uygulama ve deneyimleri incelenip bir rapor hazırlanacaktır.	2013	İdari ve Mali İşler Bürosu
2.4.3. Yıpranma tazminatı, nöbet tazminatı, dinlenme hakkı ve emekliliğe ilişkin mevzuat değişikliklerine yönelik Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı ile birlikte çalışmalar yapılacaktır.	2012 2014	

Performans Göstergeleri

- Yapılan toplantı sayısı
- İncelenen ülke sayısı
- Maaş ve özlük haklarına yönelik mevzuat değişiklikleri ve düzenleyici işlemlerin yapılması

2012

2016

Amaç 3: Yargıya Güveni Artırmak

Yargılama süreci; soruşturma, kovuşturma, istinaf, temyiz, infaz gibi birçok aşamadan meydana gelmekte olup, yargıya güvenin tam anlamıyla tesis edilebilmesi için tüm aşamaların sağlıklı bir şekilde işlemesi ve her aşamasının güven vermesi gerekmektedir. Yargıya güveni olumsuz yönde etkileyen unsurlar yargının içinden kaynaklanabildiği gibi yargı dışı unsurlardan da kaynaklanabilmektedir. Yargıya güveni etkileyen temel unsurlar şu şekilde sıralanabilir.

- Medya ve halkla ilişkilerle kamuoyunun bilgilendirilmesi
- Yargılama sürecinin uzunluğu
- Hâkim ve savcıların iş yükü
- Hâkim ve savcıların mesleki yetkinliği
- Hâkim ve savcıların mesleki etik kurallarına bağlılığı
- İnfaz ve icra sisteminin etkinliği
- Adalete erişim imkânlarının gelişmişliği
- Fiziki ve teknolojik altyapı

Yargıya güvenin yanında, üzerinde durulması gereken diğer bir konu da, halkın adalet ve yargı hizmetlerinin kalitesinden duyduğu memnuniyet derecesinin ölçülmesidir. Avrupa Adalet Etkinliği Komisyonu (CEPEJ) güven ve memnuniyet anketleri konusunda bir anket modeli ve metodoloji kılavuzu hazırlamış olup, Avrupa Konseyi üyesi ülkelere bu anketlerin uygulanmasını tavsiye etmektedir.²³

1973 yılından beri Avrupa Komisyonuna bağlı olarak çalışan, Avrupa Birliğine üye ve aday ülkelerin vatandaşlarına yönelik kamuoyu araştırmaları yapan “EUROBAROMETER”in 2010 Güz Raporunda, Avrupa Birliği üyesi ülkelerde yargıya güven oranı ortalama % 47, ülkemizde ise % 53 olarak tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre yargıya güven Hollanda’da yüzde 79’a, İsveç’te yüzde 96’ya ulaşırken, Yunanistan’da % 30 düzeylerinde kalmıştır.²⁴

Ülkemizde yargı hizmetlerine olan güven ve memnuniyet ile ilgili daha kapsamlı kamuoyu araştırmaları ve bilimsel çalışmalar yapılarak öncelikle yargıya güveni olumsuz yönde etkileyen unsurların belirlenmesi gerekmektedir.

²³ Avrupa Adalet Etkinliği Komisyonu (CEPEJ) Raporu, Sayfa 91, 2011, Adalet Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı.

²⁴ http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb74/eb74_en.htm, Erişim tarihi 02.11.2011, EUROBAROMETER 74, Autumn 2010, Public Opinion in the European Union, Sayfa 28.

HEDEF 3.1.

Yargıya güveni olumsuz yönde etkileyen unsurların belirlenmesi için çalışmalar yapılması.

2012
2016

Açıklamalar

Sağlıklı bir adalet sisteminin olmazsa olmaz şartlarından biri de yargıya güvenin sağlanmış olmasıdır. Ancak ülkemizde yargı ve adalet hizmetlerindeki güven ve memnuniyet derecesinin istenilen düzeyde olmadığı da bir gerçektir.

Yargının temel sorunlarından biri olan güven sorununun bütüncül ve bilimsel bir yaklaşımla ele alınması gerekmektedir. Bu nedenle "Yargıya Güveni Artırmak" amacı altında öncelikle güveni olumsuz yönde etkileyen unsurların saptanması, ardından da kamuoyunda yargıya güveni artırmak amacıyla çalışmalar yapılması hedeflenmiştir.

Faaliyetler	Takvim	Birim
3.1.1. Yargıya güveni olumsuz yönde etkileyen unsurları saptamak amacıyla üniversiteler ve diğer araştırma merkezleriyle işbirliği içinde kamuoyu araştırmaları ve bilimsel çalışmalar yapılacaktır.	2012 2016	Dış İlişkiler ve Proje Bürosu
3.1.2. CEPEJ ve diğer ülke uygulama ve deneyimlerinden yararlanılarak yargıya güveni olumsuz yönde etkileyen unsurlar saptanacaktır.	2012 2016	Strateji Geliştirme Bürosu
3.1.3. Bilimsel çalışmalar ve diğer ülke uygulamalarından elde edilen veriler çerçevesinde hâkim, savcı, avukat, akademisyen ve medya mensuplarının katılımı ile çalıştaylar düzenlenecektir.	2012 2016	

Performans Göstergeleri

- Yapılan bilimsel çalışma sayısı
- İncelenen ülke sayısı
- Çalıştay yapılması

Hedef 3.1

2012

2016

HEDEF 3.2.

Yargıya güveni artırmak amacıyla çalışmalar yapılması.

2012

2016

Açıklamalar

Yargıya güveni olumsuz yönde etkileyen unsurlar kamuoyu araştırmaları ve bilimsel çalışmalarla saptandıktan sonra güven ve memnuniyeti artırıcı çalışmaların yapılması hedeflenmektedir. Güven ve memnuniyetin artması kuşkusuz adalet sisteminin tüm aşamalarındaki iyileştirmelere bağlıdır. Bununla birlikte kamuoyunda oluşan yanlış algıların düzeltilmesi, bilgi kirliliğinin önlenmesi ve halkın doğru bir şekilde bilgilendirilmesi de gerekmektedir.

Faaliyetler	Takvim	Birim
3.2.1. Yargıya güveni olumsuz yönde etkileyen haber ve yorumlar hakkında kamuoyunu bilgilendirmek üzere çalışmalar yapılacaktır.	2012 2016	
3.2.2. MEB ve Üniversiteler ile işbirliği yapılarak yargıya güven konusunda konferanslar düzenlenecektir.	2012 2016	Basın ve Halkla İlişkiler Bürosu
3.2.3. Prodüksiyon şirketleri ve medya organları ile iletişime geçilerek kamuoyunda yargıya güveni artırmak için çalışmalar yapılacaktır.	2013	Meslek İçi Eğitim Bürosu
3.2.4. Vatandaşlara yönelik yargıya güven konusunda aydınlatıcı broşür ve kitapçıklar hazırlanıp dağıtılacaktır.	2012 2016	

Performans Göstergeleri

- Medyaya yönelik yapılan toplantı ve çalışma sayısı
- Düzenlenen konferans sayısı
- Hazırlanan prodüksiyon sayısı
- Güven ve memnuniyet anketlerindeki artış oranı

Hedef 3.2

HEDEF 3.3.

Yargı mensupları için mesleki etik kuralları oluşturmak üzere çalışmalar yapılması.

2012
2016

Açıklamalar

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu tarafından 2003 yılında kabul edilen “Bangalor Yargı Etiği İlkeleri” ile Avrupa Savcılar Konferansında 2005 yılında kabul edilen “Savcılar İçin Budapeşte İlkeleri” Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun 2006/315 ve 424 sayılı kararları ile benimsenmiştir.

Bununla birlikte ülkemize özgü “Yargı Etik İlkeleri”nin yazılarak bu konuda uygulamayı izleyip yargı camiasında ve kamuoyunda farkındalığı artıracak kurumsal bir yapının oluşturulması gerektiği konusunda değerlendirmeler bulunmaktadır. Yargıya güveni etkileyen önemli unsurlardan biri olan etik ilkelerinin hazırlanması ve kurumsal bir yapının oluşturulması, kapsamlı bir çalışmayı gerektirmektedir.

Hedef 3.3

Faaliyetler	Takvim	Birim
3.3.1. Mesleki etik kodunun oluşturulması amacıyla üniversiteler ve diğer araştırma merkezleriyle işbirliği içinde kamuoyu araştırmaları, bilimsel çalışmalar ve projeler yapılacaktır.	2012 2016	Teftiş Kurulu Başkanlığı
3.3.2. Yargı etiğine ilişkin diğer ülke uygulama ve deneyimlerinden yararlanılmak üzere çalışmalar yapılacaktır.	2013	Hakim Savcı Şikayet Bürosu
3.3.3. Elde edilen veriler çerçevesinde hâkim, savcı, avukat ve akademisyenlerin katılımı ile çalıştaylar düzenlenecektir.	2013	Disiplin Bürosu
3.3.4. Geniş katılımlı bir komisyon oluşturularak yargı etiği ilkeleri yazılacaktır.	2013 2014	Dış İlişkiler ve Proje Bürosu

Performans Göstergeleri

- Yapılan bilimsel çalışma sayısı
- İncelenen ülke sayısı
- Yapılan çalıştay sayısı
- Yargı etiği ilkelerinin yazılması

2012

2016

HEDEF 3.4.

Yargı etiğinin içselleştirilmesi ve kamuoyunda farkındalığın artırılması amacıyla çalışmalar yapılması.

2012
2016

Açıklamalar

Yargı etiği ilkelerinin belirlenmesinden sonra hâkim ve savcıların etik ilkelerini içselleştirmelerine yönelik müfredat ve seminer programı hazırlanması hedeflenmektedir. Ayrıca yargı etiği konusunda kamuoyu duyarlılığı ve farkındalığının artırılmasına yönelik faaliyetlerin de yapılması planlanmaktadır.

Faaliyetler	Takvim	Birim
3.4.1. Yargı etiği konusunda üniversiteler, TAA ve Başbakanlık Etik Kurulu ile işbirliği yapılarak eğitim içeriği, yöntemi ve materyallerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.	2014	Meslek İçi Eğitim Bürosu Basın ve Halkla İlişkiler Bürosu
3.4.2. Belirlenen yöntem ve materyaller doğrultusunda meslek öncesi ve meslek içi eğitim , seminer ve toplantılar yapılacaktır.	2014	
3.4.3. Prodüksiyon şirketleri ve medya organları ile işbirliği içinde yargı etiği konusunda kamuoyu farkındalığını artırmak amacıyla çalışmalar yapılacaktır.	2014	
3.4.4. Vatandaşlara yönelik yargı etiği konusunda aydınlatıcı broşür ve kitapçıklar hazırlanıp dağıtılacaktır.	2012 2016	
3.4.5. MEB ve üniversitelerle işbirliği yapılarak yargı etiği konusunda farkındalığı artırmak amacıyla okullarda konferanslar düzenlenecektir.	2012 2016	

Performans Göstergeleri

- Yargı etiği eğitim müfredatının hazırlanması
- Düzenlenen seminer sayısı
- Seminerlere katılan hâkim ve savcı sayısı
- Medyaya yönelik yapılan çalışma sayısı
- Düzenlenen konferans sayısı

Hedef 3.4

HEDEF 3.5.

Hâkim ve savcılara yönelik şikâyetlerin azaltılması amacıyla çalışmalar yapılması.

2012
2016

Açıklamalar

Hâkim ve savcılara yönelik HSYK'ya gelen şikâyetlerin yaklaşık %90'ı hâkim ve savcılarının takdir hakları ile ilgili olduğu için bu dilekçelerle ilgili işlem yapılmamaktadır. Bu tür dilekçelerde halkın temyiz ve itiraz hakkı gibi kanun yollarına başvurusu gerekirken HSYK'ya başvurduğu görülmektedir.

Ancak bir taraftan nitelikli şikâyetlerin de iyi bir şekilde değerlendirilip yargıya güveni etkileyen unsurların tespit edilip düzeltilmesi gerekirken, diğer bir taraftan da haksız ve yersiz şikâyetlere karşı hakim ve savcılarını korumak için çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Hedef 3.5

Faaliyetler	Takvim	Birim
3.5.1. Hâkim ve savcılar hakkında sıklıkla yapılan şikâyetler konusunda analitik bir çalışma yapıp rapor hazırlanacaktır.	2013	Teftiş Kurulu Başkanlığı
3.5.2. Elde edilen veriler ışığında şikâyetlerin azaltılmasına yönelik tedbirler geliştirmek üzere çalıştay yapılacaktır.	2013	Hâkim ve Savcı Şikâyet Bürosu
3.5.3. Disiplin işlemlerine ilişkin kararlar kişisel verilerin korunması kaydıyla Kurulun internet sayfasında yayınlanacaktır.	2013 2014	Disiplin Bürosu

Performans Göstergeleri

- Hâkim ve savcı şikâyeti konusunda bir analiz raporu hazırlanması
- Çalıştay yapılması
- Disiplin işlemlerine ilişkin kararların İnternette yayınlanması

2012

2016

Amaç 4: Yargının Etkinlik ve Verimliliğini Artırmak

Etkinlik ve verimlilik kavramları son yıllarda kamu hizmetlerinin geliştirilmesinde sıklıkla kullanılan ve farklı anlamlar yüklenen kelimelerdir. Kamu hizmetlerinde performans denetiminin konusu olan etkinlik ve verimlilik kavramları şu şekilde tanımlanmaktadır.²⁵

Verimlilik, üretim kaynakları ile çıktılar arasındaki ilişkiyi göstermekte olup en az kaynakla en yüksek verimi elde etmeyi işaret etmektedir. Etkinlik ise, bir faaliyetin istenen etkisi ile fiili etkisi arasındaki ilişkinin ölçülmesi ile ilgili olup, çıktı ve etki arasındaki ilişkiyi göstermektedir.

Öte yandan yönetim biliminde etkinlik, doğru işlerin yapılmasını, verimlilik ise işlerin doğru şekilde yapılmasını ifade etmektedir.²⁶ Ülkemizde 5018 sayılı Kanun'la uygulamaya konulan *İç Kontrol Sisteminin* temelini de, doğru işlerin doğru şekilde yapılması felsefesi oluşturmaktadır.

Bu bağlamda öncelikle yargının etkinliğinin artırılması için yargının doğru işleri, bir başka ifadeyle gerçekten yargılama konusu olabilecek işleri çözmesi gerekmektedir. Yargı dışı çözüm yolları ile çözülebilecek uyuşmazlıkların sistem dışına çıkarılarak yargının iş yükünün süratle azaltılması yönünde adımlar atılmalıdır. Aksi takdirde yargı önüne gelmemesi gereken basit bir uyuşmazlık yargıyı yıllarca meşgul edebilmekte ve üzerinde önemle, hassasiyetle ve acilen durulması gereken davalar ise iş yoğunluğu nedeniyle uzamakta, geç verilen yargı kararları ciddi mağduriyetlere ve hak kayıplarına yol açabilmektedir. Sistemin etkin ve verimli bir şekilde çalışmaması nedeniyle savcılıkların ve mahkemelerin iş yükü aşırı şekilde artmakta, yargılama süreleri makul süreyi fazlasıyla aşmaktadır.

“Yargının Etkinlik ve Verimliliğini Artırmak” amacı altında öncelikle etkinliğin artırılması, yargı önüne doğru işlerin getirilmesi hedeflenmekte ve buna bağlı olarak iş yükünün azaltılması planlanmaktadır. İkinci olarak da verimliliğin artırılmasına yönelik hedeflere ulaşılması düşünülmektedir.

Yargısal işlemlerin karmaşık olması; soruşturma, kovuşturma, istinaf, temyiz, infaz ve icra gibi birçok aşamadan meydana gelmesi dikkate alındığında, etkinlik ve verimlilik sorununun bütüncül bir bakış açısıyla ele alınması gerektiği açıktır. Başta Adalet Bakanlığı ve yüksek yargı organları olmak üzere, yargı ile ilgili tüm paydaş kurumların kolaylıkla bilgi ve tecrübe aktarımı yapabilmeleri, eşgüdüm içinde çalışmalarını önem arz etmektedir.

²⁵ Sayıştay, Araştırma-İnceleme-Çeviri Dizisi: 14, INTOSAI Denetim Standartlarına İlişkin Avrupa Uygulama Rehberleri, Çeviri: Sacit Yörükler, Baran Özeren, Sayfa 32, 131. Sayıştay Yayınları 2010.

²⁶ “Efficiency is doing things right. Effectiveness is doing the right things” Prof. Dr. Peter Drucker, The Practice of Management, Heinemann, Londra, 1955.

HEDEF 4.1.

Yargının etkinlik ve verimliliğini artırmak amacıyla sistem geliştirilmesi.

2012
2013

Açıklamalar

Yargının etkinlik ve verimliliğinin artırılması için öncelikle aşırı ve gereksiz iş yükünün azaltılması ve niteliği itibarıyla yargı önüne gelmesi zorunlu olan işlerin Anayasanın 141/4 üncü maddesinde belirtildiği gibi en az maliyet ve emekle, mümkün olan süratle, adil bir şekilde sonuçlandırılması gerekmektedir.

Bu amaç altında öncelikle bütüncül bir bakış açısıyla kapsamlı bir bilimsel çalışma yapılması, yurtdışı örnek uygulamalarının incelenmesi, hâkim ve savcılar ile paydaş kurumların görüş ve önerilerinin alınması hedeflenmekte olup, çalışmalar sonucunda elde edilen veriler ışığında gerekli mevzuat değişikliklerine gidilmesi, uygulamaların iyileştirilmesi planlanmaktadır.

Hedef 4.1

<i>Faaliyetler</i>	<i>Takvim</i>	<i>Birim</i>
4.1.1. Üniversiteler ve diğer araştırma merkezleriyle iş birliği yapılarak yargının etkinlik ve verimliliğinin artırılmasına yönelik bilimsel araştırmalar yapılacaktır.	2012	Strateji Geliştirme Bürosu
4.1.2. Yargının etkinlik ve verimliliğinin artırılmasına yönelik diğer ülke uygulama ve deneyimleri saptanacaktır.	2012 2013	Dış İlişkiler ve Proje Bürosu
4.1.3. Elde edilen veriler hâkim ve savcılarla paylaşarak görüşleri alınmak üzere bir çalıştay yapılacaktır.	2013	Mevzuat İşleri Bürosu
4.1.4. Yargının etkinlik ve verimliliğinin artırılmasına yönelik mevzuat değişiklikleri için Adalet Bakanlığı ile birlikte çalışmalar yapılacaktır.	2013	

Performans Göstergeleri

- Yapılan bilimsel çalışma sayısı
- İncelenen ülke sayısı
- Yapılan çalıştay sayısı
- Değiştirilen mevzuat ve uygulama sayısı

2012

2016

HEDEF 4.2.

Dava süreçlerini belirli standartlara bağlamak üzere dava çeşitlerine göre iş ve süreç analizleri ile görev tanımlarının belirlenmesi.

2012
2016

Açıklamalar

Dava süreçlerindeki iş akışları ile bu süreçlerde rol alan tüm kişilerin görev tanımları ve sorumluluklarının belirlenmesi, doğru işlerin doğru kişilerce yapılmasını sağlayacağı ve etkinliği artıracığı beklenmektedir.

Hedef 4.2

<i>Faaliyetler</i>	<i>Takvim</i>	<i>Birim</i>
4.2.1. Adalet Bakanlığı ile işbirliği içinde dava süreçlerinde rol oynayan tüm çalışanların katılımı sağlanarak yargısal faaliyete ilişkin aşamaların dökümü ile iş ve süreç analizleri bilimsel yöntemlerle gerçekleştirilecektir.	2012	Strateji Geliştirme Bürosu
4.2.2. Dava çeşitlerine göre gerçekleştirilen iş ve süreç analizleri doğrultusunda görev tanımları belirlenecektir.	2012	Dış İlişkiler ve Proje Bürosu
4.2.3. Yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen verilere göre hâkim ve savcılar ile mahkemelerin iş yükü standartları belirlenecektir.	2012	Terfi Bürosu Meslek içi Eğitim Bürosu
4.2.4. Belirlenen görev tanımları doğrultusunda pilot uygulamaları olan bir proje hazırlanacaktır.	2013	Müstemir Yetki Bürosu
4.2.5. TAA ile işbirliği halinde pilot uygulamaların sonucuna göre eğitim müfredatı ve programları hazırlanacaktır.	2013 2016	Kararname Bürosu

Performans Göstergeleri

- Süreç analizi yapılan dava çeşidi sayısı
- Görev tanımı yapılan dava çeşidi sayısı
- İş yükü standartlarının belirlenmesi
- Pilot uygulama yapılan savcılık ve mahkeme sayısı
- Düzenlenen seminer sayısı
- Seminer alan yargı mensubu ve çalışanı sayısı

HEDEF 4.3.

Hâkim ve savcılar ile mahkemelerin iş yükünün hafifletilmesine yönelik çalışmalar yapılması.

2012
2016

Açıklamalar

Yargının iş yükünün artmasına neden olan temel sebeplerin başında yargı dışı yollarla çözülebilecek uyuşmazlıkların dava konusu olması gelmektedir. Bu tür uyuşmazlıklar alternatif uyuşmazlık çözüm yolları ve idari para cezaları ile çözülebilecek konulardır. Bu konuda Adalet Bakanlığı ile işbirliği yapılarak mevzuat çalışmaları yapılması sağlanmalıdır. Özellikle yüksek mahkemelerde iş yükünü artıran sebeplerin başında bozma oranlarının yüksek olması gelmektedir. Bazen savcılıklarda ve mahkemelerde yapılan basit hatalar davaların gereksiz yere uzamasına yol açabilmektedir. Bu nedenle yüksek mahkemeler ile işbirliği yapılarak basit hataların süratle azaltılması gerekmektedir.

Dava ve suç oranlarındaki artışın sebeplerinden biri de toplumun sosyolojik, kültürel ve ekonomik yapısından kaynaklanmaktadır. Günlük hayatta kullanılabilecek basit hukuk bilgilerinin eğitim çağından itibaren öğrencilere verilmemesi, halkın yargı sistemi ve dava süreçleri konusunda yeterli bilgiye sahip olmaması da dava ve suç oranlarını artırmaktadır.

Hedef 4.3

Faaliyetler	Takvim	Birim
4.3.1. Alternatif uyuşmazlık çözüm yolları ve yargı dışı yollarla çözülebilecek nitelikteki ihtilaflar bilimsel çalışmalarla belirlenerek gerekli mevzuat düzenlemeleri yapılacaktır.	2012	
4.3.2. Yüksek yargı organlarıyla işbirliği içinde uygulamada sıklıkla karşılaşılan hukuki hatalar saptanarak ortadan kaldırılmasına yönelik meslek içi eğitimler yapılacaktır.	2012 2013	Mevzuat İşleri Bürosu
4.3.3. Paydaş kurumlarla işbirliği içinde suç ve davaların sosyolojik nedenlerle artmasına yol açan unsurlar bilimsel yollarla tespit edilerek çözüm önerileri geliştirilecektir.	2013	Meslek İçi Eğitim Bürosu
4.3.4. Koruyucu hukuk uygulamaları kapsamında Adalet Bakanlığı, MEB ve YÖK ile ortak çalışmalar yapılacaktır.	2013	

Performans Göstergeleri

- Alternatif uyuşmazlık çözüm yolları konusunda yapılan toplantı sayısı
- Yüksek mahkemelerdeki bozma oranlarındaki azalma
- Okullarda düzenlenen konferans ve etkinlik sayısı

2012

2016

HEDEF 4.4.

Yargının işleyişinde sıklıkla ortaya çıkan sorunların tespit edilerek ortadan kaldırılmasına yönelik çalışmalar yapılması.

2013
2014

Açıklamalar

Adli kolluk, tebligat ve bilirkişilik sisteminin etkin bir şekilde çalışmaması, yargılama sürecinin uzamasına yol açan ve yargıda verimliliği düşüren sorunların başında gelmektedir. Paydaş kurumlarla yapılacak bilimsel çalışmalar, toplantılar ve düzenlenecek etkinliklerle mevzuattan ve uygulamadan kaynaklanan sorunların çözülmesi hedeflenmektedir.

Faaliyetler	Takvim	Birim
4.4.1. Adli kolluk sisteminde aksayan hususların giderilmesi ve sistemin geliştirilmesine yönelik Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı temsilcileri ile çalışmalar yapılacaktır.	2013 2014	Mevzuat İşleri Bürosu
4.4.2. Tebligat işlemlerinde sıklıkla karşılaşılan problemlerin tespiti ile ortadan kaldırılmasına yönelik paydaş kurum temsilcileri ile çalışmalar yapılacaktır.	2013 2014	Kolluk Amirleri Bürosu
4.4.3. Bilirkişilik müessesesinin işleyişinde karşılaşılan sorunların tespiti ile ortadan kaldırılmasına yönelik paydaş kurumlarla işbirliği halinde bilimsel çalışmalar ve projeler yapılacaktır.	2013 2014	

Performans Göstergeleri

- Yapılan toplantı ve etkinlik sayısı
- Değiştirilen mevzuat ve uygulama sayısı
- Hâkim, savcı ve avukatlar ile vatandaşlara yönelik yapılan anketlerdeki memnuniyet oranı
- Dava süreçlerindeki kısalma oranı

Hedef 4.4

HEDEF 4.5.

Hâkim ve savcılar ile mahkemelerin verimliliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılması.

2012
2016

Açıklamalar

Hâkim ve savcılar ile mahkemelerin verimliliğinin artırılması için öncelikle mesleki yetkinlik ve kapasitenin geliştirilmesi ile ihtisaslaşmanın yaygınlaştırılması gerekmektedir. Mesleki yetkinliğin geliştirilmesi, önemi ve kapsamı nedeniyle ayrı bir amaç altında değerlendirildiğinden bu başlık altına alınmamıştır.

Hâkim ve savcılarının değişik alanlarda ihtisaslaşması ve buna bağlı olarak ihtisas mahkemelerinin yaygınlaştırılması, yargının verimliliğini artıracak önemli etkenlerden biri olarak değerlendirilmektedir. İhtisaslaşmanın sağlanması ile hâkim ve savcı kaynağının rasyonel bir şekilde istihdamı da sağlanmış olacaktır.

UYAP'ın etkinlik ve verimliliğinin artırılarak zaman kayıplarının önlenmesi de hâkim ve savcılarının verimliliği açısından önemli görülmektedir. UYAP'ın hızının artırılması, modüllerine kullanım kolaylığı getirilmesi, bilgi akışını ve yargılama süreçlerini daha da hızlandıracaktır.

Hedef 4.5

Faaliyetler	Takvim	Birim
4.5.1. Yapılan iş analizlerine göre ihtiyaç duyulan ticaret, bilişim, aile, çocuk ve iş hukuku gibi alanlarda hâkim ve savcılarının uzmanlaşmaları için Bakanlık ve TAA ile işbirliği içinde çalışmalar yapılacaktır.	2013	Meslek İçi Eğitim Bürosu
4.5.2. Adalet Bakanlığı ile işbirliği yapılarak, iş analizlerine göre ihtiyaç duyulan ihtisas mahkemeleri geliştirilip yaygınlaştırılacaktır. İhtisas mahkemelerinin iş ve kadro durumunun el verdiği ölçüde il merkezlerinde kurulup faaliyete geçirilmesi, yargı alanlarının ise il mülki hudutları olarak belirlenmesi konusunda çalışmalar yapılacaktır.	2013	Kararname Bürosu Müstemir Yetki Bürosu
4.5.3. UYAP'ın etkinlik ve verimliliğinin artırılmasına yönelik Bakanlık ile işbirliği halinde çalışmalar yapılacaktır.	2012 2016	Strateji Geliştirme Bürosu Bilgi İşlem Bürosu

Performans Göstergeleri

- İlk derece mahkemelerinde yargılama süreçlerindeki kısalma oranı
- İhtisaslaşma konusunda yapılan toplantı ve etkinlik sayısı
- Hâkim, savcı, avukat ve vatandaşın UYAP'tan memnuniyet oranı
- İhtisaslaşma konusunda hâkim, savcı, avukat ve vatandaşlardaki memnuniyet oranı

2012

2016

HEDEF 4.6.

Duruşmalarda etkinlik ve verimliliğin artırılması.

2012

2016

Açıklamalar

Duruşma sujelerinin konumlarının yeniden belirlenerek duruşma tekniği ve düzeninin yeniden ele alınması gerektiği değerlendirilmektedir. Ayrıca duruşma salonlarının fiziki ortamları, aşırı soğuk, sıcak veya havasız olması, oturulacak yerlerin rahatsız edici olması, hasta, yaşlı ve çocuklar ile engelliler için özel imkânlar tanınmaması da duruşmaların etkinlik ve verimliliğini etkileyebilmektedir. Teknolojinin gelişmesine bağlı olarak tüm duruşmalarda görüntü ve ses kayıtlarının alınması, tutanakların stenografi yöntemiyle otomatik olarak zapta geçirilmesi de duruşma süreçlerini kısaltıp yargılamaya hız kazandıracaktır.

Hedef 4.6

Faaliyetler	Takvim	Birim
4.6.1. Duruşmalarda etkinlik ve verimliliğin artırılmasına yönelik diğer ülke deneyimlerinden yararlanılarak bir çalıştay yapılacaktır.	2013	
4.6.2. Adalet Bakanlığı ile işbirliği içinde duruşmalarda hâkim, savcı, avukat, müşteki, sanık, mağdur, katılan, tanık ve bilirkişilerin konumlarının yeniden düzenlenmesi için çalışmalar yapılacaktır.	2013	Dış İlişkiler ve Proje Bürosu
4.6.3. Adalet Bakanlığı ile işbirliği yapılarak duruşma salonlarının fiziki altyapısının iyileştirilmesi; tüm duruşmalarda görüntü ve ses kaydının UYAP ortamına aktarılması ve tutanakların stenografi yöntemiyle kayda alınması için çalışmalar yapılacaktır.	2012 2016	Bilgi İşlem Bürosu
4.6.4. Duruşmaya hazırlık süreci, duruşma yönetimi ve tekniği, zaman yönetimi, teknolojik materyallerin kullanımı konularında eğitim programı hazırlanıp uygulanacaktır.	2012 2016	Meslek İçi Eğitim Bürosu

Performans Göstergeleri

- İncelenen ülke sayısı
- Çalıştay yapılması
- Hâkim, savcı, avukat ve vatandaşların duruşma salonlarından memnuniyet oranı
- Düzenlenen eğitim semineri sayısı
- Seminere katılan yargı mensubu ve çalışanı sayısı

HEDEF 4.7.

Yargı kurumları arasındaki koordinasyonu güçlendirmek için çalışmalar yapılması.

2012
2016

Açıklamalar

Yargının etkinlik ve verimliliğinin artırılmasının önündeki engellerden biri de, yargı kurumları arasındaki koordinasyon eksikliğidir. Yargı kurumları arasında sağlıklı bir bilgi ve tecrübe aktarımı olabilirse sorunlara daha geniş açıdan bakılabilecek ve çözüme giden yol kısalacaktır.

Diğer taraftan uygulamanın içinde bulunan hâkim, savcı ve avukatlarla Bakanlık birimleri, TAA, yüksek mahkemeler ve hukuk fakülteleri arasında da iletişim eksikliği bulunmaktadır. Teori geliştiren üniversitelerin, politika üreten Bakanlık birimlerinin ve uygulayıcı konumundaki savcılık ve mahkemelerin eş güdüm halinde çalışması, yargı ve adalet hizmetlerinin kalitesini de artıracaktır.

Hedef 4.7

Faaliyetler	Takvim	Birim
4.7.1. Her üç yılda bir diğer yargı kurumlarının da katılımıyla Yargı Şûrası yapılacaktır.	2013 2014	Strateji Geliştirme Bürosu Mevzuat İşleri Bürosu
4.7.2. Her yıl yargının etkinliği ve verimliliği konusunda önlemler almak ve etki analizlerini değerlendirmek amacıyla hâkim, savcı, avukat ve akademisyenlerin katılımı ile paydaş kurumlarla işbirliği içinde bölgesel değerlendirme toplantıları yapılacaktır.	2013 2014	
4.7.3. Yargı Şûrası ve Değerlendirme Toplantıları sonucunda elde edilen öneriler ışığında mevzuattan veya uygulamadan kaynaklanıp yargıda etkinlik ve verimliliği olumsuz yönde etkileyen unsurlar tespit edilerek Bakanlıkla işbirliği içinde çalışmalar yapılacaktır.	2013 2014	

Performans Göstergeleri

- Yargı Şûrasının hayata geçirilmesi
- Yapılan bölgesel toplantı sayısı
- Yargılama sürelerindeki kısalma oranı

2012

2016

Amaç 5: Hâkim ve Savcıların Mesleki Yetkinliğini Geliştirmek

Yetkinlik ile ilgili literatürde birçok tanım bulunmakla birlikte, yetkinlik kısaca; ölçülebilen, eğitim ve gelişim yoluyla iletilebilen bilgi, beceri ve tutumlar şeklinde tanımlanmaktadır.²⁷ Yetkinliklerin; tanımlanabilir, ölçülebilen, gözlemlenebilir ve geliştirilebilir olması aranmaktadır.²⁸ Yetkinlik türleri, mesleki yetkinlik, yönetim yetkinliği, iletişim yetkinliği, kendini tanıma ve yönetme yetkinliği şeklinde alt başlıklara ayrılmaktadır.

650 sayılı KHK'nin 22 nci maddesi ile değişik 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 119 uncu maddesine göre; hâkim ve savcılar için hak ve ödev olan meslek içi eğitimler HSYK eliyle yaptırılmaktadır.

Yargı hizmetlerinin en önemli insan kaynağı olan hâkim ve savcılarının, mesleki ve kişisel yetkinliklerinin yüksek düzeyde tutulması verimliliği de artıracaktır.

Yargılama faaliyetlerinin, en az hata ile doğru bir şekilde yapılması, yüksek kalite standartlarında en az maliyetle gerçekleşmesi, makul sürede yüksek isabetle sonuçlanması hâkim ve savcılarının yetkinlikleri ile doğru orantılıdır.

Bunun yanında;

- Yargının kamuoyunda güvenilirliğinin artırılması
- Hâkimlik ve savcılık mesleğinin itibar ve saygınlığının yükseltilmesi
- Hâkim ve savcılarının görevlerine odaklanmalarının sağlanması
- Adalet idealinin gerçekleşmesi için adanmışlık duygusuna sahip olmaları
- Stresten ve baskıdan uzak, yüksek moral ve güven içinde çalışmaları
- Birey, aile ve toplumsal açıdan sağlıklı ve huzurlu olmaları

meslekî ve kişisel yetkinliklerinin geliştirilmesi ile doğrudan ilgilidir.

²⁷ Zehra ÇAKIR, Yetkinlik Bazlı Performans Değerlendirme. <http://www.makaleler.com/insan-kaynaklari-makaleleri/yetkinlik-bazli-performans-degerlendirme.htm>. Erişim tarihi 03.11.2011.

²⁸ Serkan Uzunoğulları, İşletmelerde Yetkinlik Bazlı Performans Değerlendirme ve Bir Uygulama, İstanbul 2006, Sayfa 25, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

HEDEF 5.1.

Hâkim ve savcılarının mesleki ve kişisel yetkinliklerinin geliştirilmesine yönelik bilimsel çalışmalar yapılması.

2012
2016

Açıklamalar

Hâkim ve savcılarının mesleki yetkinlikleri konusunda kapsamlı bir çalışma yapılarak mesleğe alımdan meslek içi ve öncesi eğitime kadar ideal bir hâkim ve savcı profilinin nasıl olması gerektiği konusunda çalışmalar yapılması planlanmaktadır. Hâkim ve savcı adayı alımında mesleki bilgi seviyesinin ölçülmesinin yanında kişilik özelliklerinin de dikkate alınması gerekmektedir. Bu kapsamda yabancı ülke uygulamaları ve deneyimlerinden yararlanılarak mesleğe alımdaki kriterler ile psikometrik testler konusunda araştırmalar yapılması hedeflenmektedir. Çalışmalar sonucunda elde edilen verilere göre mesleki ve kişisel yetkinliğin ölçülmesi, geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılması planlanmaktadır.

Faaliyetler	Takvim	Birim
5.1.1. Hâkim ve savcılarının mesleki yetkinlikleri ile ilgili bilimsel çalışmalar yapılacaktır.	2012	Meslek içi Eğitim Bürosu
5.1.2. Hâkim ve savcılarının yetkinliklerinin geliştirilmesi konusunda yabancı ülke uygulama ve deneyimlerini değerlendirmek üzere çalışmalar yapılacaktır.	2012 2013	
5.1.3. Hâkim ve savcılarının yetkinliklerinin güçlendirilmesine yönelik çözüm önerileri geliştirmek üzere paydaş kurum temsilcileri, hâkim ve savcılarının katılımı ile bölgesel değerlendirme ve mesleki müzakere toplantıları yapılacaktır.	2013	
5.1.4. Hâkim ve savcılara yönelik stres ve zaman yönetimi ile öfke kontrolü gibi kişisel gelişim konularında eğitim almaları sağlanacaktır	2012 2016	

Performans Göstergeleri

- Yapılan bilimsel çalışma sayısı
- İncelenen ülke sayısı
- Çalıştay düzenlenmesi
- Verilen seminer sayısı
- Seminere katılan kişi sayısı
- Hâkim ve savcılarının öfke ve stres oranlarındaki düşme oranı

Hedef 5.1

2012

2016

HEDEF 5.2.

Türkiye Adalet Akademisi ile işbirliği yapılarak her yıl eğitim planı hazırlanması.

2012
2016

Açıklamalar

Meslek içi eğitimin bütüncül bir bakış açısıyla ele alınıp hâkim ve savcılarının mesleki kapasitelerinin hızlı bir şekilde geliştirilmesi yargının verimliliğini artıracak önemli bir unsurdur. AB'ye giriş süreci içinde olan ülkemizde, hâkim ve savcılarının AB müktesebatı ile ilgili donanıma sahip olmaları, ayrıca günden güne değişen mevzuata hızlı bir şekilde ayak uydurabilmeleri gerekmektedir.

Hedef 5.2

Faaliyetler	Takvim	Birim
5.2.1. UYAP ortamında yazılım ve projeler geliştirilip anketler yapılarak hâkim ve savcılarının talepleri de dikkate alınmak suretiyle hâkim ve savcılarının eğitim ihtiyaçları analiz edilecektir. Ayrıca hangi hâkim ve savcının ne kadar süreyle hangi eğitimlere ihtiyacı olduğu ve hangi eğitimleri aldığı tespit edilecektir.	2012	Meslek içi Eğitim Bürosu
5.2.2. Bakanlık, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay ve TAA işbirliği ile her yıl eğitim planı hazırlanacaktır.	2012 2016	
5.2.3. Eğitim planına alınan her konu için müfredat hazırlanıp; kitap, CD, uzaktan eğitim programları gibi materyaller hazırlanacaktır.	2012 2016	
5.2.4. Belirlenen eğitim planı çerçevesinde eğitim faaliyetleri yapılacaktır.	2012 2016	

Performans Göstergeleri

- UYAP yazılımının hazırlanması
- Her yıl eğitim planı hazırlanması
- Hazırlanan müfredat ve materyal sayısı
- Düzenlenen eğitim sayısı
- Eğitime katılan kişi sayısı

HEDEF 5.3.

Hukuk eğitiminin uygulamayla bütünleştirilmesi, hâkim ve savcılarının yurt içi ve dışında akademik kariyer yapmalarının kolaylaştırılması için çalışmalar yapılması.

2012
2016

Açıklamalar

Ülkemizde hukuk eğitiminde verilen teorik bilgilerle uygulamanın içinde bulunan hâkim ve savcılar arasında bilgi ve tecrübe aktarımının eksikliği yaşanmaktadır. Bu kapsamda hukuk öğrencilerinin adliyelerde bazı burslar karşılığında çalıştırılmaları, hâkim ve savcılarının yurt içi ve dışında yüksek lisans ve doktora yapma imkânlarının geliştirilmesi planlanmaktadır. Bunun yanında hukuk fakülteleri ile birlikte konferans, panel vs gibi değişik etkinliklerin de düzenlenmesi düşünülmektedir.

Hâkim ve savcılarının uluslararası kuruluşlarda ve mahkemelerde daha etkin rol oynayabilmeleri, AB hukukuna uyum sağlayabilmeleri ve AİHM içtihatlarına vâkıf olabilmeleri için yabancı dil eğitimi ile yurt dışı yüksek lisans ve doktora eğitimi imkânlarının geliştirilmesi gerekmektedir.

Hedef 5.3

Faaliyetler	Takvim	Birim
5.3.1. Hukuk eğitiminin uygulamayla bütünleştirilmesi amacıyla çalıştay, konferans, sempozyum gibi etkinlikler düzenlenecektir.	2012	
5.3.2. Hukuk fakültelerinde hâkim ve savcılık mesleği profilinin çizildiği, hâkimlik teminatı ve bağımsızlığının anlam ve önemini ele alan HSYK'nın yapısı, işlevi ve görevleri ile misyonunun anlatıldığı, 4. sınıfta en az bir dönem okutulmak üzere hâkimlik ve savcılık mesleği adı altında seçmeli bir ders konulması hususunda çalışma yapılacaktır.	2012 2016	Meslek içi Eğitim Bürosu Dış İlişkiler ve Proje Bürosu
5.3.3. Her yıl 60 hâkim ve savcı yabancı dil, yüksek lisans ve doktora eğitimi için yurt dışına gönderilecektir.	2012 2016	

Performans Göstergeleri

- Hukuk fakülteleri ile birlikte yapılan etkinlik sayısı
- Yabancı dil bilen hâkim ve savcı sayısındaki artış
- Yurtdışına eğitim için gönderilen hâkim ve savcı sayısı

2012

2016

HEDEF 5.4.

Hâkim ve savcılarının mesleki kapasiteleri ile bilgi ve tecrübelerinin artırılması için çalışmalar yapılması.

2012
2016

Açıklamalar

Hâkim ve savcılar yüksek mahkemelerin içtihatları ile ilgili güncel bilgilere ulaşma konusunda bazı zorluklarla karşılaşmaktadır. Bu durum dosyaların bozulmasına ve yargılamanın uzamasına yol açmaktadır. Yüksek mahkemelerdeki bozma oranlarının azalması ve buna bağlı olarak iş yükünün azaltılması amacıyla Yargıtay ve Danıştayda yapılan meslek içi eğitimlerin 2-3 ay şeklinde daha uzun sürelerde yapılması planlanmaktadır.

AIHM'de açılan dava sayısı bakımından Türkiye ilk sıralarda yer almakta olup, ülkemiz bu davalar nedeniyle yılda ortalama 50 Milyon TL tazminat ödemektedir. Son yıllarda ülkemiz aleyhine açılan davalar özellikle adil yargılanma, makul sürede yargılanma, ifade özgürlüğü gibi konularda yoğunlaşmaktadır. Hâkim ve savcılarının AIHM içtihatlarının önemi konusunda farkındalıklarının artırılması planlanmaktadır.

Hedef 5.4

<i>Faaliyetler</i>	<i>Takvim</i>	<i>Birim</i>
5.4.1. Yargıtay ve Danıştayla işbirliği yapılarak her yıl ortalama 500 hâkim ve savcı 2-3 aylık sürelerle Yargıtay veya Danıştayda meslek içi eğitime alınacaktır.	2012 2016	Meslek içi Eğitim Bürosu
5.4.2. Her yıl 800 hâkim ve savcı mesleki bilgi ve tecrübelerini artırmak, meslekleri ile ilgili araştırma yapmak kongre, konferans vb. Bilimsel toplantılara katılmak ve kurs görmek amacıyla yurtdışına gönderilecektir.	2012 2016	Dış İlişkiler ve Proje Bürosu
5.4.3. Her yıl 10 hâkim ve savcının uluslararası kurumlarda ve yargı organlarında staj yapması sağlanacaktır.	2012 2016	

Performans Göstergeleri

- Yüksek mahkemelerde meslek içi eğitime alınan hâkim ve savcı sayısı
- Yurtdışına gönderilen hâkim ve savcı sayısı
- Yurtdışında staj yapan hâkim ve savcı sayısı
- Yüksek mahkemelerin bozma oranlarındaki azalma

Amaç 6: Yargı Teşkilatını Yeniden Yapılandırmak

26/9/2004 tarihli 5235 sayılı “Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun” ile bölge adliye mahkemelerinin (istinaf mahkemeleri) yasal alt yapısı oluşturulmuştur. Söz konusu Kanun gereğince bölge adliye mahkemeleri, bölgelerin coğrafi durumları ve iş yoğunluğu göz önünde tutularak Adalet Bakanlığının teklifi ve HSYK’nın kararı ile kurulup faaliyete geçirilmektedir.

2007 yılında 9 mahalde kurulmasına karar verilen bölge adliye mahkemeleri, Türkiye genelinde görev yapan hâkim, savcı ve yardımcı personel sayısının, hem ilk derece adliye mahkemelerinin hem de bölge adliye mahkemelerinin ihtiyacına cevap veremeyeceğinin anlaşılması, zorunlu olan bina, araç ve gereçlerin sağlanamamış olması nedeniyle faaliyete geçirilememiştir. 2010 yılı verilerine göre gelmesi muhtemel iş sayıları göz önüne alınarak, kurulan bölge adliye mahkemelerinin mevcut iş yükünü karşılamakta zorlanacağı dikkate alınmış ve Bakanlığın teklifi üzerine bölge adliye mahkemelerinin sayısı HSYK’nın 07/06/2011 gün ve 187 sayılı kararı ile 9’dan 15’e çıkarılmıştır.

HSYK, 03/02/2011 gün ve 81 sayılı kararında şunlara yer verilmiştir;

“Yargıda Durum Analizi” toplantıları sonuçları da dikkate alınarak;

- Adli yargı ilk derece mahkemelerine intikal edecek işleri azaltacak acil tedbir ve yasal düzenlemelerin yapılması,
- İş yükünün azaltılması amacıyla bölge adliye mahkemelerine gidecek işlerin kesinlik sınırlarının artırılması,
- Yargılamanın hızlandırılması amacıyla bölge adliye mahkemesi, Cumhuriyet savcılarının görevini düzenleyen Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 278 inci maddesinin yeniden gözden geçirilerek tebliğname düzenlenmesi ve tebliğnamenin tebliği gibi müesseselerin kaldırılarak Cumhuriyet savcılarının evrak üzerinden görüş bildirmesi,
- Adli yargı ilk derece mahkemeleri arasında dengeli iş dağılımını sağlayacak yasal ve idarî tedbirlerin alınması,

Konularında Adalet Bakanlığına teklifte bulunulmasına,

Adalet Bakanlığı’na teklifte bulunulan hususlara ilişkin önlemler alındıktan sonra başkanları, daire başkanları, üyeleri, Cumhuriyet Başsavcivekilleri ve Cumhuriyet savcıları atanarak Bölge Adliye Mahkemelerinin derhal faaliyete geçirilmesine karar verilmiştir.

2012

2016

HEDEF 6.1.

Fiziki altyapı, hâkim, savcı ve personel yetersizliği gibi sorunlar giderildiğinde, adli yargı istinaf mahkemelerinin faaliyete geçirilmesi.

2012
2016

Açıklamalar

2004 tarihli 5235 sayılı *Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun*'la istinaf mahkemelerinin kurulması için mevzuat altyapısı oluşturulmuş ancak fiziki altyapı, hâkim, savcı ve personel yetersizliği nedenleri ile bu mahkemeler faaliyete geçirilememiştir.

Bölge adliye mahkemelerinin sayısı HSYK'nın 2011/187 sayılı kararı ile 9'dan 15'e çıkarılmış, daire sayılarında da önemli oranda artış olmuştur. Bu nedenle yeni duruma göre ihtiyaç duyulan hizmet binalarının en kısa sürede tamamlanması gerekmektedir.

Diğer taraftan, mevcut hâkim ve savcı sayısı ile personel sayısı dikkate alındığında, hali hazırda ilk derece mahkemelerinde aşırı bir iş yükü altında çalışan hâkim, savcı ve personelin, istinaf mahkemelerinin kurulması ile birlikte daha fazla iş yükü altında kalacağı, söz konusu eksiklikler giderilmeden bu mahkemelerin faaliyete geçirilmesinin yargılama sürelerini daha da uzatacağı konusunda endişeler bulunmaktadır.

İstinaf mahkemeleri faaliyete geçirilmeden önce Yargıtaydaki birikmiş iş yükünün azaltılması ve iş yoğunluğu az olan küçük ilçe adliyelerinin merkezi adliyelerle birleştirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

<i>Faaliyetler</i>	<i>Takvim</i>	<i>Birim</i>
6.1.1. Fiziki altyapı, hâkim, savcı ve personel yetersizliği gibi sorunlar giderildiğinde adli yargı istinaf mahkemeleri faaliyete geçirilecektir	2012 2016	Kararname Bürosu
6.1.2. İstinaf mahkemelerine yönelik ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılarak projeler hazırlanacaktır.	2012 2016	Meslek İçi Eğitim Bürosu
6.1.3. Türkiye Adalet Akademisi ve Üniversiteler ile işbirliği halinde hâkim ve savcılara yönelik eğitim programı uygulanacaktır.	2013 2016	

Performans Göstergeleri

- İstinaf mahkemelerinin faaliyete geçirilmesi
- Eğitim müfredatı hazırlanması
- Düzenlenen seminer sayısı
- Seminere katılan kişi sayısı

Hedef 6.1

HEDEF 6.2.

Adalet Bakanlığı ile işbirliği yapılarak işi az olan veya coğrafi olarak birbirine yakın olan adliyelerin merkezi adliyelerle birleştirilmesi ve ağır ceza merkezlerinin yeniden belirlenmesi.

2012

Açıklamalar

Ülkemizde yargı teşkilatının en önemli sorunlarından birini nüfus yoğunluğu ve iş yükü az olan küçük ilçelerde adli teşkilatın kurulmuş olmasıdır. Bu tür adliyelerin yaklaşık 130 tanesi 2004 yılında merkezi adliyelerle birleştirilmiş olmasına rağmen 200-300 kadar daha küçük ve birbirine yakın olan ilçe adliyesinin aşağıda sayılan gerekçelerle merkezi adliyelerle birleştirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

- İş yükü az olan küçük ilçe adliyelerinde ortalama iki hâkim, iki Cumhuriyet savcısı görev yapmaktadır. 4. ve 5. bölge olarak sınıflandırılan bu adliyelerde, hâkim ve savcılar ortalama görev süreleri 2 ila 3 yıl arasında değişmekte, toplamda 5 yıl kadar küçük ilçelerde görev yapmaktadırlar. Türkiye genelinde merkez nüfusu 5.000'in altında olan ve yıllık soruşturma sayısı 500'ü geçmeyen yaklaşık 150 küçük ilçe adliyesi, 150 kadar da coğrafi olarak birbirine yakın adliye bulunmaktadır.
- Türkiye genelinde bir hâkimin yılda baktığı dava sayısı ortalama 1.100 civarındadır. Merkez nüfusu 5.000'in altında olan küçük ilçe adliyelerinde hâkim ve savcı başına düşen iş sayısı ortalama 200-300 civarında iken, büyük adliyelerde bu rakam 1800'e kadar çıkmaktadır. Küçük ilçe adliyelerinde istihdam edilen hâkim ve savcılar etkin bir şekilde değerlendirilememektedir.
- Küçük ilçe adliyelerinde hâkim ve savcı sayısının az olması ve görev sürelerinin 2 ila 3 yıl arasında değişmesi nedeni ile buralarda görev yapan hâkim ve savcılar sık sık atamaya tabi tutulmakta ve davalar istenilen sürede bitirilememektedir.
- Küçük ilçe adliyelerinde hâkim ve savcı sayısının az olması nedeniyle hâkimler hem hukuk, hem de ceza mahkemelerine bakmakta, sık sık yetkileri değişmekte, bu durum hâkimlerin ceza ve hukuk hâkimi olarak uzmanlaşmasına engel teşkil etmektedir.
- Küçük ilçe adliyelerinin her birinde ortalama 10 personel çalışmakta olup bu kişilerden de yeterince verim alınamamaktadır. Mevcut durum personel kaynağının etkin ve verimli bir şekilde kullanılamamasına yol açmaktadır.
- Fiziki ve teknolojik alt yapı ile mali imkânlar bu tür adliyelerde verimsiz bir şekilde kullanılmakta ve ciddi bir kaynak israfı yaşanmaktadır. Ayrıca birleştirilmesi gereken yaklaşık 300 adliyenin birçoğu hükümet konaklarının zemin katında, bir kısmı kiralık binalarda, bir kısmı da belediye ve özel idare gibi diğer kamu binalarında hizmet vermektedir. Bu adliyelerin merkezi adliyelerle birleştirilmesiyle yargının devlet ve halk nazarındaki itibarı ve konumu ile uyumsuz olan bu tür alt yapı sorunları da giderilmiş olacaktır.
- Bu yerlerde yürütülen soruşturma, kovuşturma ve davalarda güvenlik zafiyetleri oluşmaktadır.
- Günümüzde ulaşım ve iletişim araçlarındaki gelişmişlik düzeyi dikkate alındığında küçük adliyelerin kapatılması adalete erişim imkânlarını olumsuz yönde etkilemeyecektir.

Hedef 6.2

HSYK 2012-2016 STRATEJİK PLANI

2012

2016

- i. Küçük ve birbirine yakın adliyelerin merkezi adliyelerle birleştirilmesiyle savcılık ve mahkemelerin uzmanlaşması sağlanacak, yargı hizmetlerinin daha hızlı, etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi temin edilmiş olacaktır.
- j. 2011 yılı Avrupa Birliği 4. İstisari Ziyaret Raporunda “Adalet Bakanlığı ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu insan kaynaklarının verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla ücra yerlerdeki mahkemeleri birleştirmeli ve her adliyede bir adli yargı asliye mahkemesi kurarak bu mahkemeler altında bir veya iki yazı işleri bulunan ceza, hukuk gibi ihtisas daireleri oluşturmalıdır.” ifadelerine yer verilerek bu tür mahkemelerin merkezi adliyelerle birleştirilmesi tavsiye edilmektedir.

Faaliyetler	Takvim	Birim
6.2.1. Bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçirilmesine paralel olarak Adalet Bakanlığı ile işbirliği yapılarak işi az olan veya coğrafi olarak birbirine yakın olan adliyelerin merkezi adliyelerle birleştirilmesi sağlanacaktır.	2012	Strateji Geliştirme Bürosu
6.2.2. Adalet Bakanlığı ile işbirliği yapılarak ağır ceza merkezleri yeniden belirlenecektir.	2012	

Performans Göstergeleri

- Birleştirilen adliye sayısı
- Birleştirilen ağır ceza merkezi sayısı

HEDEF 6.3.

Adalet Bakanlığı ile işbirliği yapılarak idari yargıda istinaf mahkemeleri kurulup, idari yargı teşkilatının yeniden yapılandırılması.

2014
2016

Açıklamalar

Yargıda Durum Analizi Toplantılarında idari yargıda iş yükü dağılımının rasyonel bir şekilde yapılabilmesi amacıyla geniş kapsamlı bir çalışma yapılması gerektiği belirtilmiştir. Bu kapsamda öncelikle idari yargıda tek hâkimli olarak bakılan davaların miktarının ve kapsamının genişletilmesi, bölge idare mahkemelerine istinaf mahkemesi sıfatı verilmek suretiyle bozulan kararların yeniden bir karar verilmek üzere tekrar mahkemesine gönderilmesi imkânının verilmesi, temyiz mercii olarak da dosyanın Danıştayın ilgili dairesinde incelenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Ayrıca, Danıştayın içtihat ve temyiz mahkemesi sıfatının güçlendirilmesi ve iş yükünün azaltılması amacıyla ilk derece mahkemesi sıfatıyla baktığı davaların kapsamının daraltılması gerektiği düşünülmektedir.

Hedef 6.3

Faaliyetler

6.3.1. Adalet Bakanlığı ile işbirliği yapılarak idari yargıda **istinaf** mahkemeleri kurulup, idari yargı teşkilatı yeniden yapılandırılacaktır.

2014

Kararname
Bürosu

6.3.2. İdari yargıda istinaf mahkemeleri uygulamasına yönelik ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılarak **projeler ve eğitim programları** hazırlanacak ve uygulanacaktır.

2014
2016

Dış İlişkiler ve
Proje Bürosu

Meslek İçi
Eğitim Bürosu

Performans Göstergeleri

- İdari yargı istinaf mahkemelerinin kurulması
- Yapılan proje sayısı
- Düzenlenen seminer sayısı
- Seminere katılan kişi sayısı

2012

2016

Hedef 6.4

HEDEF 6.4.

Asliye ve sulh mahkemesi ayrımının kaldırılması için çalışmalar yapılması.

2014

Açıklamalar

Sulh ve asliye mahkemesi ayrımının temel amacı basit nitelikteki uyuşmazlıkların sulh mahkemesinde daha kısa sürede ve mümkün olduğunca sulh yolu ile sonuçlandırılmasıdır. Ancak uygulamada sulh mahkemelerinin asliye mahkemeleri ile çoğunlukla aynı usul hükümlerini uygulamak zorunda kalması nedeniyle bu fonksiyonlarını yerine getiremediği görülmektedir.

Sulh ceza mahkemelerinin görev alanına giren davaların çok olmasının yanı sıra tutuklama, arama, delil tespiti gibi müteferriktir verilen birçok işin bulunması, özellikle büyükşehirlerde sulh ceza mahkemelerinin aşırı iş yükü altında ezilmesine yol açmaktadır.

Öte yandan 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle birlikte sulh hukuk mahkemelerinin görev alanına giren birçok konu, artık asliye hukuk mahkemelerinin görev alanına girecek ve sulh hukuk mahkemelerinin iş yükünde önemli azalmalar olacaktır.

Sulh, asliye mahkemesi ayrımı kaldırılmadan önce, diğer yapısal sorunlar da dikkate alınarak bütüncül bir bakış açısıyla konunun ele alınması gerekmektedir.

Faaliyetler	Takvim	Birim
6.4.1. Karşılaştırmalı hukukta asliye ve sulh mahkemesi ayrımını incelemek üzere Adalet Bakanlığı ile birlikte bir çalışma grubu oluşturulup rapor hazırlanacaktır.	2014	Mevzuat İşleri Bürosu
6.4.2. Hâkim, savcı, avukat ve akademisyenlerin katılımı ile asliye ve sulh mahkemesi ayrımının kaldırılması konusunda çalıştay yapılacaktır.	2014	

Performans Göstergeleri

- Asliye sulh ayrımına ilişkin rapor hazırlanması
- Asliye sulh ayrımına ilişkin çalıştay düzenlenmesi

Amaç 7: Mahkeme Yönetim Sistemini Geliştirmek

Yargı teşkilatının bir bütün olarak yeniden yapılandırılmasına paralel olarak, adliye ve mahkeme yönetiminde de bazı değişikliklere gidilmesi gerekmektedir. Ülkemizde savcılık ve mahkemelerin aynı adliye binasında hizmet vermesi yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda da bir takım eleştirileri beraberinde getirmektedir.

Adliye ve mahkeme yönetimi konusunda temel sorunlu alanlar şu şekilde sıralanabilir.

- Savcılık ve mahkeme bütçelerinin ayrı olmaması,
- Adliye bütçesinden tamamen başsavcının sorumlu olması,
- Adliye ve personel yönetiminde başsavcının etkin bir rol oynaması,
- İnsan kaynakları ve yönetimine ilişkin kararlar alan Adli Yargı Adalet Komisyonlarının yapısının zayıf olması,
- Adli Yargı Adalet Komisyonlarının yetki ve sorumluluk alanlarının günün koşullarına uygun olmaması.

Adalet Bakanlığı tarafından bu kapsamda “Mahkeme Yönetimi Sistemine Destek Projesi” adı altında 1 Aralık 2007 tarihinde bir proje başlatılmış olup projenin 5 pilot adliyede (Konya, Aydın, Rize, Mardin ve Manavgat) uygulaması yapılmıştır. Daha sonra projenin yaygınlaştırılması amacıyla “Mahkeme Yönetim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi” adı altında; Amasya, Bafra, Bergama, Düzce, Erzurum, Isparta, Kahramanmaraş Kırşehir, Ordu, Siirt, Bandırma, Çorum, Elazığ, Eskişehir, İskenderun, Kastamonu, Kırklareli, Salihli ve Yalova adliyelerinde de projenin uygulanmasına karar verilmiştir.

Projenin amacı, Avrupa Birliğindeki iyi uygulama örnekleri göz önünde bulundurularak adliye yönetim sisteminin geliştirilmesi, yargının iş yükünü azaltacak, dava süreçlerinin uzamasını önleyecek; kişilerin yargıya yaptıkları başvurulardan daha etkin sonuçlar almalarını sağlayacak bir mahkeme yönetim sisteminin oluşturulmasıdır.

Proje Adalet Bakanlığı tarafından başlatılmış olmakla birlikte, HSYK’nın idari ve mali yönden bağımsız olması nedeniyle gelineen noktada sadece projenin destekçisi değil proje ortağı ve yararlanıcısı şeklinde projede aktif rol almasının gerektiği düşünülmektedir.

2012

2016

HEDEF 7.1.

Adalet Bakanlığı ile işbirliği yapılarak hâkim ve savcılarının idari görevlerinin azaltılması.

2012

2014

Açıklamalar

Hâkim ve savcılarının bir takım idari sorumluluklarını personele devrederek mesleki faaliyetlerine daha fazla zaman ayırmaları gerektiği konusunda yaygın bir kanaat bulunmaktadır.

Özellikle adliyenin genel idaresi ve bütçesinin kullanılması noktasında harcama yetkisinin başsavcılardan alınıp komisyonlara devredilerek adliyenin hâkim ve savcılarca birlikte yönetilmesi yönünde değerlendirmeler vardır. İdari nitelikteki görevlerin ihdas edilecek adliye müdürlüğü kadrosuna verilmesi de ayrıca tartışılan konulardan biridir. Hâkimler yönünden ise özellikle komisyon başkanlığının idari nitelikteki görevlerinin çokluğu dikkat çekmektedir.

Bu konunun bütüncül bir bakış açısıyla kapsamlı bir şekilde değerlendirilerek tartışılması gerekmektedir.

Hedef 7.1

Faaliyetler

7.1.1. Adalet Bakanlığı ile birlikte bir çalışma grubu oluşturulup hâkim ve savcılarının idari görevlerine ilişkin **diğer ülke** uygulamaları incelenip bir rapor hazırlanacaktır.

Takvim

2012
2014

Birim

Dış İlişkiler ve
Proje Bürosu

7.1.2. Adalet Bakanlığı ile işbirliği yapılarak başsavcı ve komisyon başkanlarının katılımı ile bir **çalıştay** yapılacaktır.

2012
2014

Mevzuat İşleri
Bürosu

Performans Göstergeleri

- Yapılan toplantı sayısı
- İdari görevler konusunda mevzuatta ve uygulamada yapılan değişiklik sayısı

Hedef 7.2

HEDEF 7.2.

Adalet Bakanlığı ile işbirliği yapılarak komisyonların yetki ve görevlerinin yeniden düzenlenmesi.

2013

Açıklamalar

Adliyelerde personel yönetimi ile ilgili görevleri yerine getiren adalet komisyonlarının görevleri 2802 sayılı Kanun'un 114 üncü maddesinde sayılmıştır.

Mahkeme yönetiminin geliştirilmesi için komisyonların yapısının değiştirilmesi, buna bağlı olarak izin ve geçici yetki gibi HSYK'ya ait bazı görevlerin komisyonlara devredilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Faaliyetler	Takvim	Birim
7.2.1. Adalet Bakanlığı ile birlikte bir çalışma grubu oluşturularak adalet komisyonlarının yapısı ve çalışma usullerini incelemek, bu konuda iyi ülke uygulamalarını yerinde görmek amacıyla yurt dışı çalışma ziyaretleri gerçekleştirilecektir.	2013	Dış İlişkiler ve Proje Bürosu
7.2.2. Adalet Bakanlığı ile işbirliği yapılarak komisyonların yetki ve görevlerinin ele alınacağı bir çalıştay yapılacaktır.	2013	Mevzuat İşleri Bürosu
7.2.3. 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 114 üncü maddesinin yeniden düzenlenmesi amacıyla Adalet Bakanlığı ile birlikte mevzuat çalışmaları yapılacaktır.	2013 2014	

Performans Göstergeleri

- Çalıştay yapılması
- Yurtdışı çalışma ziyareti sayısı
- Komisyonların yetkisi konusunda mevzuatta ve uygulamada yapılan değişiklik sayısı

2012

2016

HEDEF 7.3.

Adalet Bakanlığı ile işbirliği içinde savcılık ve mahkeme teşkilatlarının fiziksel mekanlarının yeniden yapılandırılmasına yönelik çalışmalar yapılması.

2013

2014

Açıklamalar

Savcılık teşkilatı ile mahkemelerin aynı binada bulunması yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda olumsuz algılara yol açabilmektedir. Aynı eğitimi alan ve aynı teminatlara sahip olan hâkimlik ve savcılık mesleğinin, ülkemiz açısından şimdilik tamamen ayrılması mümkün olmasa da en azından fiziki mekânlarının ayrılması gerektiği düşünülmektedir.

AB müzakereleri çerçevesinde yargı sistemimize yönelik eleştirilerden birini oluşturan savcılık kurumu hakkında, 2011 İlerleme Raporunda şu ifadeler yer verilmiştir. "Adalet saraylarında savcılar, hâkimlerden ayrı bölümlerde ofisleri bulunmamaktadır. Mahkeme salonlarına giriş veya çıkışlarda savcılar, hâkimlerin kullandıkları kapıdan farklı bir kapı kullanmak zorunda değillerdir. Ayrıca, savcılar mahkeme salonlarında avukatlarla aynı seviyede oturmamaktadırlar. Bu durum hâkimlerin tarafsızlığı konusundaki algıyı gölgelemeye devam etmektedir."

Esaslı ve yapısal bir değişikliği getirebilecek böyle bir ayırımın, karşılaştırmalı hukuk ve yargı sistemimizin özellikleri dikkate alınarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Hedef 7.3

Faaliyetler	Takvim	Birim
7.3.1. Adalet Bakanlığı, yüksek mahkemeler ve üniversiteler ile işbirliği yapılarak karşılaştırmalı hukukta savcılık kurumu incelenip bir rapor hazırlanacaktır.	2013	Dış İlişkiler ve Proje Bürosu
7.3.2. Hâkim, savcı, avukat ve akademisyenlerin katılımı ile çalıştay yapılacaktır.	2014	

Performans Göstergeleri

- İncelenen ülke sayısı
- Yapılan toplantı sayısı

HEDEF 7.4.

Adalet Bakanlığı ile iş birliği yapılarak Mahkeme Yönetim Sisteminin geliştirilmesi için çalışmalar yapılması.

2012
2016

Açıklamalar

Avrupa Birliği fonları ile 2007 yılında başlatılan ve halen “Mahkeme Yönetim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi” adıyla devam eden proje, yargı teşkilatı tarafından ilgi ile karşılanmış olup pilot uygulamanın geliştirilerek yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Adalet Bakanlığı tarafından yürütülen projenin en önemli yararlanıcılarından biri HSYK olduğu için, yürütülecek faaliyetlerde Kurulun proje ortağı olarak aktif rol alması hedeflenmektedir.

Faaliyetler	Takvim	Birim
7.4.1. Karşılaştırmalı hukukta mahkeme yönetimi sistemi incelenerek bir rapor hazırlanacaktır.	2013	Dış İlişkiler ve Proje Bürosu
7.4.2. “Mahkeme Yönetim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi” tüm adliyelere yaygınlaştırılacaktır.	2013	
7.4.3. Mahkeme Yönetimi Sistemi konusunda TAA ile işbirliği yapılarak eğitim programı hazırlanacaktır.	2014 2016	Meslek İçi Eğitim Bürosu
7.4.4. Adalet Bakanlığı tarafından yürütülen “Mahkeme Yönetim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi”nde ortak ve etkin rol alınarak içeriğinin geliştirilmesi sağlanacaktır.	2012 2016	

Performans Göstergeleri

- İncelenen ülke sayısı
- Projenin yaygınlaştırıldığı adliye sayısı
- Düzenlenen seminer sayısı
- Seminerlere katılan kişi sayısı

Hedef 7.4

2012

2016

HEDEF 7.5.

Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı ile işbirliği yapılarak yeni bir adliye bütçe sistemi oluşturulması için çalışmalar yapılması.

2013
2014

Açıklamalar

Adliyelerde karşılaşılan en önemli sorunlardan biri de “mahkemeler bütçesi” adı verilen bütçenin merkezden Bakanlıkça dağıtılıyor olmasıdır. Mevcut bütçe sisteminde adliyelerin harcama birimleri olarak belirli bir bütçeleri ve harcama planları bulunmamaktadır. Bütçe harcamalarının adil ve rasyonel bir şekilde yapılabilmesi için en azından ağır ceza mahkemeleri düzeyinde yıllık bütçe tahsislerinin yapılmasının yerinden yönetim anlayışına daha uygun olacağı düşünülmektedir. Ayrıca yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının ülkemizde tartışmasız bir şekilde sağlanabilmesi için savcılık ve mahkemelerin bütçesinin birbirinden ayrılarak bütçesinin Adalet Bakanlığı yerine HSYK tarafından dağıtılması gerektiği yönünde değerlendirmeler bulunmaktadır.

Bu konudaki diğer bir sorun ise, merkezden gönderilen ödeneklerin tamamen başsavcılarının yönetiminde harcanıyor olmasıdır. Yeni bir düzenleme yapılarak komisyonların da bütçe tahsisleri ve uygulamaları konusunda etkin bir rol oynamaları gerektiği düşünülmektedir.

Hedef 7.5

Faaliyetler	Takvim	Birim
7.5.1. Üniversitelerle işbirliği içinde karşılaştırmalı hukukta yargı bütçesi incelenerek bir rapor hazırlanacaktır.	2013	Strateji Geliştirme Bürosu
7.5.2. Adliyelerde harcama yetkilisi görevinin komisyonlara verilmesi için ilgili mevzuatta değişiklik yapmak amacıyla Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı ile birlikte çalışmalar yapılacaktır.	2013	
7.5.3. Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı ile işbirliği içinde savcılık ve mahkemelerin bütçesinin birbirinden ayrılarak bütçe, Adalet Bakanlığı yerine HSYK tarafından dağıtılması konusunda gerekli olan mevzuat çalışmaları yapılacaktır.	2013 2016	
7.5.4. Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı ile işbirliği yapılarak adliyelerin bütçe imkânlarının geliştirilmesi için çalışmalar yapılacaktır.	2014	

Performans Göstergeleri

- İncelenen ülke sayısı
- Düzenlenen toplantı sayısı
- Mevzuatta yapılan değişiklik sayısı

Amaç 8: Kurumsal Altyapı ve Kapasiteyi Güçlendirmek

Farklı kurumlardan gelen üye, tetkik hâkimi, müfettiş ve personelden oluşan yeni HSYK'da kurumsal kültür, gelişim aşamasında bulunmaktadır. Kurum kültürünün kısa sürede oluşturulması amacıyla Ankara Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (ANKÜSEM) ile çalışmalara başlanmış ve Kurul çalışanlarına yönelik kurum içinde ve dışında seminerler düzenlenmiştir.

HSYK'nın sağlıklı bir kurumsal kültüre kavuşabilmesi, faaliyet ve hizmetlerini etkin bir şekilde yerine getirebilmesi, hâkim ve savcılar ile vatandaşlara daha kaliteli ve güvenilir bir hizmet verebilmesi için kurumsal kapasitesini sürekli bir şekilde geliştirmesi gerekmektedir.

Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi amacı altında şu hedeflere yer verilmiştir.

- Kurulun görev alanına giren yönetmelik ve genelgelerin tamamlanması
- Kurul personelinin etkinlik ve verimliliğini artırmak amacıyla çalışmalar yapılması
- Teftiş sisteminin etkinlik ve verimliliğini artırmak amacıyla çalışmalar yapılması
- Uluslararası kurumlar ve yabancı ülkelerle ilişkilerin geliştirilmesi
- Medya ve halkla ilişkilerin etkin bir şekilde yürütülmesi
- HSYK'nın bilgi ve veri kaynaklarının geliştirilmesi için çalışmalar yapılması
- HSYK'nın fiziki ve teknolojik altyapısının geliştirilmesi.

2012

2016

HEDEF 8.1.

Kurulun faaliyet ve hizmet alanları ile ilgili mevzuat çalışmalarının tamamlanması.

2012

Açıklamalar

11/12/2010 tarihli 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile Genel Kurulun, Dairelerin, Genel Sekreterliğin ve Teftiş Kurulunun oluşumu, çalışma usul ve esasları belirlenmiştir.

Başta Anayasa olmak üzere, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun, 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanunu gibi başlıca Kanun'lar, Kurula bazı görevler yüklemektedir.

Kurulun görev ve sorumluluklarını etkin bir şekilde yerine getirebilmesi için mevzuattan kaynaklanan sorunların çözülmesi gerekmektedir.

Hedef 8.1

Faaliyetler

Takvim

Birim

8.1.1. Kurulun faaliyet ve hizmet alanları ile ilgili mevzuat gözden geçirilip eksikliklerin giderilmesi için Adalet Bakanlığı ve diğer ilgili paydaş kurumlarla **mevzuat değişikliklerine yönelik** çalışmalar yapılacaktır.

2012

8.1.2. Kurulun görev alanına giren **yönetmelik ve genelge** çalışmaları tamamlanacaktır.

2012

8.1.3. Kurul tarafından bu güne kadar çıkarılmış tüm **ilke kararları** gözden geçirilerek güncellenecektir.

2012

Mevzuat İşleri
Bürosu

Performans Göstergeleri

- Düzenlenen mevzuat sayısı
- Yapılan toplantı sayısı
- Yönetmelik ve genelgelerin tamamlanması
- İlke kararlarının gözden geçirilmesi

HEDEF 8.2.

Kurul personelinin etkinlik ve verimliliğini artırmak amacıyla çalışmalar yapılması.

2012
2016

Açıklamalar

HSYK'nın kurumsal kapasitesinin artırılması kapsamında öncelikle Kurul personelinin yüksek bir performans ve motivasyonla çalışmalarını sağlamak amacıyla çalışma koşullarının iyileştirilmesi gerekmektedir. Kurul personeline yönelik yapılacak doğru programlar, Kurulun yaptığı faaliyetler ve verdiği hizmetlerin kalitesini de artıracaktır.

Bu kapsamda Kurul personelinin sosyal ve özlük haklarının iyileştirilmesi, acil alınması gereken önlemler arasında yer almaktadır. Mevcut durumda Kurulda çalışan personel, emsal kurumlardaki personele göre daha düşük maaş almakta, adliyelerden naklen gelen personelin maaşlarında ve ek gelirlerinde farklılıklar görülmektedir.

Faaliyetler	Takvim	Birim
8.2.1. Kurul personelinin sosyal ve özlük haklarının iyileştirilmesi için çalışmalar yapılacaktır.	2012	Strateji Geliştirme Bürosu
8.2.2. Kurul personelinin motivasyonlarını artırmak amacıyla performans ve ödül sistemi geliştirilecektir.	2012	İnsan Kaynakları Bürosu
8.2.3. Kurul çalışanlarının mesleki ve kişisel kapasitelerini artırmak için meslek içi eğitim ve kişisel gelişim programları hazırlanıp uygulanacaktır.	2012 2016	Meslek İçi Eğitim Bürosu
8.2.4. Kurulun sekretery faaliyetlerinin geliştirilmesi için iş ve süreç analizleri ile görev tanımları konusunda çalışmalar yapılacaktır.	2012 2013	

Performans Göstergeleri

- Kurul personelinin sosyal ve özlük haklarındaki gelişme
- Kurul çalışanlarının memnuniyet oranı
- Düzenlenen seminer sayısı
- Seminerlere katılan kişi sayısı
- İş ve süreç analizleri ile görev tanımlarının yapılması
- İş süreçlerindeki kısalma
- Yararlanıcıların memnuniyet oranı

Hedef 8.2

2012

2016

HEDEF 8.3.

Teftiş sisteminin etkinlik ve verimliliğini artırmak amacıyla çalışmalar yapılması.

2012
2016

Açıklamalar

Anayasa referandumundan önce doğrudan Bakana bağlı olarak faaliyet gösteren Teftiş Kurulu, HSYK'ya bağlanarak daha bağımsız bir çalışma ortamına kavuşmuştur.

Teftiş Kurulu Adalet Bakanlığı döneminde hâkim ve savcılar hakkında düzenlenen hal kâğıtlarını kaldırarak performansa dayalı bir sistemin geliştirilmesi için projeler yürütmüş ve geliştirdiği performans kriterleri ile denetleme anlayışında önemli değişikliklere gitmiştir.

Yeni performans değerlendirme sisteminin uygulamaları 2011 yılında başlamış olup, sistemin aksayan ve eksik yönlerinin geliştirilmesi için yeni çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Hedef 8.3

Faaliyetler	Takvim	Birim
8.3.1. Teftiş sisteminin geliştirilmesi için projeler yapılacaktır	2012 2016	Teftiş Kurulu Başkanlığı
8.3.2. Her yıl tüm başmüfettiş, müfettiş, HSYK üyeleri, paydaş kurumların temsilcileri ile Teftiş Sistemi Yıllık Değerlendirme Toplantıları yapılacaktır.	2012 2016	
8.3.3. Teftiş Kurulunun kurumsal kapasitesini artırmak amacıyla her yıl ortalama 40 müfettiş kendi görev alanına giren konularda iyi ülke örneklerini görmek, incelemelerde bulunmak maksadıyla yurt dışında çalışma ziyaretinde bulunacaktır.	2012 2016	

Performans Göstergeleri

- Teftiş sisteminin geliştirilmesi için yapılan faaliyet sayısı
- Hâkim ve savcıların teftiş sisteminden memnuniyet oranı
- Yurtdışına gönderilen başmüfettiş ve müfettiş sayısı

Hedef 8.4

HEDEF 8.4.

Kurulun görev alanı ile ilgili olarak uluslararası kurumlar ve yabancı ülkelerle ilişkilerin geliştirilmesi.

2012
2016

Açıklamalar

HSYK'nın uluslararası faaliyetlerde görev alanı ile ilgili konularda etkin rol alması ülkemizdeki adalet ve yargı hizmetlerinin gelişmesine katkı sağlayacaktır. Hâkim ve savcılarının hukuk sahasındaki uluslararası gelişmeleri yakından takip etmesi Türk yargısının sürekli kendisini sorgulayıp yenilemesine, dünyadaki gelişmelerin gerisinde kalmamasını sağlayacak ve sistemin sürekli iyileştirilmesine imkân verecektir.

Faaliyetler	Takvim	Birim
8.4.1. Karşılaştırmalı hukukta diğer ülke yüksek yargı kurulları ile ortak çalışma ve projeler yapılacaktır.	2012 2016	Dış İlişkiler ve Proje Bürosu
8.4.2. Her yıl iki farklı yabancı ülkenin yüksek yargı kurullarına çalışma ziyareti yapılacaktır. Ayrıca, diğer ülkelerdeki muadil kurum ve kuruluşların ülkemize davet edilerek karşılıklı işbirliği ve diyalog geliştirilecektir.	2012 2016	
8.4.3. Avrupa Yargı Kurulu Ağı ve Balkan Ülkeleri Düzenleyici Yargı Kurulları Konferansı gibi bölgesel yargı kurum ve kuruluşları ile diğer ülkelerin yargının yönetiminden sorumlu yargı konseyleri ile etkin iletişim ve işbirliği sağlanacaktır. Bölgesel kurum ve kuruluşlarda Kurulda çalışan hâkim ve müfettişlere yönelik kısa süreli staj, kurs vb. çalışmalar yapılacaktır.	2012 2016	

Performans Göstergeleri

- İncelenen ülke sayısı
- Çalışma ziyareti yapılan ülke sayısı
- Yabancı organizasyonlara katılım sayısı

2012

2016

HEDEF 8.5.

Medya ve halkla ilişkilerin etkin bir şekilde yürütülmesi.

2012

2016

Açıklamalar

Bu hedef altında sadece HSYK'nın değil Cumhuriyet başsavcılıkları ile ilk derece mahkemeleri ile bölge adliye ve idare mahkemelerinde de basın ve halkla ilişkilerin geliştirilmesi planlanmıştır.

Basın ve halkla ilişkiler konusunda yaşanan sıkıntılar halkın yargı ve adalet hizmetleri konusunda yanlış kanaatlerin oluşmasına yol açmakta, yargıya güveni de dolaylı olarak olumsuz yönde etkilemektedir. Bu hedef kapsamında halkın yargıya ilişkin doğru ve güncel habere en kısa sürede ulaşması sağlanacaktır. Ayrıca adli yıl açılışları, adalet günü, insan hakları günü vb. gibi bazı özel günler vesilesiyle yapılacak etkinliklerle toplumda genel hukuk kültürünün yaygınlaştırılması ve yargı faaliyetlerine ilişkin farkındalığın artırılması planlanmaktadır.

Hedef 8.5

Faaliyetler	Takvim	Birim
8.5.1. HSYK tarafından uygun görülen adliyelerde o yerde çalışan hâkim ve savcılar arasından yeteri kadar basın sözcüsü görevlendirilecektir. Basın sözcülerine basın ve halkla ilişkiler konusunda meslek içi eğitim ve seminerler verilecektir. Yurt dışı uygulamalarını yerinde görmek ve incelemek, bilgi ve tecrübelerini artırmak amacıyla çalışma ziyareti gerçekleştirilecektir.	2012 2016	
8.5.2. Adalet Bakanlığı ile birlikte adliyelerde basın ve halkla ilişkiler konusunda basın sözcülerinin sekreteryâ hizmetlerini yürütecek, konusunda eğitim almış veya basın yayın ve iletişim fakültelerinden mezun personelden oluşan basın ve halkla ilişkiler büroları oluşturulacaktır.	2012 2016	Basın ve Halkla İlişkiler Bürosu
8.5.3. HSYK Basın ve Halkla İlişkiler Bürosu etkin hale getirilerek burada çalışan personelin basın ve halkla ilişkiler konusunda eğitim alması sağlanacaktır. İyi ülke örneklerini yerinde görmek amacıyla yurt dışına çalışma ziyaretleri düzenlenecektir.	2012 2013	Meslek içi Eğitim Bürosu
8.5.4. Yerli dizilerde geçen yargı ile ilgili sahnelerin gerçeğe uygun bir şekilde kurgulanabilmesi için prodüksiyon şirketleri ile çalışmalar yapılacaktır.	2012 2016	Dış İlişkiler ve Proje Bürosu
8.5.5. HSYK'nın faaliyet ve hizmetlerinin tanıtımı için Türkçe ve İngilizce CD, broşür, kitapçık ve bülten çıkarılacaktır.	2012 2016	

<i>Faaliyetler</i>	<i>Takvim</i>	<i>Birim</i>
8.5.6. Adli Yıl Açılışları ile 25 Ekim Adalet Gününün etkin bir şekilde kutlanması için konferans, seminer vb etkinlikler düzenlenecektir.	2012 2016	Basın ve Halkla İlişkiler Bürosu
8.5.7. Medya ve halkla ilişkilerin etkin bir şekilde yürütülmesi ve yargıya ilişkin haberler hakkında kamuoyunun doğru bir şekilde bilgilendirilmesi için yazılı ve görsel medyanın genel yayın yönetmenleri, temsilcileri ve yargı muhabirleri ile çalışmalar yapılacaktır.	2012 2016	Meslek içi Eğitim Bürosu Dış İlişkiler ve Proje Bürosu

Performans Göstergeleri

- Görevlendirilen basın sözcüsü sayısı
- Düzenlenen seminer sayısı
- Seminer alan basın sözcüsü sayısı
- Prodüksiyon şirketleri ve medya ile yapılan çalışma sayısı
- Basılan ve dağıtılan broşür, CD, kitapçık, bülten sayısı
- Önemli günlerde yapılan etkinlik sayısı
- Halkın yargı ve adalet hizmetlerindeki güven ve memnuniyet oranı
- Yurt dışına yapılan çalışma ziyareti sayısı

2012

2016

HEDEF 8.6.

HSYK'nın fiziki ve teknolojik altyapısının geliştirilmesi.

2012

2016

Açıklamalar

HSYK, Adalet Bakanlığına ait 16 katlı binanın 8 katında faaliyet göstermekte olup mevcut bina ihtiyaçlara cevap verememektedir. Binanın yetersizliğinden dolayı ihtiyaç duyulan büroların açılması ve yeni personel alımı konusunda ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır.

Yeni inşa edilecek hizmet binasının teknolojik alt yapısının tamamlanarak ihtiyaç duyulan yazılımların geliştirilmesi, kütüphane ve dokümantasyon merkezinin oluşturulması hedeflenmektedir.

Hedef 8.6

Faaliyetler	Takvim	Birim
8.6.1. HSYK için yeni bir hizmet binası inşa edilecektir.	2012 2014	
8.6.2. HSYK'nın bilişim teknolojisi ile ilgili altyapısı tamamlanacaktır.	2012 2013	İdari ve Mali İşler Bürosu
8.6.3. UYAP'ın etkin bir şekilde kullanımı, elektronik imzanın ve kâğıtsız ofis ortamının yaygınlaştırılması amacıyla çalışmalar yapılacaktır.	2012 2016	Mevzuat İşleri Bürosu
8.6.4. UYAP'tan istatistiksel verilerin derlenmesi, bürolar arası veri transferinin etkin bir şekilde sağlanması amacıyla yazılım geliştirilecektir.	2012 2016	Bilgi İşlem Bürosu
8.6.5. HSYK'da kütüphane ve dokümantasyon merkezi oluşturulacaktır	2012 2016	

Performans Göstergeleri

- Hizmet binasının tamamlanması
- Fiziki ve teknolojik altyapının tamamlanması
- Kütüphane ve dokümantasyon merkezinin oluşturulması
- UYAP yazılımlarının tamamlanması
- Kullanıcıların UYAP'tan memnuniyet oranı

STRATEJİLER

HSYK 2012 -2016 Stratejik Planında beş yıllık yol haritası için 8 Amaç, 39 hedef, 137 faaliyet belirlemiştir. Bu amaç ve hedeflerin bir kısmı acil olarak ele alınması gerekmekte olup, bir kısmı da uzun vadede önem verilmesi gereken konulardan oluşmaktadır. Belirlenen amaç ve hedeflerle ilgili faaliyetler icra edilirken aşağıda belirtilen konulara ağırlık verilerek stratejiler uygulanacaktır.

1. **Yargının etkinlik ve verimliliğine** ilişkin çalışmalara her zaman öncelik verilecek ve gelişmelerin kısa sürede yargı ve adalet hizmetlerine dolayısıyla halka yansması sağlanacaktır.
2. **Yargıya güven** konusundaki eksiklik en önemli tehditlerden sayılmış olup, HSYK, varlık sebebi olan bağımsız, tarafsız ve güvenilir yargı anlayışını bir an önce hayata geçirmeye çalışacaktır.
3. **Mesleki yetkinlik ve meslek içi eğitim** uygulamalarına önem verilerek, tüm hâkim ve savcıların bu imkanlardan yararlanması için çalışmalar yapılacak, bu konudaki bütçe olanakları genişletilmeye çalışılacaktır.
4. **HSYK'nın kurumsal kimliği** geliştirilerek faaliyet ve hizmetlerindeki kalite yükseltilmeye çalışılacaktır.
5. **Medya ve halkla ilişkiler** konusundaki zayıflıklar ve tehditler yargı alanında verilen hizmetler konusunda bilgi kirliliğine yol açmaktadır. Savcılık ve mahkemeler ile Kurulun medya ve halkla ilişkiler yönü güçlendirilecektir.
6. **Mahkeme yönetim sistemi** çağın gerektirdiği modern anlayışlarla yeniden şekillendirilip hizmet kalitesi arttırılacaktır.
7. **Uluslararası ilişkilere** önem verilerek AB müzakerelerine ülkemizin daha güçlü katılımı sağlanacak, uluslararası standartları aşmış örnek bir Kurul yapısı oluşturulmaya çalışılacaktır.

2012

2016

İZLEME VE DEĞERLENDİRME

6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu'nun 7 nci maddesinde *“Kurulun stratejik plânını onaylamak ve uygulamasını takip etmek”* görevi HSYK Genel Kuruluna verilmiştir. Kanun'un 10 uncu maddesinde Genel Sekreterliğin görevleri sayılırken *“Kanunlarla malî hizmet ve strateji geliştirme birimlerine verilen görevleri yapmak.”* ifadesine yer verilmiş, 11 inci maddede Genel Sekreterin görevini; mevzuata, Kurul stratejik plânına, performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak yürüteceği belirtilmiştir.

Hazırlanan 2012–2016 Stratejik Planında, her bir hedef ve faaliyet için belirli bir takvim ve sorumlu birimler tespit edilmiştir. 6087 sayılı Kanun'un yukarıda belirtilen maddeleri gereğince planda belirlenen faaliyetler Genel Sekreterlikçe yerine getirilecek olup Genel Kurul tarafından uygulanması takip edilecektir.

Hazırlanacak bir iç genelgeyle planın uygulanmasına, raporlanmasına ve izlenmesine ilişkin takip edilecek usul ve esaslar ile yöntem belirlenerek faaliyet raporlarının hangi periyotlarla Genel Kurula sunulacağı tespit edilecektir.

Ayrıca, 10/12/2003 tarihli 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme sisteminin gereği olarak stratejik plan ve performans programlarının hangi düzeyde gerçekleştirildiğinin belirlenmesi, mali saydamlık ve hesap verebilirliğin sağlanması amacıyla kamu idarelerine faaliyet raporu hazırlama zorunluluğu getirilmiştir.

Her mali yıl sonunda hazırlanması ve kamuoyuna da açıklanması gereken faaliyet raporlarının Kanun gereğince Sayıştaya ve Maliye Bakanlığına gönderilmesi, Sayıştay tarafından da dış denetim raporları ile birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulması gerekmektedir.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines, typical of notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

NOTLAR

